

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Michaëlis, Karin.; Karin Michaëlis Stangeland.
Titel Title:	<u>En Mo'rs Øjne : Skuespil i 4 Akter</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn ; Kristiania: Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, 1915
Fysiske størrelse Physical extent:	177 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

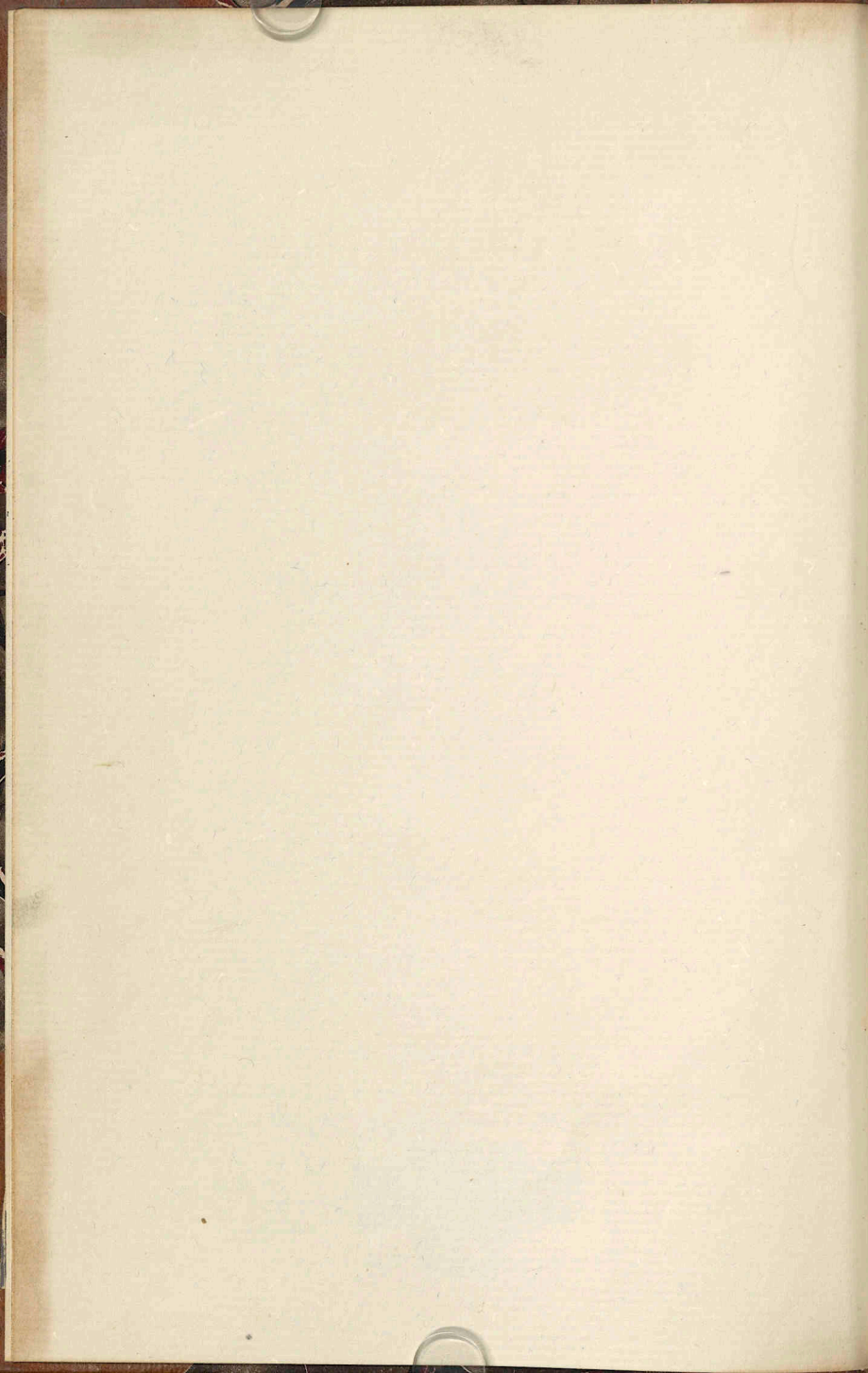
55, - 165. Karin Michaëlis

Det Kgl. Bibliotek

130025447426

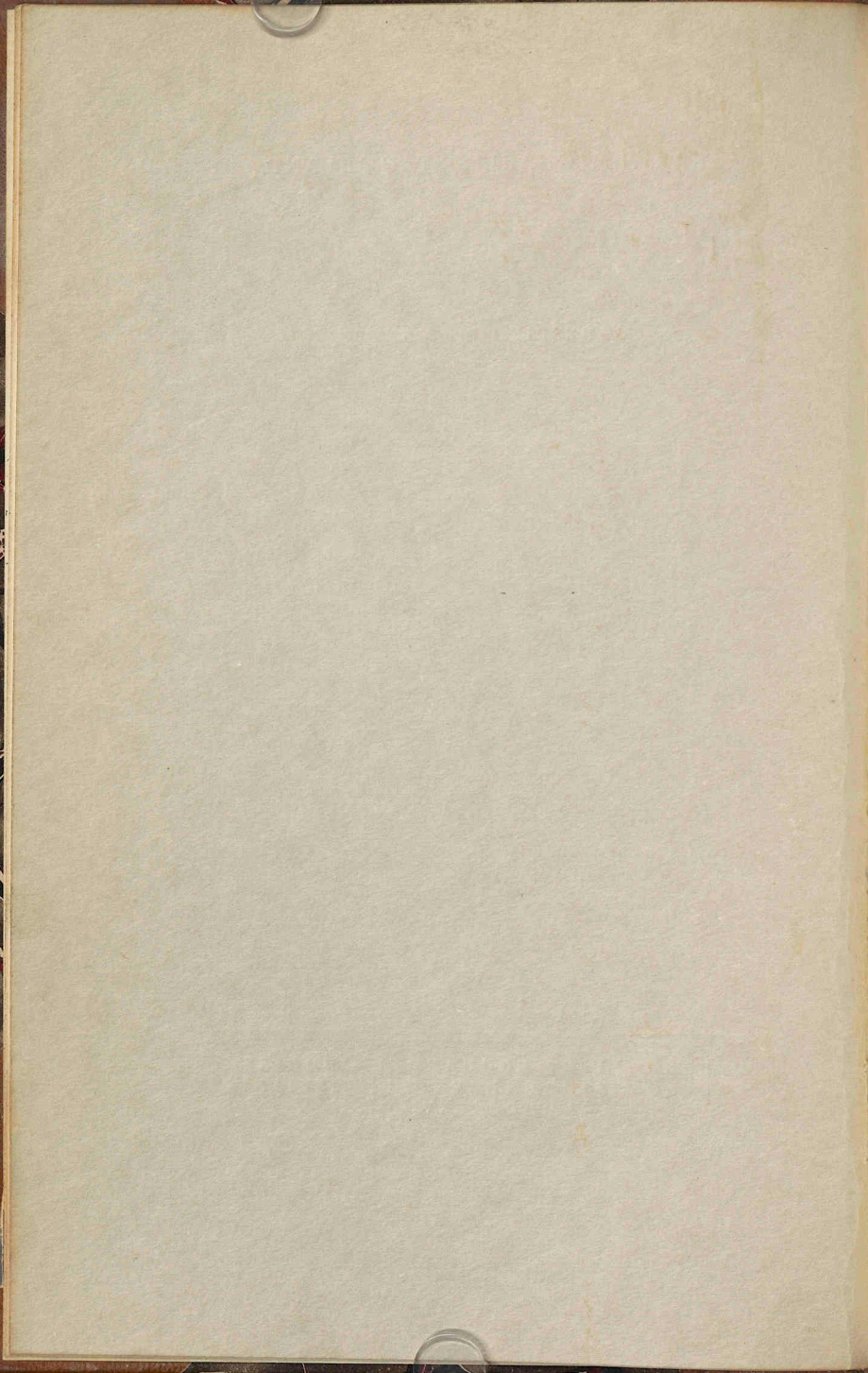

KARIN MICHAËLIS STANGELAND

EN MO'RS ØJNE

SKUESPIL I FIRE AKTER

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK
FORLAG - KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
MDCCCCXVI

EN MO'RS ØJNE

KARIN MICHAËLIS STANGELAND

- BARNET. Fortælling. (1902.) 2. Opl. 1902.
LILLEMOR. Fortælling. (1902.) 3. Opl. 1904.
HELLIG ENFOLD. Fortællinger. 1903.
SØNNEN. Fortælling. 1903.
GYDA. Fortælling. 1904.
MUNKEN GAAR I ENGE. Fortælling. 1905.
DE SMAA MENNESKER. 1906.
TOMMELISE. Fortælling. 1906.
KYLINGESORGER. Fortælling. 1907.
OVER AL FORSTAND. Fortælling. 1907.
BETTY ROSA. En ung Kvindes Roman.
1908.
TRO SOM GULD. Fortælling. 1909.
DEN FARLIGE ALDER. Breve og Dag-
bogsoptegnelser. (1909.) 9. Opl. 1913.
ELSIE LINDTNER. 1912.
BOGEN OM KÆRLIGHED. 1912.
GREV SYLVAINS HÆVN. 1913.
GLÆDEN SKOLE. 1914.
HJERTETS DRØMME. Fortællinger. 1915.

KARIN MICHAËLIS STANGELAND
& JOOST DAHLERUP

- DANSKE FOREGANGSMÆND I AME-
RIKA. Med Illustrationer. 1911.

KARIN MICHAËLIS STANGELAND

EN MO'RS ØJNE

SKUESPIL I FIRE AKTER

gn. 21729

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK
FORLAG - KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
MDCCCCXV

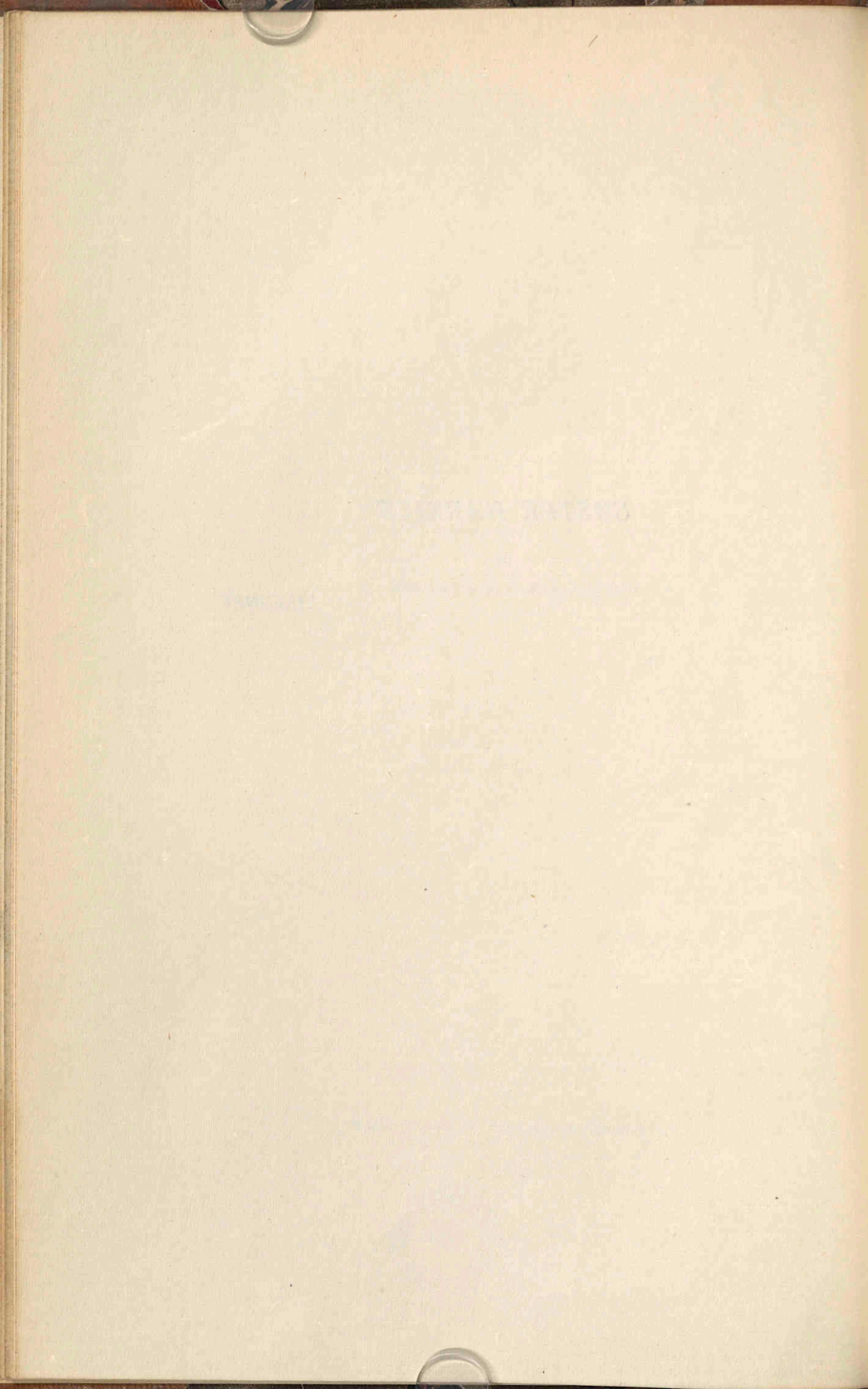
COPYRIGHT 1915
BY
KARIN MICHAËLIS STANGELAND

KJØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIET

SØSTER HARRIET

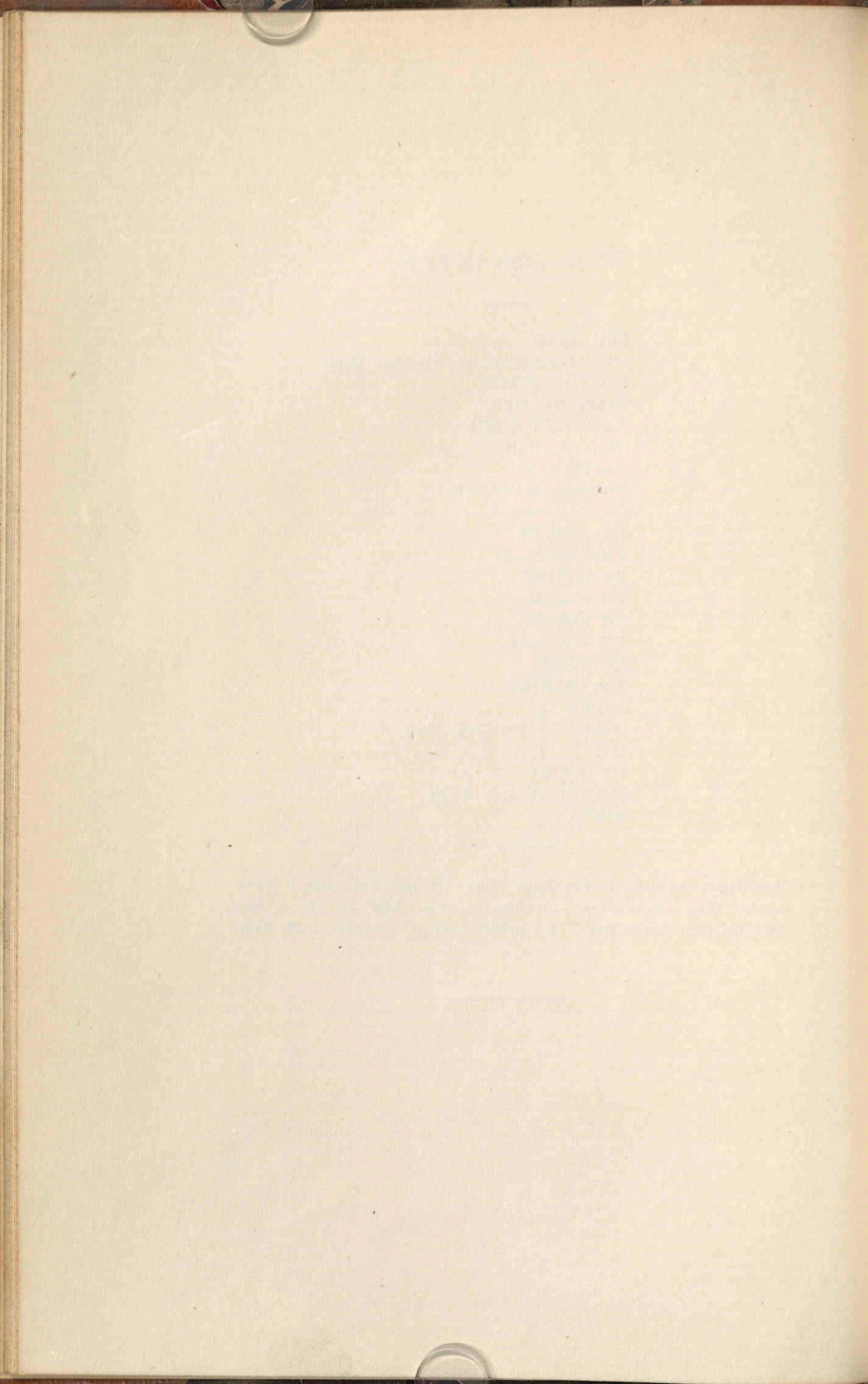
TILEGNET

PERSONLISTEN

FRU LIND
IDA (Formiddagspige hos Fru Lind)
DOKTOR JESSEN
KIRSTINE OVE
KATHINKA BUCH
Mrs. KENNAN
KAPTEJNEN
Etatsraadinde FALKE
Grosserer RALLE
Hr. MØLLER
EN UNG PIGE
Fru JAKOBY
EN PICCOLO
EN JOMFRU
EN STEWART
EN HERRE
2den MESTER
INGRID
HELGA } Fru Linds Børn.
JANUS }
TO MÆND
FLEMMING, ung Læge.
MINNA

Handlingen foregaar i vore Dage. 1ste Akt hos Fru Lind i Kerteminde, 2den ombord paa Amerikadampere, 3die og 4de i New York hos Fru Linds Børn. Den spiller over et Tidsrum af 24 Dage.

FØRSTE AKT

(Lavloftet hyggelig Stue hos Fru Lind i Kerteminde. Til Højre tre Fag Vinduer ud mod Gaden. I Hjørnet ved Vinduet længst borte et Mahogni-Chatol stillet paa Skraa med aaben Klap. Ved næste Vindu et halvrundt Blomsterbord i Trappefacon. Ved sidste Vindu en paa-faldende stor Gyngelænestol, et Sybord og en almindelig Stol. I Vinduet Blomster og Gadespejl. Paa Bagvæggen tilvenstre i Hjørnet Kakkelovn, hvori det brænder, ved Siden Brændekurv. Dør ud til Gangen derefter en Mahogni-Sofa med falmet rødt Reps, Mage til Gardinerne. Foran Sofaen ovalt Bord med et prangende Fløjlstæppe med guldindvirket Bort. Mange Fotografier paa Bord og Vægge og Stole, der svarer til Sofaen. Paa Væggen tilvenstre et lille Mahogni-Spillebord, hvorpaa en Pletbakke med Sølvkaffekande, Sukkerskaal og Flødekande. Ved Siden af dette røde Fløjlsportierer ind til Spisestuen. Gulvtæppet er det almindelige gammeldags graa- og rød-tribede. Foran Kakkelovnen en aaben halvfylt Straakuffert, omkring hvilken ligger Smaapakker og Klædningsstykker).

FRU LIND (spinkel, sirlig og yndefuld. Hun bærer Øjenskærm og Brillen og bevæger sig endnu, efter mangeaarig Blindhed, en Smule famlende. Hun kommer ind fra Spisestuen med Pakker, som hun lægger oven i Kufferten)

— Ida . . . Glassene . . . men kun ét ad Gangen!

IDA (rap og sød halv voksen Formiddagspige med Fletninger)

— Uh, jeg er lige saa angst for at tage paa dem! (sætter et, løber ud og bringer efterhaanden alle tolv, som saa staar paa Bordet mellem Billederne, hvorfra Fru Lind varsomt pakker dem enkeltvis i Vat og lægger dem ned i en Blikæske).

FRU LIND

— Er de ikke dejlige, Ida? (holder et op og lader det klinge) — Og saa er de over de hundrede Aar!

IDA

— Bare de ikke bliver smadret paa Vejen! . . . Bølgerne skal være saa høje som Kirke-taarne!

FRU LIND

— De bliver jo pakket ind i Bomuld og siden i en Kasse . . . Hør, er alle Kagerne kommen ned?

IDA (tænker)

— Jo . . . jo, de er paa Bunden . . . Men jeg vilde nu tage en Rottefælde med. For min Bedstemor siger, der er saa mange Rotter paa alle Skibe, og de kan som ingenting bide Struben over paa et Barn!

FRU LIND

— Du snakker, lille Ida! Men sig mig nu, hvad Du allerhelst vil have, jeg skal bringe med hjem til Dig?

IDA

— Hvis jeg maa sige det rentud? En Portemonæ med tre Rum og — Pudderkvast! . . Den koster nu mindst en Krone!

FRU LIND

— Pudderkvast! ^(ler) — Ja ja, jeg skal se ad!
... Glæder Du Dig til Din nye Plads?

IDA

— Der er fem Børn og blanke Støvler til inden halvotte, og Fruen skal være saadan til at skælde ud.

FRU LIND

— Naar Du gør Din Pligt, er der saavist ingen, der skælder ud paa Dig.

IDA

— Min Bedstemor siger nu, at De har spoleret mig ...

FRU LIND

— Vi er gode Venner, vi to — er vi ikke?

IDA

— Uh, bare De altid var her!

FRU LIND

— Jeg kommer jo igen — maaske snart.

IDA

— Ok nej ...

FRU LIND

— Tror Du, jeg bliver der med det samme?

IDA (fløj over sin Aabenmundethed)

— Jeg tror nu, De dør . . . For min Bedstemor siger ogsaa, at det er at friste Vorherre. Og naar der er sket ét Mirakel, skal man ikke kræve et til.

FRU LIND (smilende)

— Fortæl Din Bedstemor, at jeg længe saadan efter mine Børn, at jeg slet ikke kan tænke paa Graven, før jeg har set dem igen . . .

IDA

— De kunde da komme her . . .

FRU LIND

— Det tænkte jeg ogsaa i mange Aar, Ida. Men det er ikke saa nemt for de Unge. De har deres Gerning at tage Vare paa, og jeg har jo kun mig selv.

IDA

— Jamen saa er Deres Børn saa mageløse. Min Bedstemor siger, at de ligefrem sidder i Guld til opover Ørene. Og saadan Presanger, som de osse sender!

FRU LIND

— Ja, de forkæler mig over al Rimelighed . . . Naar bare de nu er fornuftige og ikke bruger alt, hvad de tjener . . . Der kan komme daarlige Aar, og saa gælder det at have lidt i Ryggen . . . Ja, jeg har let ved at snak-

ke, jeg sidder her og lever højt paa deres Pung.

IDA

— Min Bedstemor er saa sjalu over Deres Moireses Kjole. Hun siger, at hun er vis paa, De ligner Paven i den.

FRU LIND

— Paven! . . . Ja nu bliver jeg nok nødt til at tage den paa hver Dag, for derovre er de vel i Silke fra Morgenstunden.

IDA

— Uh, det er ligesom „Pandekagehuset“, naar vi taler om dem derovre. Jeg tror da nok, de har Tallerkener af det rene bare Sølv ligesom Kongen!

FRU LIND (ser hen til Spillebordet)

— Det tror jeg nu ikke, Ida.

IDA

— Jeg véd nogen, som har kigget indad Vinduet for at se, om det osse var sandt, at De har Kaffekande og alt det af Sølv! . . De bliver da nok hentet i Karet med fire Heste ligesom Hofjægermesterens paa Hindsgavl!

FRU LIND

— Det véd jeg ikke, hvad jeg gør . . Men det véd jeg, at naar Skibet sejler ind, staar de tre

af mine velsignede Børn og vifter og raaber:
„Velkommen Mor!“ Og saa skal jeg se dem
igen, Ida, se dem med mine Øjne, ligesom i
gamle Dage . . .

IDA

— Hvorfor kommer de ikke allesammen?

FRU LIND

— Har du da glemt, at min Søn Erik er oppe i
Kanada? Det er længere fra New York end
herfra og til Italien. Og alligevel Jeg
tror næsten, Erik ogsaa er der. Jeg drømte
saadan om ham inat. Han blev ved at række
Armene ud imod mig og sige: — Min lille
Mor, min lille Mor!

IDA

— Han tager nok et Ekstratog og kører i su-
sende Fart til New York!

FRU LIND (færdig med Glassene)

— Man „tager“ ikke saadan et Ekstratog . . .
Saa nu skal vi til Billederne . . . eller nej,
dem maa jeg hellere have i Haandtasken, for
hvis nogen ombord vil se dem . . . Læg nu
godt Mærke til dem Ida, saa Du ikke glem-
mer dem i en Hast. Hvem er det?

IDA

— Det er Ingrid Frøken Ingrid skulde jeg
vist sige . . . ogsaa dér og dér, og dér har

hun en Kjole paa akkurat præcis Magen efter den, Helga har paa . . .

FRU LIND

— Det er lige to Aar siden . . til min Fødselsdag . . Tænk Dig, Ida, saa gaar Børnene hen og bestiller sig to saa kostbare Kjoler bare for at lade sig fotografere til deres gamle blinde Mor!

IDA (optaget af Billederne)

— Ingrid er vist den smukkeste, men Helga ligner en Hertuginde . .

FRU LIND

— Ja, Helga har en rank Ryg . . men et tungt, vanskeligt Sind . . . Véd Du, lille Ida, det bebrejder jeg mig for hver Dag, der gaar. For dengang jeg bar Helga, var min Mand saa syg, og jeg gik i én Kummer for det daglige Brød, og saa, da Helga blev født, var hendes Øjenlaag ganske opsvulmede . . Heldigvis det fortog sig jo, men hendes Sind blev aldrig saa fyldt med Sol, som jeg kunde ønske det for mit Barn.

IDA

— Erik ligner da Helga!

FRU LIND

— De blev kaldt „Siameserne“, da de var smaa, skønt han er et helt Aar ældre. Naar

de var paa Skolebal, dansede de kun med hinanden. Ja, ja, var Erik ikke rejst, saa havde jeg i hvert Fald beholdt Helga hjemme. Men jeg vidste saa sikkert, da jeg sagde Farvel til ham: — Inden seks Maaneder er ogsaa Helga borte . . .

IDA

— Jeg vilde nu heller være Siameser med Janus . . Han ser saa . . saa mandig ud! Og saa er han berømt.

FRU LIND

— Berømt er han ikke, Ida, om han bliver det, staar i Vorherres Haand!

IDA

— Ikke berømt! Det vil jeg nok sige! Og vi lærer om Edison i Skolen. Og er Deres Søn maaske ikke hos ham og hjælper ham at finde paa?

FRU LIND

— Janus er ansat hos Edison . . Det er alt, hvad jeg véd . . Og Du maa ikke prale, lille Ida.

IDA

— Min Bedstemor siger, at gid han vilde opfinde noget, der tager Gigten væk fra hendes Stortaa, for Voltakors hjælper ikke. Men jeg

vilde nu heller have, han opfandt en Manér at lave Marzipan af Sand og Jord . . eller Fløj af gamle Klude . . For saa vilde jeg staa i Fløj til min Konfirmation.

FRU LIND

— Det er ikke umuligt, vi kan „opfinde“ en Fløjelskjole til Dig . .

IDA

— Nøh! . . Saa sprang jeg da i Luften!

FRU LIND

— Spring hellere ind i Sovekamret efter Messingstagerne!

IDA (svipper ud og er straks tilbage med dem)

— Det er da noget flovt noget at tage med . . De har saamænd nok Stager af Sølv eller Guld derovre!

FRU LIND (med Værdighed)

— Lille Ida — hvis jeg tog en gammel Træske med over til Børnene og sagde: Den brugte Jeres Bedstemor hver Dag til at røre i Grøden med! saa vilde de give den en Hædersplads og holde mere af den end af den fineste Sølske!

IDA

— Véd De, hvad jeg vilde gøre? Jeg vilde overraske Børnene, vilde jeg. Jeg vilde lade

som jeg var helt blind, maaske bare en Time eller en Dag og saa pludselig vise dem, at jeg kunde se ligesaa godt som dem!

FRU LIND (smiler og overlægger)

— Hvor Du snakker . . Men forresten . . .
 . . . forresten Nej, jeg kunde ikke for-
 stille mig saadan blot en Time nej for
 ellers . . . ellers . . . (det ringer. Ida ud) Bare det
 ikke er Doktoren . . . som her ser ud! (glatter
 Haaret, retter paa Skærmen, lukker Kuffertlaaget) — Jo!

DOKTOREN

— Naa, Fuglen er da ikke fløjet endnu!

FRU LIND (smilende)

— Ikke endnu . . men den flyver snart.

DOKTOREN

— Lad mig saa se rigtig paa Dem, De . .
 Kone med de nye Øjne . . (tager hende læmpeligt om
 Skuldrene, fjerner Skærm og Briller, som han bagefter sætter
 paa igen) — Storartet . . vi formelig skinner ud
 af Øjnene.

FRU LIND

— Jeg staar og skammer mig over, at jeg al-
 drig kan finde de rigtige Ord at sige Dem Tak
 med . .

DOKTOREN

— De rigtige Ord! Naar De siger: Tak Dok-
 tor Jessen! saa varmer det én om Hjertet som

et Par Hundeuldsvanter om Fingrene en kold Dag.

FRU LIND

— De har givet mig mine Øjne igen . .

DOKTOREN

— Man plejer ellers at byde sine Gæster en Stol!

FRU LIND

— Jeg er da ogsaa . .

DOKTOREN

— Nu sætter jeg mig i vores amerikanske Gyngestol, saa kan De nøjes med en gemen Kertemindepind (faar Øje paa Gadespejlet) De er da ikke begyndt at kigge efter Byens Folk?
(Fru Lind ryster paa Hovedet) . . Jeg er ellers dygtig stolt af mit Værk . . Gu' om jeg havde paa-
taget mig det, hvis ikke det lille Væsen lige-
frem tvang mig med sit: Kan De ikke, saa kan ingen!

FRU LIND

— Og De kunde!

DOKTOREN

— Jeg var jo forbandet nødt til det. . . . De holdt saagar Faddersladder under Narkosen
— om Ungerne, begribeligvis. De kunde daar-

ligt vente, til jeg var færdig. De troede, hele Flokken stod uden for Døren.

FRU LIND

— Udenfor Døren . . . Ja, og naar jeg nu lukker Døren op, saa er de der alle fire!

DOKTOREN (ser sig om)

— Deres Stue er sgu den hyggeligste i hele Kerteminde! Her kan man da tale om „Menneskets Sjæl, der spejler sig i Stolerygge og Bordben“ . . . Naa, naa, ja (ser hen paa Portiererne) lidt amerikansk Sjæl er nu blandet ind med, hvad?

FRU LIND

— Tænk alle de Glæder, der kom med én Gang, da jeg fik Forbindingen af!

DOKTOREN (indtrængende)

— Er De nu ogsaa helt sikker paa, De kan svare til den Rejse?

FRU LIND

— Jeg kommer hjem tyve Aar yngre . .

DOKTOREN

— Drejede det sig om Søturen alene . . Havde jeg Tid, gjorde jeg den med for Fornøjelsens Skyld . . Men Sindsbevægelsen, Overraskelsen . .

FRU LIND

— Den Sindsbevægelse at se Børnene lyslevende . . at høre deres Stemmer . . . Det er jo Juletræets Spænding om igen . . Fjorten Dage skal jeg vugges paa Havet og drømme . . det allerdejlige . . og en skønne Dag vaagner jeg op, og det er Virkelighed . .

DOKTOREN *(ryster paa Hovedet)*

— Det er mig for hovedkulds paa Operationen. Deres Hjerte er ikke saa stærkt, som De selv tror!

FRU LIND

— Gør det da noget? Der er mange Sekunder i et Minut og mange Minutter i en Dag. Tænk Dem Doktor, hvor meget Lyksalighed en Mor kan opleve i et eneste Døgn? . . Og . . . Billetten har jeg jo taget!

DOKTOREN

— Og Kufferten har De pakket . . Med Dem er der ikke noget Udkomme . . Naa hvad har De saa skrevet til Børnene? For De har da vel skrevet?

FRU LIND *(skælnsk)*

— Brevet blev først sendt imorges!

DOKTOREN

— Det var som . . . De holder af at overraske!

FRU LIND

— Jamen er det ikke rigtigt? De faar Brevet fem Dage, før jeg kommer . . Tro mig, de finder, det er en lang Ventetid!

DOKTOREN

— Man skal aldrig falde med Døren ind i Huset . . Hvem siger, at det passer Børnene netop nu?

FRU LIND

— Men Doktor . . har De da rent glemt mine Børn?

DOKTOREN

— Nej, det skal De nok holde En fra, men jeg er nu engang en gammel Skeptikus.

FRU LIND (straalende og fiffig)

— Jeg har ikke skrevet om Operationen!

DOKTOREN (farer op)

— Nu har jeg min Sæl og Salighed hørt det med!

FRU LIND

— I Forvejen turde jeg ikke, vel? Og da jeg fik Bindet fra Øjnene . . Det var saa altfor meget. Jeg rentud formastede mig ikke til at tro det. Maaske Vorherre kun vil prøve mig, tænkte jeg, og kun give mig Synet en lille kort

Tid og saa tage det igen . . Men da jeg saa mærkede, det var Alvor . . Aah, Doktor, Doktor . . Jeg maa selv bringe Gaven over til Børnene, selv høre deres Udbrud, se deres Fryd . . Jeg har givet Liv til fire Børn, og hvert af dem vilde med Glæde . . ja, med Glæde, have givet deres klare Øjne bort for at skaffe mig mit Syn . . Har jeg saa ikke Ret?

DOKTOREN (ærbødigt)

— De har vist altid Ret!

FRU LIND (hen til Chatollet)

— Kom her Doktor, der er noget, jeg vil vise Dem (aabner en Skuffe) — Det er Ingrid, fire Sider hver Uge i alle de Aar . . fire Sider! (aabner en anden) — Og Helga . . de kan næsten ikke være der. Sommetider staar der kun to Ord . . men saadan to Ord, at de gør godt helt ind i Hjertet, og sommetider er der tyve Sider . . (aabner en til) — Og se Janus' Breve . . . hver eneste Uge! (aabner en sidste) — Og her er Eriks . . . han er jo deroppe i Kanada. Nu gaar de over New York, saa hans Søskende ogsaa kan høre, hvordan det gaar ham.

DOKTOREN

— Har han aldrig Mén fra dengang, han forlæste sig?

FRU LIND

— Det taler han da ikke om. Men der er saadan en . . . bævende Tone i hans Breve. Det gør ondt, naar jeg læser dem, selv om de er skrevet lystigt. Jeg tror nu, han længes aller-mest . . . min lille store Erik.

DOKTOREN

— De sidder da ikke og læser alle de Breve igennem?

FRU LIND

— Jeg har jo lovet, hverken at læse eller skrive de første tre Maaneder, og jeg holder mine Løfter! Men hvor jeg længes efter engang selv at læse Brevene — aah, jeg tror, jeg vil læse meget mellem Linjerne, naar jeg først ser Skriften. Helgas Skrift var altid saa forskellig. . . . Naar hun var glad, stod Bogstaverne som Blomster, der danser i Foraarsblæsten . . . var hun bedrøvet, hang de ganske visne og var næsten ikke til at læse. En Mor kan se meget, der er skjult for andre Øjne. Men Gudskelov, nu er hun jo altid glad!

DOKTOREN

— Véd De, hvad jeg tænker paa, Fru Lind! Jeg kunde næsten ønske, det ikke var gaaet Deres rare Børn saa godt derovre paa den anden Side.

FRU LIND

— Det mener De Gudskelov ikke.

DOKTOREN

— Gu'! mener jeg det! (skæmtende) — Der var engang en lille Kone i Kerteminde . . . en fin lille Frue, der saa ud, som om hun troede paa Storken, og alligevel havde hun en hel Rede fuld af Skraalhalse. Saa blev hendes Mand syg og døde, og hun sad med Hænderne i Skødet og græd for Udkommet, og fordi hun ikke havde lært Gavns Gerning.

FRU LIND

— Og saa sagde den kloge Doktor: — Tør de dumme Øjne, saa lægger vi to Hovedet i Blød!

DOKTOREN

— Men da Doktoren, der var en grov Karl, sagde: — Tag over paa Stiftelsen og bliv Jordemor! skreg det lille Væsen, som havde hun rørt ved en Mus.

FRU LIND

— Ja, jeg var vist baade taabelig og uerfaren.

DOKTOREN

— Men hun gjorde, som han sagde, og Følgen blev, at Kerteminde fik sig en Jordemor, som ingen havde drømt om.

FRU LIND

— Hvor har jeg dog mange smukke Minder fra den Tid! Folk vidste ikke alt det Gode, de vilde gøre for mig.

DOKTOREN

— Ellers havde De vel heller ikke holdt dertil! Men derfor gik det ogsaa med Sang og Klang i Hjemmet, enten De saa blev kaldt ud Nat eller Dag.

FRU LIND (nikker)

— Det var en stor Følelse ved egen Kraft at kunne skaffe Børnene en god Barndom.

DOKTOREN

— Og Børnene voksede op, og der gik mere og mere til, men den lille Kone vidste altid Udvej

FRU LIND

— Doktor, der er noget, jeg i den sidste Tid ofte har tænkt paa: — Jeg tror nu, Børnene drog saa langt bort ene og alene for hurtigst muligt at kunne skaffe mig et sorgfrit Udkomme . .

DOKTOREN (tørrt)

— Gjorde de det, gjorde de sgu ikke mere end deres forbandede Pligt . . . med en saadan Mor! Jeg er ikke for Flerkoneri, og jeg er for den Sags Skyld godt fornøjet med den Viv,

Tilfældet har skænket mig, men . . . Naa ja, det var ikke ment som Frieri, saa De behøver ikke at hente Kurven frem . . .

FRU LIND

— Men hvorfor ønskede De saa, at det ikke skulde gaa Børnene saa godt?

DOKTOREN

— Simpelthen, fordi ellers var der jo ikke noget til Hinder for, at De begyndte forfra igen!

FRU LIND

— Det gav Børnene aldrig deres Minde til!

DOKTOREN

— Nej, det er naturligvis ikke fint nok! Men vil De høre min Mening, saa er der for en Kvinde kun én Beskæftigelse, jeg sætter over den, og det er selv at føde Børn!

FRU LIND

— De giver mig helt Lyst til at begynde igen!

DOKTOREN

— Snak! Op om Natten og aldrig Fred . . .
Nej, jeg trænger bare til at buldre lidt løs en gang imellem. (det ringer) — Heldigvis! . . .
Ellers kom jeg vist aldrig videre! (tager hendes Haand og kysser den ærbødigt) — De er den eneste Kvinde, hvis Haand jeg har kysset, Madame Globetrotter (hurtigt ud)

FRU LIND (fløv og bevæget)

Doktor! Doktor!

IDA (smutter ind, lukker Døren efter sig, hvisker)

— Det er vist en, som vil tigge!

FRU LIND

— Vil hun tale med mig?

IDA (nikker voldsomt)

— Hun ser saa ækel ud — bare hun ikke stjæler!

FRU LIND

— Hvor ofte skal jeg sige Dig, Ida, Du maa ikke tro ondt om Mennesker. Bed hende pænt . . . pænt siger jeg, om at komme ind.

IDA

— Min Bedstemor vilde nu lade saadan en saa paa Maatten, men . . . Ja, saa siger jeg det . . . (ud, aabner et Øjeblik efter og siger samtidig ringeagtende og artigt) — Værsegod . . . herind . . . i vores fine Stue!

FRU LIND

— Ida siger, De vil tale med mig?

KIRSTINE OVE (forhutlet)

— Det kom sig saadan . . . (stopper op)

FRU LIND

— Jamen sæt Dem nu allerførst ned . . .

KIRSTINE OVE (bestyrtet)

— Nej . . nej . .

FRU LIND

— Man taler meget bedre, naar man sidder, ikke? (tvinger hende ned i den Stol, hvori hun selv sad før, og sætter sig i Lænestolen)

KIRSTINE OVE

— Her er saa godt og lunt . .

FRU LIND (faar en Indskydelse)

— Hvad siger De til en lille Kop Kaffe? (venter ikke Svar, kalder) — Ida!

IDA (ind)

— Ja?

FRU LIND

— Der er vist Kaffe paa Kanden fra før . . .
Lad mig se, Du varmer den og sætter den pænt paa Bakken . . . Og hør, Ida, (Ida vil løbe) Jødekagerne . . men skynd Dig nu i en Fart! (Ida ud) — Der er noget, De vil bede mig om? Noget, jeg kan gøre for Dem? Sig det kun. Jeg er blot glad, naar det forundes mig nu og da at være et andet Menneske til en Smule Gavn . . Jeg har selv saa meget at takke for . .

KIRSTINE OVE

Jeg havde en lille Pige.

FRU LIND

— Er hun død?

KIRSTINE OVE

— Død! . . Gid det var saa vel!

FRU LIND (lægger med en hende egen Bevægelse Haanden
paa hendes Arm)

— Sig ikke det. Døden er det . . allersidste!

KIRSTINE OVE

— Naar man ingen Far har og kan give sit
Barn, kan man ikke vente sig andet. Og saa-
dan en køn og god lille Pige, som hun var . .

FRU LIND (med et Blik paa Konens sølle men lyse Haar)

— Var hun lyshaaret?

KIRSTINE OVE

— Som en Gudsengel. Somtid tror jeg, det er
Haaret næstendels, som har voldt hende
Ulykken. Alle Folk vendte sig omkring og
pegte efter det Haar . . .

FRU LIND

— Hvor er hun nu?

KIRSTINE OVE

— Hun er i New York . . De lokked hende
væk fra mig, da hun ikke var uden sytten Aar,
først til København og siden . . over Vandet.

FRU LIND

— Alene i det store fremmede Land! Og hvad tager hun sig til?

KIRSTINE OVE (tungt)

— Det er det, jeg ikke kan komme efter, snart siger hun det ene og snart det andet . . Ja nu skriver hun tidt nok . . men i to Aar, i to fulde Aar kom der ikke et Ord fra hende . . Og alt, hvad jeg spurgte, hun svared ikke . . Og saadan jeg har tryglet hende komme hjem . . Hænderne vender saa godt paa hende. . . . Hun kunde haft Pladser i de pæneste Huse.

FRU LIND

— Maaske længtes hun bort . . (Ida ind med Bakken) — Her Ida, byd vor Gæst! Skænk, Ida! (Ida skænker, byder, stiller Bakken og gaar) — Drik nu Kaffen, mens den er varm . . (Konen forsyner sig kejtet) — Det er hjemmebakte Kager . . Saa drik nu! (Konen drikker) — Se, der er jo Menne-sker, som maa bort, de har ingen Ro her-hjemme . .

KIRSTINE OVE (mørkt)

— Minna skriver, hun vil ikke hjem . . Og saa sender hun mig Penge . . mange Penge.

FRU LIND

— Ser De, hun tænker kærligt paa sin Mor!

KIRSTINE OVE (ryster paa Hovedet)

— Hun sender ogsaa Billeder, hvor hun er majet ud i Fløj! og Silke . . (tager et Papir frem) . .
Jeg vil ikke have hendes Penge . . (Bryder ud i
dump Smerte) — For jeg tror . . jeg tror . . . hun
er det allerværste, man kan blive . .

FRU LIND

— Tænk dog paa den gode Mening . .

KIRSTINE OVE (ryster paa Hovedet)

— Nu siger Folk, at De rejser over . . Og saa
vil jeg bede Dem . . bede Dem . . give hende
Pengene og sige . . at jeg vil dele min sidste
Bid Brød med hende . . nej . . at jeg vil sulte
. . sulte ihjel for hendes Skyld . . Men jeg vil
ikke have de Penge.

FRU LIND

— Jeg skal gøre det, naar De saa meget ønsker
det . . Men (indtrængende) — Har De slet ikke
andet at sige hende? Noget godt?

KIRSTINE OVE (halvt for sig selv)

— Dengang Minna kuns var en lille Pige,
læste hun i en Historiebog om en Dreng, der
blev Røver og løb væk. Men han havde en
lille Bror, og de boede paa et Slot. Det var
fine, rige Folk. Og de sørgede sig til Døde,
Forældrene, og ingen vidste, hvor Røveren
var. Men ham, den lille Bror, han tændte hver
Aften en Lampe og satte i Taarnvinduet, for at

Store-Broderen skulde finde Vej hjem. Og Minna græd, som om hun var pisket, og hun spared sammen vist et helt halvt Aar af de Skillinger, jeg kunde undvære — jeg gaar jo ud og vadsker — og saa købte hun sig en lille rød Lampe med Glas og Kuppel, dem, de kalder for „Vaagekone“, og den stod og brændte i Vinduet hver Nat. Jeg sagde jo saa: — Minna du har jo ingen Bror! Men hun bare saa paa mig: — Naar Lampen brænder, finder store Bror hjem! Hun tænkte paa ham Røveren i Historiebogen (ligesom vaagner op) Sig hende . . . sig at den røde Lampe staar og brænder hver Nat for hende

FRU LIND (grebet)

— Hun kommer! . . . De skal se . . . hun kommer . . . Har De ikke et Billede af hende?

KIRSTINE OVE

— Et har jeg . . . de andre, dem hun sendte, har jeg kommen i Ilden. Men det fra dengang, hun gik med Fletninger, det nænned jeg ikke at skille mig ved.

FRU LIND (faar en Indskydelse)

— Hvor stort er Billedet?

KIRSTINE OVE (peger paa et af Billederne paa Bordet)

— Som det dér!

FRU LIND (tager Billedet, løsner det ud af Rammen)

— Tag den Ramme med hjem, og sæt Billedet
i Det er min Søn Erik, som har staaet
i den før . . .

KIRSTINE OVE (overvældet)

— Skal Minna i den . . . Ramme?

FRU LIND

— Det skal hun . . ja. Og hør nu. Jeg rejser
om fem Dage. Senest Tirsdag bringer De mig
den lille røde Lampe, og den giver jeg Minna
fra hendes Mor . . . Er det et Ord?

KIRSTINE OVE (undrende)

— De gør det saa saa lyst og saa let . .
ligesom dengang . . .

FRU LIND (tager begge hendes Hænder)

— Skulde vi to Mødre ikke forstaa og hjælpe
hinanden? . . Men jeg véd jo slet ikke Deres
Navn?

KIRSTINE OVE

— Kirstine Ove . .

FRU LIND

— Kirstine Ove (tænker) . . Jamen . . .
er det ikke? . . Var det ikke?

KIRSTINE OVE

— Jo . .

FRU LIND

— Saa har jeg jo (i Erindringen) — De var saa klejn og spæd . . Nej, at jeg dog ikke kendte Dem igen . . Ok, nu husker jeg . . . det var omme paa . .

KIRSTINE OVE (sænker Hovedet)

— Fattiggaarden . . .

FRU LIND

— Lille Stakkel . . De laa og græd og græd . . . (Det ringer)

KIRSTINE OVE

— Jeg var saa rent fra'et. Jeg tænkte bare paa at gaa i Stranden . . Men saa talte De med mig . . De gav mig Lov til at være glad for Minna . . skönt hun var saadan et Udskuds Barn . .

FRU LIND

— Saa Minna er en af mine! . . Véd De, Kirstine . . jeg synes, jeg har noget af Ansaret for alle de smaa Sjæle, jeg har hjulpet ind i Verden, og naar det gaar en af dem galt, er det, som om jeg har forsømt min Pligt . . . Hvorfor kom De mig dog saa helt af Syne?

KIRSTINE OVE

— Jeg tog jo til Odense . . for Skammen . . men siden Minna gik fra mig, havde jeg ingen Ro paa mig, og saa kom jeg tilbage her . .

FRU LIND

— Som Tiden gaar! . . Hun havde de mindste Hænder, jeg har set . .

KIRSTINE OVE (smiler)

— At De ogsaa husker det . . . (Ud. Møder i Døren Ida)

IDA

— Det er Bud fra Sadelmager Mortensen, om ikke Fru Lind vilde gøre dem den Tjeneste at tage seks Skjorter og en Merskumspibe over til unge Mortensen. Han bor i Nærheden af New York i noget som hedder (fniser) „Nord Karoline“. Der er Adresse paa, og hvad det koster, skal Mortensen nok betale. Og saa skulde jeg hilse og sige saa mange Tak.

FRU LIND

— Bare jeg vidste, hvordan jeg skal faa Plads til alle de Pakker! . . Ja, ja, sig jeg skal gøre mit Bedste. (Ida ud . . Fru Lind sætter sig lidt træt i Lænestolen og vil til at tage sig en lille Lur. Mumler) — Tænk sig, saa det var Kirstine Ove . . Ja, Tiden gaar . . . (Det kimer rapt flere Gange i Træk. Fru Lind farer op, men bliver dog siddende) — Hvem kan det nu være?

IDA (aabner Døren)

— Jo værsgod, dér er Fru Lind! (ud)

KATHINKA BUCH (ind og lige hen til Fru Lind)

— Enkefru Lind? Kathinka Buch fra Assens.

Enkefruen maa meget undskylde, at jeg saadan braser paa, men det kom sig af, at jeg fik Brev fra min Kusine, Ella Gregersen, Bundtmager Gregersen, paa Torvet, og hun skriver, at hele Kerteminde er en Opstandelse over det, at Enkefru Lind lige har faaet sin Blindhed skaaret væk og nu rejser til Amerika . . . ja, til Lykke skulde jeg da sige . . . for at besøge sine Millionærbørn, der sidder i Guld til opover Ørene. Ja, undskyld, at jeg buser ud med det saa ligefremt, men det er nu min Natur, og diplomatisk er jeg ikke, skønt det sagde han, Grafologen Marer, om min Haandskrift, men jeg havde jo ladet min Søster skrive Brevet, for hun har lært den her Stejlskrift, som alle Herregaardsfrøknerne bruger . . . ligesom Svovlstikker Men saa siger jeg til min Mor, altsaa Enke efter Overbetjent Buch — for jeg stikker ikke noget under Stolen, — paa Mors Side er vi af fin Familie. Mor er kødelig Halvkusine til Fru Justitsraad Bang i Odense, men Far . . . naa ja, svam derüber . . . Saa siger jeg til Mor, Lykken staar den Kække bi, jeg rejser til Kerteminde den Dag imorgen. Hvad vil du dér, siger Mor, for hun har givet os en god Opdragelse, det har hun, og Mor er saa hundeanngst, bare en af os stikker Næsen udenfor Assens. København hader hun ligefrem som Pesten, for dér gaar Gud og Hvermand

og kommer galt afsted med at faa Børn og Sporvogne og alslags. Hvad jeg vil dér? Jeg vil gøre Enkefru Lind min Opvartning. Det er, hvad jeg vil. Hvad saa med det? siger Mor, som mellem os sagt ikke har opfundet Krudtet . . men dejlig Mad laver hun . . de laaner hende ogsaa allevegne til fine Middage . . Og saa vil jeg sige Enkefru Lind, ligesom jeg staa og gaar og siger her: Tag mig med, vil jeg sige, over til den store Verden, til Amerika. Jeg har altid brændt efter at komme væk fra det snol-lede Danmark, og naar jeg selv skal sige det, egner jeg mig glimrende tilorstilede Forhold. Som Kammerjomfru altsaa. Det siger min Mor ogsaa: — Man skulde ved Gud tro, du var født Prinsesse! Ja, Enkefruen maa da ikke tro, at jeg er doven eller ligger og landrer mig paa Sofaen med Romanbøger, bevares vel! Jeg har lært fin Frisering hos Larsen i Odense og bagefter Kursus i Manicure og ja undskyld — Pedicure — det er saa flovt, men det giver godt af sig, naar man har faste Kunder — især nu i Odense, for dér vil alle Damer have for smaa Fødder. Og saa tænkte jeg, at en af Enkefruens Fru . . Frøken . . undskyld jeg véd ikke, Døtre, netop vilde skønne paa at have en hjemlig Kammerjomfru, det er da ligegodt mere hyggeligt paa sit eget Sprog. Fransk Vadsk og Strygning kan jeg lære i en Snup. Det værste er jo, at jeg er saa rædsom søsyg

— at sige over Bæltet, — men der er jo Doktor ombord . . .

FRU LIND (der flere Gange har aabnet Munden for at komme til Orde, lægger nu Haanden paa Damens Arm) — Kære lille De! Det gør mig rigtig saa ondt, men jeg er bange, jeg slet ikke kan hjælpe Dem . .

KATHINKA BUCH

— Er jeg maaske ikke ung nok? Fordi om jeg ogsaa er om ved de niogtyve, saa er der saamænd ingen, der ser mig det an . . Det er ogsaa en ærlig Sag . . Og jeg kunde have været gift mange Gange, hvis jeg ikke satte Næsen højere end som det, der byder sig i Assens og Konsorter.

FRU LIND

— Men bedste Frøken . . . det har jeg da aldrig tvivlet om, saa net og velskabt De er . . . Nej, Sagen er: Jeg rejser over for at overraske mine Børn, og saa, forstaar De nok, kan jeg ikke træffe Aftaler i Forvejen. Jeg er ogsaa ganske vis paa, at mine Døtre ikke har Brug for Kammerjomfru, fra Hjemmet er de vant til at gøre alt selv . . Og hvad mig angaar, jeg kan ikke saameget som taale, at fremmede vasker mit Haar . .

KATHINKA BUCH

— Deres Døtre er maaske ikke engang rigtige

Damer? For dem ude paa Gaardene, véd jeg da, har Kammerjomfru hver og en . .

FRU LIND (saaret)

— Min Datter Helga giver Information i Klaverspil . . .

KATHINKA BUCH

— Naa saadan! (blæser) — Tør man spørge, hvad hun faar i Timen?

FRU LIND

— Saavidt jeg véd, faar hun fem Dollars!

KATHINKA BUCH (slaar Hænderne sammen)

— Ih, du Fredsens! (ærgelig) Er det ikke ogsaa det jeg siger, Mor har alle Dage været en Idiot — undskyld, men Sandheden i Ære — Hvem var det, som stritted imod og vilde ikke have Klaver? Mor! Det passer sig ikke for en Overbetjent! Pyt. Nu kunde jeg altsaa have siddet og dangderet den med fem Dollars — Gud, det er vist ligesaameget som tyve Kroner — Timen! . . Jamen kunde De ikke tage mig med alligevel, en af Deres Døtres Venner kan jo tage mig . . .

FRU LIND

— Jeg tør sandelig ikke . . . Hvad vilde mine Børn sige . . . Der har allerede været saamange Forespørgsler baade som Husjomfru og Kokkepige og Stuepige.

KATHINKA BUCH

— Hvad ser De mig an for? Om det saa var min Far, han vilde da vende sig i Graven! Kokkepige? Synes De, jeg ser saadan ud? . .

FRU LIND

— Det har jeg da heller ikke sagt . .

KATHINKA BUCH (muggen)

— Aldrig har man uden Kval og Skuffelse . .
og nu skal jeg sidde her med Skammen (lige ved
at græde)

FRU LIND

— Skammen? Hvilken Skam?

KATHINKA BUCH

— Jeg mente jo, det var saa godt som afgjort . . . Jeg har baade laant Kuffert og sendt min Kommode til Maling og gjort Afskedsvisitter, og nu skal jeg holdes for Nar, bare fordi jeg er fra Assens af! Naar man er fra Assens, dur man ikke. Man skal være fra København eller Odense, ja . . .

FRU LIND

— Saa, saa . . . Hvis det kom an paa mig, tog jeg Dem saa inderlig gerne med, men . .

KATHINKA BUCH

— Strø Sukker paa, tak, den kender vi . . .
Men De har velsagtens hørt om Skandalen.

FRU LIND

— Skandalen?

KATHINKA BUCH

— Med ham, Provisoren, den Flab . . Rent-udsagt nægte, at han har haft noget med mig at gøre, fordi jeg ikke kan skaffe Vidner paa, at han kyssede mig i Menckes Port . . Jeg var lige ved at gaa i Jorden over det. Regner man sig ikke forlovet med en Mand, der kysser en, om jeg maa spørge? Ikke sandt! Det siger ogsaa alle mine Venner. Men ligodt staa dér og skældes for Løgner af saadan en Blære! Og min Mor, som altid haabede paa, at en af os skulde hæve Familien, for det var nu et Trin ned at gifte sig med Far, jo det var . . (det ringer) — Gud der kommer nogen . .

FRU LIND

— Ida! Ida!

KATHINKA BUCH

— Ja, jeg vil ikke være til Ulejlighed, Ingen skal sige om mig, at jeg trænger mig paa. Adjø, Frue, jeg anbefaler mig . . (ud)

IDA (vender sig og ser efter hende)

— Uh, hun saa ud, som om hun skulde æde mig.

FRU LIND (helt forpustet efter Besøget)

— Hvad er der nu, Ida?

IDA (rækker en lille Pakke i Silkepapir)

— Jeg skulde hilse saameget fra Fru Lassen, at her var to Par Knævarmere, som hun selv havde strikket og saa et dejlig varmt Mavebælte til paa Skibet . . Og saa en Flaske Hostedraaber, som hun selv plejer van at bruge dem . . . (Det ringer)

FRU LIND

— Saa! . .

IDA

— Gud, vi faar da nok fler Fremmeder idag . . (ud)

FRU LIND (aabner Pakken)

— Ja, Folk er rigtignok mageløse . . (falder lidt sammen, sidder og smaablunder)

IDA (stormer ind med en Avis i Haanden)

— Nøh! De er i Avisen . . (breder ud) — Avis-konen viste mig det selv! (peger) — Dér . .

FRU LIND (griber efter Avisen)

— Det er da ikke sandt . . Det kan da ikke . . (læser, smiler) . . At tænke sig . . Hvad vil ikke Børnene sige! . .

IDA

— Jeg er helt tummelumsk over det . . Jeg glæder mig formelig til at dø, for saa kommer

jeg da ogsaa i Avisen! (snapper Avisen) Her staar det: Kerteminde og New York. Vor højtskattede Medborger, Fru Ulrikka Elisabeth Lind, Enke efter afdøde Kæmner Lind, begiver sig med det første til New York for at besøge sine Børn, der alle indtager høje Stillinger i Samfundet. Vi ønsker hende.

(Tæppet falder)

ANDEN AKT

Salon'en paa en dansk Amerikadamper. Ved et Bord i Baggrunden under Vinduerne spilles en stille Whist. Ved et andet Bord lægger en ældre Herre Kabale, hans Kone flytter hele Tiden Kort, hvilket irriterer ham. De smaaskændes, uden at man hører Ordene. Ved Skrivepultene kommer og gaar unge Piger og ældre Damer med Dagbøger, eller de skriver Postkort. I Begyndelsen og midt i Akten henter en Stewart Bøger fra et Skab og uddeler til Damer, som først har staaet og bladet i den lille Katalog. Midten af Scenen indtages af en stor rund rød Fløjlsofa med Søjle i Midten hvorpaa staar kunstige Palmer. Der kommer Lys fra de smaa Vinduer i Baggrunden og fra de kulørte Glas over Palmerne.

Fru Lind sidder paa den runde Sofa og hækler paa et Tørklæde af lyseblaat islandsk Garn. *Mrs. Kennan*, der er ung, køn, guldhåret, amerikansk pyntet, og overlæsset med Smykker, sidder ved Klaveret i Forgrunden tilvenstre og slutter netop med en fejende Dansemelodi. Paa Gulvet staar en ganske lille Kurvekuffert af den Slags, man bærer Hunde i.

MRS. KENNAN (springer op og griber Kufferten)

— My little darling (spidser Mund til Hunden) — Skal Toto saa paa Dækket? Hvad? (til *Fru Lind*) — Nu var jeg lige ved at glemme den!

FRU LIND

— Toto tager saamænd ingen Skade, selvom den faar sin Tur en halv Time senere . .

MRS. KENNAN

— Det yndige Dyr! (ser Kaptajnen i Døren, vinker i komisk Skræk bagud med Haanden, og smutter forbi ham klukkende af Latter)

KAPTAJNEN (drillende)

— Den dejlige Toto! (oprømt og elskværdig til Fru Lind, idet han sætter sig hen hos hende) — Kan De saa se, jeg holder Ord: Fint Vejr paa hele Rejsen!

FRU LIND

— Ja, det er ingen Sag at komme over Havet paa den Maade.

KAPTAJNEN

— Det havde De ikke troet?

FRU LIND

— Jeg var jo lidt bange for Søsysten. Men her, hvor man har det som Blommen i et Æg . . Bliver vartet op i alle Ender og Kanter, og bestiller ikke det Fnug andet end at spise og sove . .

KAPTAJNEN

— Og spasere paa Dækket, og snakke om sine Børn, og gøre sig Godevenner med hele Skibet fra Kaptajnen ned til Rotterne —

FRU LIND (indtrængende)

— Nu, vi er alene . . Tror De ikke, Hr. Kaptajn, der kunde gøres noget, saa Fyrbøderne

havde det lidt mindre . . varmt? (Kapt. vil sige noget, men Fru Lind skynder sig at tilføje) — Det er ikke for at kritisere, alting er jo saa mageløst og betænksomt indrettet . . men naar man ser, hvor Vandet driver af dem, og hvor de formeligt snapper efter Vejret . .

KAPTAJNEN (tager hendes Hænder)

— De er nu saa sød, Fru Lind, og naar De beder om noget, siger man helst ubeset ja. Men tro mig, dernede er gjort, hvad der kan gøres. Og saa maa De ogsaa huske paa, at de Folk dernede almindeligvis ikke er for godt vant.

FRU LIND (bedrøvet)

— Netop . . det er dem, der ikke mere har noget Valg.

KAPTAJNEN

— Unægtelig er der mange „Godfolks“ Børn iblandt — men om man kan kalde dem „Godtfolk“, naar de først er havnet dernede, det er igen et Spørgsmaal for sig.

FRU LIND (naivt)

— Jeg kunde nu bedre lide den Tid, da Skibene havde Sejl! (Kapt. ler) — Ja, saa behøvede de Stakler da ikke at steges i den forfærdelige Hede . . Om Natten, naar jeg hører Maskinen, ligger jeg og tænker paa dem dernede: — Hvis deres Mødre vidste . .

KAPTAJNEN (hovedrystende)

— Heldigvis véd Mødre saa godt som ingenting om deres Børn.

FRU LIND

— I somme Tilfælde, ikke i alle.

KAPTAJNEN

— I Virkeligheden vist i alle!

FRU LIND

— Mine Børn fortæller mig da hver lille Modgang, og hver Glæde, hver Forhaabning.

KAPTAJNEN

— Det tror De!

FRU LIND

— Det véd jeg!

KAPTAJNEN

— Mine Børn er ikke fyldt ti Aar, men jeg smigrer mig da ikke med at have deres Fortrolighed.

ETATSRAADINDE FALKE (høj, slank, bevidst og elskværdig)

— Punktlig som et Urværk! (nikker til Fru Lind)

— Og her sidder De og har det rart! (Kapt. har rejst sig) — Ja, nu skal vi rundt at „inspicere“ Skibet, som det hedder.

KAPTAJNEN (ser paa Uret)

— Ja, saa maa vi vist afsted! (mønstrer Etatsraad-
indens Dragt) — Den taaler vel Kulstøv?

ETATSRAADINDEN

— Bevares ja! (er ved Døren, vender sig og siger til Fru
Lind) — Sees vi ikke før, saa paa Dækket ved
Thetid!

FRU LIND

— Og rigtig god Fornøjelse!

HR. MØLLER (kommer fra Skrivepultene og sætter sig hos
Fru Lind)

— Vi havde nok fin Visit!

FRU LIND

— Det er næsten formeget, saadan at under-
holde mig gamle Skabilken hver evige Dag.

HR. MØLLER

— Det er da ikke, fordi De ellers kan klage over
Mangel paa Selskab! Oppe paa Dækket er
Deres Stol saa belejret, naar De ligger i den,
at man formelig skulde tro, De var en hel
Skuespillerinde eller saadan noget offentlig
noget . .

FRU LIND

— Jeg tror snarest, det morer Folk at høre
mig fortælle om Børnene . . De Unge har jo
selv en Mor, og de Ældre har Børn selv . .

HR. MØLLER

— Pyt! Nej De véd bedre, véd De. De er akkurat, hvad vi i gamle Dage paa Ballerne kaldte „Løven“ eller — om Forladelse — „Ballets Dronning“ . . Se nu til Etatsraadinden! Hun er fornem og Dame til Fingerspidserne, men hvem gider tale med hende om hendes Børn!

FRU LIND

— Ih, saa skulde De være her, naar Fru Jakoby og Etatsraadinden og jeg sidder og taler om vore Børn!

HR. MØLLER

— Jeg tror nu ikke paa Hjerte hos den Slags Folk!

FRU LIND

— At rejse fra Danmark til San Fransisko — alene for at se til en Søn! Hvis det ikke er Hjerte!

HR. MØLLER

— Den skidt Knægt! Han var i Aviserne. Jeg husker godt, det kan være fem, seks Aar siden. Fars Søn . . Wein, Weib . . og saa Billet til Amerika. En gevaldig Bummert havde han lavet Faderen. Vist over de halvhundred Tusind.

FRU LIND

— Herregud . . Herregud . . (lyser op) — Men saa har han da taget sig op . . Tænk, han sidder ude paa en stor „Ranch“, som det hedder, og tjener mange Penge og er saa lykkelig for Tilværelsen . .

HR. MØLLER

— Bild mig den ind! (indtrængende) — Tror De, at en ung Døgenigt og Spillefugl bliver Kardinal eller Pave, bare fordi Familien lægger nogle Potter Saltvand imellem? Hvad? Nej, det mener De ikke. Men vil De høre min Mening (taler sig hidsig), saa er det en forbandet Synd og Verdens Skam af de fine Forældre, som smider Ungerne fra sig, naar de skejer ud, fordi de har haft en skidt Opdragelse! Og var jeg den, der styred Land og Rige — ikke ud af Stedet med den Sort! Lad dem vise, hvad de dur til hjemme først, — saa kan de altid vandre ud!

FRU LIND

— Jamen De glemmer . . .

HR. MØLLER

— Glemmer hvad?

FRU LIND

— Forældrene sender dem jo ofte bort for at . . fri Børnene fra Skam paa anden Maade . .

HR. MØLLER

— Tak for mig! For at fri sig *selv* fra Skam. Fordi de har været elendige Forældre, lader de deres sølle Unger gaa for Lud og koldt Vand i et fremmed Land, hvor der er tyve Chancer mod én for, at de rent ud sagt sulter ihjel, hvis de da ikke ender i Fængsel eller Arbejdshus. Om Forladelse, at jeg bliver saa gal i Skralden!

FRU LIND

— De har bare den Fejl, Hr. Møller, at De bor i Bogense og ikke i Kerteminde. For der hører De jo alligevel til.

HR. MØLLER

— Gu' har De Ret! Jeg skal være den sidste til at rakke ned paa Bogense, men Kerteminde . . .!

EN UNG PIGE (styrter hen, falder Fru Lind om Halsen og hvisker i en Fart noget og slutter højt med Ordene): — Aa, hvad?

FRU LIND

— Søde Barn . . ja saa inderlig gerne . . hvis mine Ord har noget at sige.

DEN UNGE PIGE

— Tusind Tak! Saa gaar det i Orden! De kan jo sætte alting igennem hos Kaptajnen! (hvisker igen, løber straalende bort).

HR. MØLLER

— Jeg vædder mit Hoved paa, at De skal be'
for et Dansebal!

FRU LIND

— Tampen brænder . . .

HR. MØLLER

— Naah?

FRU LIND

— Et lille Karneval . .

HR. MØLLER

— Hvad sa' jeg!

FRU LIND (ser efter den unge Pige, der nu hvisker med et
Par andre i Baggrunden, hvorefter de fjerner sig)

— De er fortryllende i den Alder . .

HR. MØLLER

— Men det var Kerteminde vi kom fra. Den
Dag, De sælger mig Deres Ejendom flytter
jeg tilbage til Kerteminde med Kone og Børn
og Rullestengeschäft og hele Molevitten.

FRU LIND (helt forknytt)

— Jeg kan ikke holde ud at høre Dem sige
det . . .

HR. MØLLER

— Da er det saa sandt, som jeg staar og gaar.

FRU LIND

— I det Hus er alle Børnene født . . dér levede . . og døde min Mand . . dér har jeg kæmpet for at opdrage Børnene . . og siden . . de mange Aar, jeg var blind . . (inderligt) — Kære, gode Hr. Møller, forstaar De ikke nok, at mit Hjerter hænger ved hver Sten i Murene . . Alting er jo fyldt med Minder. Bare jeg gaar over Gaarden med de smaa toppede Sten, ser jeg Børnene for mig, som de legede . . Jeg vilde saa gerne gøre Dem en Glæde . . men skille mig ved det Hus kan jeg ikke.

HR. MØLLER

— Jeg er et Bæst, at jeg bliver ved at trænge paa . . Og var min Kone her, De kan stole paa, jeg blev taget i Skole . . Havde jeg bare ikke truffet Dem nu — saa var det vel drevet over igen.

FRU LIND

— At tænke sig, det er Dem, som blev ved og blev ved . . Tro mig, mange Gange, naar jeg daarligt vidste, hvor jeg skulde tage Skolepengene fra, saa var det fristende: Blot et Brev til Bogense . . Men jeg kunde ikke.

HR. MØLLER

— Saa taler vi ikke mere om det. Men én Ting maa De love mig: — Naar De engang

dør, og hvis Børnene bliver derovre, at jeg saa faar Forkøbsret.

FRU LIND

— Det lover jeg! Jeg kunde ikke ønske noget bedre . . Men om Børnene . . de hænger jo saadan ved det gamle Hjem . .

HR. MØLLER

— Ved De, somtid kan jeg blive saa sparsomtende gal paa min Far i hans Grav, at han dér gik hen og solgte, uden at lade Børnene vide . .

FRU LIND *(nikker)*

— Ser De!

HR. MØLLER

— Jeg *har* jo indrømmet, jeg er et Bæst!

MRS. KENNAN *(uden Hund)*

— Toto blev søvnig . . *(sætter sig ved Klaveret, spiller med én Finger)* — Er det Statshemmeligheder? For naar jeg bare spiller, er jeg døv og blind over det Hele . .

HR. MØLLER

— Saamænd er det ej. Jeg fløjter kuns igen for Fru Lind's Ejendom.

MRS. KENNAN

— De skulde skamme Dem, skulde De! Tag og byg Dem et Hus Mage til Fru Linds, det er, hvad jeg raader til.

HR. MØLLER

— De er saa rart ligefrem, og det kan jeg lide Dem for, men det her har De nu ingen Forstand paa . . . Det Hus, hvor man har tilbragt hele sin Barndom, faaet Klø for Æblerne man stjal . . Der er en Trappe, som jeg engang faldt nedad og brak tre Ribben . .

MRS. KENNAN

— Jeg havde hugget den Trappe til Pindebrænde eller hældt den over med Kerosen, havde jeg! (spiller, snurrer straks rundt igen) Jeg ser Dem sidde, ligesom Drengene i Central Park, og fiske Rullesten med en lang Stang og en Regnorm paa Krogen! (ler)

HR. MØLLER

— De skulde have Rullesten, skulde De! Forresten er Rullesten noget meget sjældent. Bild Dem bare ikke ind, man saar dem om Foraaret og høster dem i August . .

MRS. KENNAN

— De sidder maaske i Østers ligesom Perler?

HR. MØLLER

— Hvis De havde været min Datter — der var slidt mange Birkeris paa Deres . . .

MRS. KENNAN

— Er han ikke ond?

FRU LIND (smiler)

HR. MØLLER

— Ja, nu skal De ellers blive fri for mig et lille Stød Tid — Jeg har ikke haft Piben tændt siden Middag. (Mrs. Kennan begynder at spille og synge: — „My Old Kentucky Home“ og overdriver dens Sentimentalitet).

FRU LIND

— Jeg kommer op paa Dækket, naar Musiken begynder at spille! (Hr. Møller gaar) — Det er en yndig Sang! Jeg forstaar jo ikke Ordene, men den gaar lige til Hjertet.

MRS. KENNAN

— Dem kan jeg lide at synge for . . De slaar ikke Krøller paa Næsen, fordi jeg ikke har lært hos ham Karuso . . (snurrer rundt paa Stolen) — Men jeg har ham i Gramofon. Somtid er min Gamle saa sjalu paa ham, at jeg tænker: Saa nu smadrer han da hele Kassen! (vender sig atter om og slaar over i Valsen af „Hoffmanns Eventyr“) — Uh, naar jeg spiller den, (vugger gratiøst med hele Overkroppen) saa bilder jeg mig ind, at det er mig, som sidder dernede i Venedig, og nu kommer Gondolen med „Svaneridderen“ — det er min Helt . . Jeg skulde bare have været Mand . . Naadada!

GROSSERER BALLE (kommer ind, ser sig om, som om han ledte efter nogen, sætter sig saa hos Fru Lind) — Til-lader De, naadige Frue?

FRU LIND

— Ikke, naar De kalder mig „naadige Frue“.

MRS. KENNAN (slaar over i „Faust“, traller)

— Hverken Jomfru eller skøn . .

GROSSERER BALLE (gør en Bevægelse med Hænderne for Ørene for at antyde, at han finder, det er Kattemusik) — Det er ikke enhver „Dame“ her ombord, jeg siger „naadige Frue“ til.

MRS. KENNAN

— Men til mig, hvad?

GROSSERER BALLE (ignorerer hende)

— Selskabet er jo uhyre blandet — næsten mere paa Iste end 2den!

MRS. KENNAN (spillende)

— Gud, saa vilde jeg da i Deres Sted rejse paa anden.

FRU LIND (udjævvende)

— Jeg synes nu, at alle her ombord er ligefrem mageløst elskværdige og hjælpsomme . . Har De set, hvor Jomfruerne, ja selv Matroserne, tager sig kærligt af de smaa Udvandrerbørn paa Mellemdækket?

GROSSERER BALLE

— Misforstaa mig ikke! Jeg har ikke noget imod jevne Folk, blot de ikke giver sig ud

for mere, end de er. Der maa nu engang være Forskel her i Livet. Ikke alle har nydt den samme Opdragelse . . Der er noget i det gamle Ord: Der skal tre Generationer til at danne en Gentleman!

MRS. KENNAN (rapmundet)

— Da kender jeg en københavnsk Grosserer, hvis Tiptipoldefar snød Næsen med Fingrene.

GROSSERER BALLE (farer op)

— Hvis det er mig, De sigter til med Deres ubetimelige Bemærkninger, føler jeg mig aldeles ikke ramt. I vor Slægt har vi Stamtavlen i Orden.

MRS. KENNAN

— Gud, hvor jeg gerne vilde se den. Staar han, der snød Næsen i Fingrene ogsaa deri?

FRU LIND

— Lille Fru Kennan dog!

GROSSERER BALLE

— Der findes hverken taktløse eller tvivlsomme Personer i vor Stamtavle.

MRS. KENNAN

— Er det da *saa* taktløst eller tvivlsomt at snyde Fingrene i Næsen, at Skroget ikke fik Lov til at komme med af den Grund?

GROSSERER BALLE

— En Sidegren sank ned i Bondeslægten for to Hundrede Aar siden, men den regner vi aldeles ikke med.

MRS. KENNAN

— Ham Fingersnyderen er ellers lige Linje . .

GROSSERER BALLE

— Hvis De saa maaske vil opgive mig Navnet paa den Mand, De saa infamt sigter til?

MRS. KENNAN

— Ja, jeg ved kun hans Fornavn — han havde nemlig ingen Far . .

GROSSERER BALLE

— Maa jeg protestere mod Slibrigheder i Fru Linds Nærværelse.

MRS. KENNAN

— Han kunde da virkelig ikke gøre for, at han ikke havde nogen Far . .

FRU LIND

— Lille Mrs. Kennan . . nu gaar De ogsaa forvidt!

MRS. KENNAN (Ier og dundrer løs i Klaveret)

— Konen hed Eva . . .

GROSSERER BALLE (til Fru Lind, der uvilkaarlig smiler)

— Der er visse Folk man gør klogest i at give det sidste Ord . .

FRU LIND (pinlig berørt)

— Hvad jeg vilde sige — Bliver det nu ikke svært for Dem at skulle tilbringe Julen borte fra Deres Kære? (Mrs. Kennan ler spodsk og spiller videre).

GROSSERER BALLE

— De rører ved et aabent Saar. Man bringer jo saa mangt et Offer paa Pligtens Alter. Og saa ved jeg, at min Hustru vil gøre alt, for at Børnene ikke skal savne deres Far altfor meget under Højtiden.

FRU LIND

— Hvor De er brav og tapper! Nu jeg selv rejser over til en Fest uden Mage, bløder mit Hjærte for alle dem, der nødes til at være adskilt.

GROSSERER BALLE (bevæget)

— De skulde kende min Hustru. Hun er som en Kvinde *bør* være, lever kun for Mand og Børn og Hjem. Min Hustru er jo Vallødame — paa mødrende Side af gammel Adel, — men tror De, hun holder sig for god til selv at udlevere Kokkepigen hvert Pund Mel og Sukker! Nu har jeg været gift i fjorten Aar, og

aldrig en Ret sveden eller brændt Mad paa Bordet — Maaltiderne overholdt paa Minut . .

FRU LIND

— Jeg sidder og bliver helt saa skamfuld, naar jeg hører om Deres prægtige Frue. I mit lille Hjem gik det desværre tit, som bedst det kunde, og ikke som det skulde . .

GROSSERER BALLE

— De er kun altfor beskeden . . Og jeg er vist ikke langt fra at prale af min Hustrus Fortræffeligheder. Men, ikke sandt, det er en vidunderlig Betryggelse for en Familiefar, der maa forlade sit Hjem, at vide alt i saa gode Hænder !

FRU LIND

— Det forstaar jeg tilfulde . . Et godt Hjem er en Herrens kostelige Gave . .

GROSSERER BALLE (pludselig paa Springet, ophidset)

— Var det ikke Kaptajnens Stemme ?

FRU LIND

— Det tror jeg næppe. Kaptajnen er lige gaaet for at vise Etatsraadinden om paa Skibet.

GROSSERER BALLE

— Naah ! Hm . . Jeg skulde ellers tale et Par borgerlige Ord med den Karl !

FRU LIND (medens Mrs. Kennan slaar over i Valsen fra „Den glade Enke“)

— De har da ikke noget udestaaende med Kaptajnen?

GROSSERER BALLE (fatter sig)

— Det er ikke alt, man kan tale om i Damers Nærværelse.

FRU LIND (udglattende)

— Til saadan et stort Hjem kræves visselig mange Tjenestefolk?

GROSSERER BALLE

— Aah, ja, vi har et ret stort Tyendehold. Men De kan stole paa, min Hustru ser dem paa Fingrene. Ingen Piger under tredve Aar! og ingen med Kærester eller „Brødre“, som de jo kalder dem nu. Hos os er Luften ren inde og ude. Kan man ikke give sine Børn andet, saa skylder man at opdrage dem i en ren Atmosfære. Der er Smuds nok ude i Livet.

MRS. KENNAN

— Aah, hvad. For den Rene er alting rent. Min Mors Far var Rugbrødsbager, og det var, før de fik Maskiner til at ælte Dejgen med.

GROSSERER BALLE

— Fi donc! Vil De ikke tage Hensyn til mig, kunde De tænke paa, at Fru Lind er tilstede.

MRS. KENNAN

— Det er da godt, Barfodsdanserinden ovre paa 2den ikke er Rugbrødsbager . . (traller)

GROSSERER BALLE (som en Tyr)

— Nej, nu bliver her mig lidt for broget . .
Tilgiv, naadige Frue, at jeg absenterer mig . .

FRU LIND (helt altereret)

— Ja . . ja . . (han er allerede borte) — Jamen lille Mrs. Kennan, saadan kan man virkelig ikke opføre sig! Grosserer Balle er i enhver Henseende en Hædersmand, og De behandler ham som . . som en Skovisk!

FRU JAKOBY (sidst i halvtredserne, statelig, forfængelig)

— Ih, sidder De her Fru Lind! Og jeg, som har søgt baade højt og lavt efter Dem! (sætter sig)

FRU LIND

— Det var da rigtig en Skam. Jeg var saamænd blot en Svip ovre paa Mellemdækket, og saa paa Vejen tilbage, da jeg kom forbi, sad den lille Frue dér (peger) og spillede, og det kunde jeg ikke modstaa. Naar jeg hører saadan let og lystig Musik, tænker jeg altid paa gamle Dage, naar der var Musik i Anlægget, og vi sad og drak Kaffe — ja, Børnene fik nu kun én Kop til Deling, alle fire.

FRU JAKOBY

— Dengang var man mere nøjsom . .

EN PICCOLO

— Wireless for Fru Lind! (bukker og afleverer)

FRU LIND (tager sig til Hjertet)

— Hvad er det? Telegram? Her midt ude paa Havet? (med rystende Stemme) Jeg bliver saa urolig . .

FRU JAKOBY (lægger Haanden paa Fru Linds)

— Det er fra Børnene, skal De se. Det er jo traadløst . .

FRU LIND (som før)

— Bare det ikke er noget galt! . . Jeg tør ikke lukke det op . .

FRU JAKOBY

— Saa lad mig . . De skal se . . (har aabnet det)
„Love and kisses from all children.“

FRU LIND (som før)

— Er det noget galt? . . Er det . . ?

MRS. KENNAN (snurrer rundt og siger, inden Fru Jakoby kan faa et Ord indført)

— Elskov og Kys fra alle Børnene . . Min Gamle sender altid de samme Ord.

FRU LIND

— Tænk fra Børnene! (straaler) Tusinde Tak, lille Mrs. Kennan, det var rigtig saa elskværdigt af Dem . .

FRU JAKOBY (ærgelig over, at det ikke blev hende)

— Saa meget Engelsk kunde jeg ellers ogsaa . .

FRU LIND

— Med Skam at melde kan jeg hverken Tysk eller Engelsk, og den Smule Fransk, jeg lærte i Instituttet, har jeg vist ogsaa glemt . .

FRU JAKOBY (moderstolt)

— Jeg fik allerede mit imorges! . . (Fru Lind ser spørgende ud) . . Mit Traadløse . .

FRU LIND

— Næ, tænk, fik De ogsaa!

FRU JAKOBY

— Nu gad jeg blot vidst, hvad Børnene har gaaet og pønset ud dennegang. Sidst var det en Tur til Niagara . . En eller anden Overraskelse har de altid i Baghaanden, skønt jeg altid siger: — Jeg kan ikke for min Død fordrage Overraskelser!

FRU LIND

— Det giver jeg Dem Ret i. Overraskelser er for de Unge, og de holder af dem . . Ligesom at køre i Karussel eller sidde i Kastegynge.

MRS. KENNAN (der har rodet i Noderne ovenpaa Klaveret)

— Karussel er mit det Bedste! Naar vi er paa „Coney Island“ er jeg ikke til at stoppe, og min Gamle staar og bliver helt svimmel i Hovedet af at se mig suse rundt. Jeg tror, han tror, jeg render fra ham. En Dag kørte jeg for fem Dollars i Træk, men saa blev jeg saa daarlig — siden den Tid dyr jeg mig.

FRU LIND

— Mine holdt nu mest af at sidde paa Heste, der gyngede op og ned . . Ja, tidt gik det ikke paa. (vender sig til Fru Jakoby) — Men det var Overraskelsen . . Fortæl mig lidt derom. Det er saa godt at være lidt forberedt . .

MRS. KENNAN (med en Haand i Klaveret)

— Gud, jeg lavede engang et „surprise party“ (oversætter) — Overraskelsesparti . . De kom Klokken ti om Aftenen. I Domino og med Masket. Min Gamle var lige ved at dreje Lyset af og gaa i Seng . . Gud, hvor han blev! Han troede jo, det var Røvere, og det kan nok være, han fik Hænderne op i en Fart! . . Uha, som han blev vred . . .

FRU JAKOBY (der utaalmodigt venter paa at komme til)

— Overraskelsen var jo størst første Gang . . „Gør Dig ikke for store Forventninger“, skriver de. Jeg kommer, og dér staar Severin —

uden Vogn. Ja, Du maa undskylde, Mama, men Vogne er kun for Millionærer herovre! Jeg tog mig i det: — Det er jo saa sundt og yndigt at gaa! Men Graaden sad mig da i Halsen . . Vi med Færge og Sporvogn og Færge igen — og med en Oppakning, jeg siger Dem! Helt langt over paa New Jersey. Der møder vi Paul, den yngste: — Mama er vel ikke skuffet?

FRU LIND

— De kære Børn, de gjorde jo, hvad de kunde . .

FRU JAKOBY

— Ja, hør nu. De fortæller, at de for min Skyld har lejet sig ind for en Uge i et fint Pensionat, men bagefter maa jeg nøjes med, som de ellers har det. Jeg tænker: — Gid Du var vel hjemme igen! Vi kommer op. En dejlig Ejendom, flunkende ny, med Cedertræs Lofter og Balkoner hele Vejen om. Pensionatet var paa Udflugt, saa vi kunde jo gaa rundt over det Hele. Tilsidst siger Severin: — Er Du fornøjet med Huset, Mama? For det er bygget som en Overraskelse til Dig!

FRU LIND (revet med)

— Aah! At tænke sig . . Og for deres Mor!

FRU JAKOBY

— Vi er ikke ved Enden endnu. Spisestuen

maatte jeg ikke se, der var ikke dækket færdigt. Saa lyder Gongon'en, Severin tager min ene Arm, Paul den anden, op gaar Døren og dér sidder Herbert . . Herbert, som jeg tror i Australien . . med Kone og tre dejlige Børn !
Hvad siger De ?

FRU LIND (Graaden nær)

— Jeg kan ikke . . Jeg ser det saa lyslevende for mig . . Jeg føler ganske bestemt, det er ikke Synd, hvis jeg først agerer blind en liden Stund og saa og saa ligesom Deres Børn, der agerede fattige . . .

FRU JAKOBY

— Tage den Rejse, med Kone og tre Børn, som jeg aldrig havde set, blot for at være sammen med mig i fire Uger — længer kunde han jo ikke for Forretningen . .

FRU LIND

— Vi skylder rigtignok Vorherre Tak, vi to, saa uendelig god, han har været imod os . .

FRU JAKOBY

— Jeg havde nu helst været Overraskelsen foruden — som Overraskelse. For naar de havde Automobil, ikke sandt ? Lidt Hensyn til det Ydre tager vi dog alle — og især i Amerika, hvor man dømmer efter Klæderne, man har paa, og Gaden, man bor i . .

FRU LIND (nikker)

— Og det smitter . . Mine Børn kan ikke siges helt fri. Nu boede de saa dejligt ved en stor grøn Park, men saa sidst flyttede de og bor nu lige ved den allerfornemste Gade . .

MRS. KENNAN

— Riverside Drive?

FRU LIND

— Nej, saadan hedder den ikke. Femte Avenue, siger de, er den fineste, og de bor saa i Tredje.

MRS. KENNAN (skoggerler og hamrer en Twostep ned i Klaveret)

— Third Avenue! Jeg vil sige Dem, Mrs. Lind, jeg elsker Dem!

EN STEWARDESS (diskret til Fru Jakoby)

— Frue, Badet er rede!

FRU JAKOBY

— Tak, det er godt! (til Fru Lind) — Jeg er begyndt at tage Badet paa denne Tid og saa bag efter en halv Times Massage . . Man tager alt for galt paa her ombord . . (rejser sig) — Jeg er tilbage ved Thetid — det friske Wienerbrød er ikke til at staa for! (ud)

MRS. KENNAN (slaar atter over i „My Old Kentucky Home“)

— Mrs. Lind . . . jeg elsker Dem, som om De var min egen kødelige Mor! (springer op og omfav-

ner hende) — Tusinde Gange mere — for min Mor var en Djævel!

FRU LIND

— Saadanne Ord maa De ikke tage i Deres Mund . . En Mor er en Mor . . Enhver Mor mener det bedste for sine Børn.

MRS. KENNAN

— Saah, ikke min da! Ved De, hvad hun gjorde? Solgte mig? Rent ud sagt! Hvad hun fik for mig, véd jeg ikke. Det er ogsaa ligefedt. Pengene er hende vel undt, Skroget. Hun døde lam over det Hele paa nær Øjenbrynene, som hun klapped med til ja og nej. Det er Himlens Straf, siger jeg.

FRU LIND

— Jeg bliver helt syg om Hjertet . . .

MRS. KENNAN

— Gud — Det bliver De da ikke? Lad os saa heller tale om noget mere sjovt . . Hvis nu nogen her ombord sagde noget ondt om mig, saa vilde De godt tro det, ikke?

FRU LIND

— Ih, det kunde da aldrig falde mig ind!

MRS. KENNAN (omfavner hende igen)

— Tak for de Ord! Det skal jeg ikke glemme Dem af, saa længe jeg lever! Her tror de alle-

sammen det værste om mig, bare fordi jeg er godt klædt og ser glad ud. Og hvorfor skulde jeg ikke det? Jeg er ærlig og redelig gift . . Vil De se min Attest? (gramser i en Guldpose, der ligger paa Klaveret) — Se . . dør! Jeg gaar altid med den for at kunne smække den i Synet paa nærgaaende Personer. Hvad gør saa det, om han er tredve Aar ældre end mig? Vi kommer storartet ud af det sammen. Jeg har fortalt Dem, han er en af de mest kendte Jewelers i New York, ikke? Shop'en er kun lille, men Varerne! Mrs. Astor var inde at se paa en Smaragd — den var hende for dyr! Hvad! Bare jeg kunde faa Lov til at være der altid. Vinket af! My wife no salesgirl! — Sagen er, min Gamle er jo saa jealous. Saa saare en ung boy har et godt Øje til mig, er han lige ved at stikke Kniven i ham. Men det kan jeg lide, ikke?

FRU LIND

— Søde lille Ven . . De bør gøre alt for ikke at give Deres Mand Grund til Skinsyge. Det er en frygtelig Lidelse.

MRS. KENNAN

— Jeg vilde ønske, jeg kunde blive jealous paa ham . . uh, saadan rent vild.

FRU LIND

— Hvor traf De saa Deres Mand?

MRS. KENNAN

— Dem kan jeg jo stole paa : Paa Gaden !

FRU LIND

— Paa Gaden . . ?

MRS. KENNAN (nærmere, intimt)

— Tror De altid, jeg har været saadan en guldforgyldt Gudsengel ? Ok, nej, jeg var saa sort som en Ravn over det Hele — Øjenbrynene gik lige i Et ! Min Oldefar var jo Kvæn . . De véd, deroppe fra ! (peger) Men det holder Mandfolkene ikke af — jo lysere jo bedre. Og saa blev jeg sendt til en Skønhedsdoktor. Det kosted over Tusind Dollars . . og jeg hvinskreg, hvergang han kom med Apparatet. Han elektriserede alle Haarene væk — jeg er saa glat som en Porcelænsfigur ! Men det siger jeg, det var en Helvedes Pine, for der gik jo Betændelse i Nerverne . . . Og havde jeg haft noget Rottekrudt — jeg havde slugt det som Lakrits . . Det var i Sydamerika, i Buenos Aires, og han „Onkel“, som det skulde hedde sig, han havde saadan Krammet paa mig, at jeg ikke turde kny, hvad de saa gjorde ved mig . . At han ikke slog mig rent ihjel ! . . Hvis jeg én eneste Gang til skreg op og gjorde Vrøvl, blev jeg solgt til Kineserne og kom under Jorden, og naar jeg ikke duede mere, skar de mig i Stykker og kogte mig, for

at Politiet ikke skulde opdage noget . . Og jeg troede jo hvert evige eneste Ord . .

FRU LIND (bevæget, forfærdet og næsten lammet)

— Saadan noget har jeg aldrig . . hørt . . før . . (stryger hende mildt over Haaret) — Hvad har De dog ikke gennemgaaet!

MRS. KENNAN

— Ja, . . og ligesom jeg var færdig med Skønhedsdoktoren, og Haaret var blevet som nu . . og se min Hud! Alle Folk tror, det er Sminke — nej, det er mig selv altsammen . . saa gik han hen og forelskede sig i mig . . Naar jeg bare vilde blive hos ham, skulde han nok klare Resten! . . . Det var Paradis! . . . Gud, hvor var han dejlig . . Men kun to Maanedre — saa Farvel og Tak! Saadan er Mandfolkene! Dér stod jeg i alt mit fine Haar og fine Klæder men ellers to bare Hænder . . Saa kom han, min Gamle. Det var Kuløren, som gjorde ham vild. Han satte mig paa Prøve et halvt Aar. Kun hvis jeg var ham tro . . Og Gud, det var da en smal Sag, naar man blev fin Frue i Madison Avenue med syv Værelser og ægte Tæpper over det Hele? ikke?

FRU LIND (helt undrende)

— Mine Børn lo altid, naar jeg sad og læste Føljeton'en i tre Aviser paa én Gang. Men det,

De fortæller . . Havde jeg anet, Verden var saa frygtelig, jeg havde aldrig givet mit Minde til, at Børnene var rejst saa langt bort . .

MRS. KENNAN

— Aah, Deres Børn! De ka' sagtens, de har Dannelse! Med Dannelse kan man altid klare sig. Men (tager sig til Haaret) med Englehaar og saadan Hud . . det er akkurat som det blaa Stempel paa Kød — værsaaartig, den Vej! Og derfor er jeg saa evig taknemmelig for min Gamle, for jeg egner mig slet ikke til . . det andet . . Jeg synes, det er Tusind Gange mere Løjer at være dydig og Frue . . Jeg har Konto hos Altman!

FRU LIND (smilende)

— Jeg forstaar, at det maa være noget meget fint.

MRS. KENNAN

— Naar jeg blot ikke havde det med at stikke af!

FRU LIND

— Stikke af?

MRS. KENNAN

— Lige paa en Studs . . Det kommer over mig, bedst som jeg sidder ved Klaveret — min Gamle har kostet mange Penge paa min Mu-

sik . . eller jeg ligger i Badekarret. Vips ! Op !
 Væk ! Det kribler og krabler . . Kommer jeg
 ikke væk, springer jeg ud ad Vinduet. —
 Hvorhen ? Jeg ved ikke. Hovedkulds. Væk !
 Væk ! Med streetcar eller train, til Philadel-
 phia eller Boston, eller bare Brooklyn. Jeg
 ved ikke . . . Den første Gang . . min Gamle
 troede jo, at det var en anden. Han tog Detec-
 tives — men de sagde jo, som sandt var, at
 jeg bare rendte opad én Gade og nedad en
 anden . . Saa mente han jo, jeg var gal, og
 jeg kom paa Hospital . . Det var en storartet
 Tid ! Lægerne spurgte for og spurgte bag, om
 hvorfor jeg saadan løb væk. — I don't know !
 — Jeg ved ikke ! Ja, hvad skulde jeg svare ?
 Jeg ved jo ikke, hvad det er, som kribler og
 krabler under Huden . . Min Gamle kan gaa
 med — gerne for mig, bare jeg kommer væk,
 hvor der lugter anderledes og ser anderledes
 ud . . Men saa havde de en norsk Læge, og
 ham fortalte jeg om, at min Oldefar var
 Kvæn. — Dér har vi det, sagde han. Kvæ-
 nerne er Nomader ! Jeg er en Nomade ! — og
 det er alt med det ! Kan man se det paa mig ?
 (hun spiller med Øjnene, som var Fru Lind en ung Mand, der
 skulde bedaares)

FRU LIND (smilende)

— Med Nomader tænkte jeg altid før paa
 Biblens Folk . .

MRS. KENNAN (faar Øje paa Etatsraadinden, der kommer ind med Kaptajnen — hvisker) — Hun er mig et Nummer for fin! . . (kysser paa Fingeren og gaar hastigt ud af Døren til højre for Klaveret, medens de andre kommer ind ad den tilvenstre)

ETATSRAADINDEN (til Kaptajnen)

— Ja, Tusinde Tak for Deres elskværdige Førerskab. Det var uforglemmelig interessant! . . Først naar man har været helt nede i Dybet og allevegne, véd man i Grunden, hvilken Verden for sig et Skib er . .

KAPTAJNEN

— Det glæder mig, hvis Etatsraadinden ikke blev altfor skuffet! (tager til Huen, fjerner sig)

ETATSRAADINDEN (skrider hen til Fru Lind)

— Altid lige flittig med Hækletøjet! Det er vel til en af de amerikanske Døtre?

FRU LIND

— Ja, det er til Helga — hun holder saameget af blaåt.

ETATSRAADINDEN

— Hvad gør man ikke for de kære Børn! Engang sad jeg saadan en hel Vinter og strikkede paa et Par Silkesokker til Preben — Garnet lod jeg komme direkte fra Lyon, og tror De saa ikke, at Drengen lagde dem hen! De var for haarde!

FRU LIND

Mine har nu aldrig haft andet end Uld — det jeg da véd af . . Skønt . . nu . .

ETATSRAADINDEN

— Ja, jeg har saamænd været til Hofbal i Traadstrømper . . De ved da, man siger, at gamle Konges Døtre gik med omsyede Kjoler . . Men Tiderne har forandret sig . . (skifter Emne) — Ja, nu er De snart ved Vejs Ende!

FRU LIND

— Og Etatsraadinden har det værste Stykke igen . . Men forhaabentlig kan De da naa San Francisko inden Juleaften?

ETATSRAADINDEN

— Nej, saa forceret tør jeg heller ikke rejse. Jeg maa være glad til, naa'r jeg over inden Nytaar . .

FRU LIND (bevæget ved Tanken)

— Og Deres Søn, som ikke aner, at De kommer!

ETATSRAADINDEN (trykker hendes Haand)

— Ja, hvis han ikke bliver glad! . . Min Mand sagde ogsaa: — Det er kun for Prebens Skyld, Du indlader Dig paa den Slags Narrestreger! Men Preben er jo ogsaa den yngste

. . og man hænger vel altid mest ved den yngste.

FRU LIND

— Mine Børn siger nu, at Erik er Hjertebarnet — skønt Helga er da et helt Aar yngre . .

ETATSRAADINDEN

— Tror De ikke, Fru Lind, det lod sig gøre, naar jeg paa Tilbagevejen kom over New York, at jeg gennem Deres Søn fik Lov at se Edisons Laboratorium?

FRU LIND (smigret)

— Jeg kan jo ikke love noget paa min Søns Vegne, men jeg tænker da ikke, der kan være nogetsomhelst til Hinder for det.

ETATSRAADINDEN

— Min Mand er jo Medlem af Videnskabernes Selskab — saa det vilde interessere ham i højeste Grad at høre noget nyt om Edison . .
(skifter Tema) — Hvor det gør godt at være under menneskelige Forhold igen! (Fru Lind løfter forundret Hovedet) — Det var jo saa venligt af Kaptejnen selv at føre mig rundt — men der hører stærke Nerver til . .

FRU LIND

— Ikke sandt! Jeg sov saamænd ikke en Time igaar Nat for at tænke paa de Stakler dernede

i Fyrrummene . . Saadan forestiller jeg mig
Helvede . .

ETATSRAADINDEN *(smilende)*

— Ja, for Folk af vores Art. For os vilde det
være Helvede. Men det Krapyl, som de Folk
rekrutteres fra — de er ikke bedre vant, og
ikke bedre værd . .

FRU LIND

— Sig ikke det! Et Menneske er et Menne-
ske, hvor dybt fornedret det saa er, enten ved
egen eller ved andres Skyld.

ETATSRAADINDEN

— De véd ikke, hvad jeg véd. Min Mand har
Aktier i flere af de oversøiske Baade. Og saa,
hvis De anede, hvor den Slags hader Over-
klassen! Netop hader! . . Der kommer jeg
med Kaptajnen — det er dog at vise sin
menneskelige Interesse at klatre ned ad alle
de Hønsstiger — staar der saa ikke to Fyr-
bødere — halvnøgne — under Brusen . . Der
er jo sørget storartet for deres Forplejning.
Men tro ikke, de har saa meget Velanstændig-
hedsfølelse, at de trækker sig tilbage, eller
lukker for Vandet . . Jeg blev ganske over-
sprøjtet — at jeg ikke fik Klæderne helt spo-
leret, var saa sandt ikke deres Skyld.

FRU LIND

— Det har sikkert ikke været med Vilje —

(I det samme skingrer Fløjten, Klokken ringer, der gaar et Stød gennem Skibet. Alle farer op i vild Forfærdelse, Kortene falder paa Gulvet. Alle styrter mod Døren under skrækslagne Udraab. Fru Lind tager sig til Hjertet)

ETATSRAADINDEN (knuger Hænderne)

— Sammenstød! . .

FRU LIND (i stille Rædsel)

— I Jesu Navn!

EN STEWART (ind beroligende, højt)

— Der blev kun slaaet Bak —

EN MAND (der ikke fatter det)

— Hvor er vi ramt?

STEWARTEN

— Der er ikke sket noget! (sagtere) Det er bare Mand over Bord . .

FRU LIND

— Aah . . aah! (Etatsraadinden ud)

MANDEN

— Mand over Bord? Sprang han? Faldt han?

STEWART (ifærd med at gaa)

— Jeg ved ikke . . .

En Mo'rs Øjne

FRU LIND (der beflippet famler ved Hækletøjet)

— De sætter da vel Baad ud? (ingen svarer. Man sporer Uroen udefra) — Vorherre være med ham, at han bliver reddet! (folder Hænderne i Bøn)

ETATSRAADINDEN (endnu paavirket af Skrækken, men lettet)

— Det var en Fyrbøder . . (idetsamme begynder Musikken at spille oppe paa Dækket)

FRU LIND (med rystende Stemme)

— Aah Gud . . aah, de faar ham da reddet?

ETATSRAADINDEN

— Jeg ved det ikke. Der sættes Baad ud . . Men den Skræk . . Og alt det for et Menne-ske, som maaske ikke var til Gavn eller Glæde for nogen Mors Sjæl . . (atter høres Piben og Skibet gaar frem.

FRU LIND

— Hvis hans Mor sad derhjemme og ventede . .

ETATSRAADINDEN

— De er ligesaa følsom som min forrige Kokkepige. Naar vi skulde have Hummer, maatte jeg selv lægge den i Gryden. Den Slags Øllebrødsbarmhjertighed fører aldrig til noget godt . . (Musiken spiller, Folk strømmer ind og ud, alle dirrende og utydeligt snakkende).

MRS. KENNAN (straalende)

— De fik ham! De fik ham!

FRU LIND (folder Hænderne)

— Gud være lovet!

HR. MØLLER (med Cigar i Haanden)

— Sikken Forskrækkelse!

FRU LIND

— Han blev da reddet!

HR. MØLLER

— Jamen hvordan . . Efter hvad de siger . .

MRS. KENNAN

— Faldt han ud af sig selv?

HR. MØLLER

— En Fyrbøder falder ikke saadan ud af sig selv . .

FRU LIND

— Arme . . Ulykkelige . .

HR. MØLLER

— Det kan jo være, Varmen er gaaet ham til Hovedet. Saadan noget hænder paa alle Skibe.

MRS. KENNAN

— Jeg vil ud at faa noget mere at vide! (ud)

KAPTEJNEN (og efterhaanden flere og flere)

— Jeg haaber ikke, Forskrækkelsen var altfor slem.

FRU LIND

— Hvad har det at sige . . Blot han kommer sig.

ETATSRAADINDEN

— Var det et Ulykkestilfælde?

KAPTEJNEN

— Naturligvis . . Man springer dog ikke overbord for sin Fornøjelse! (man forstaar, han siger det for at berolige Damerne)

ETATSRAADINDEN

— Forunderligt, saa mange Tanker man kan gøre sig i de faa Sekunder.

KAPTEJNEN

— De troede vel mindst, det var et Sammenstød?

ANDEN MESTER (kigger ind. Kaptejnen ser ham, bliver let urolig, staar op og gaar mod Døren)

— Er der noget?

ANDEN MESTER

— Hvis Kaptejnen har Tid et Øjeblik . .

(Kaptejnen rask ud. Musiken, der har tiet et Par Minutter, tager nu Fart igen, dennegang med Ouverturen til „Elverhøj“. Straks høres ikke Ørenlyd, fordi Musiken er larmende. Folk begynder at gaa ud, lokket af Musiken. Fru Lind sidder stille paa samme Plet, bevægende Garnnøglet nervøst, tydeligt ude af Ligevægt)

HR. MØLLER (mere til sig selv)

— Musik er sgu den mest beroligende Hylde-
the, jeg kender . . Og saa Ild paa Cigaren ! (ud)

KAPTEJNEN (Udtrykket i hans Ansigt er alvorligt men
uden al Sentimentalitet. Han gaar som tilfældigt hen til Etats-
raadinden og siger sagte et Par Ord til hende. Hun synes over-
rasket)

ETATSRAADINDEN

— Ja, . . ja . . gerne . . (gaar mod Døren, som Kaptejnen
skubber op for hende, saa gaar han hen og sætter sig hos Fru
Lind. Alle er nu borte, Musiken spiller, han taler sagte og ind-
trængende)

KAPTEJNEN

— Fru Lind, kan De . . kan De tage Dem
sammen ?

FRU LIND (betaget af Tonen, griber sig til Hjertet)

— Det er da ikke ?

KAPTEJNEN (fast)

— Ikke noget med Dem og Deres . . De saà,
jeg kaldte Etatsraadinden ud . . Det var . .
hendes Søn . .

FRU LIND

— Han . . som . .

KAPTEJNEN

— Sss . . Vi maa overlade til hende, hvordan
hun vil tage det. Anden Mester har hele Tiden

vidst Besked. Satans ogsaa, han ikke kunde give mig et Vink, saa jeg ikke dør trækker Moderen lige forbi Næsen af Sønnen . . .

FRU LIND

— Jamen hvorfor . . ? Hvorfor ?

KAPTEJNEN

— Det maa De nok sige . . Naa. Hun er jo ikke fri for at se en Smule hoven ud . . Og saa har hun vel sat Stanglorgnetten lige i Ansigtet paa ham, uden at kende ham. Varmen har gjort sit . . Det ene med det andet. Pludselig har han faaet nok. Han vil ikke mere . .

FRU LIND (med rystende Stemme)

— Jeg skal nok være rolig . . Hvad *har* han ikke lidt !

KAPTEJNEN

— Lad os ikke fordybe os i det . . Men det er mig en evig Gaade, hvordan han har faaet expederet troværdige Breve derude fra Frisco, mens han selv ligger og triller Kul i Bunden af Skuden. Han har været ombord de sidste fem Rejser . .

FRU LIND (stille)

— For Moderens Skyld . .

KAPTEJNEN

— Det er et stort Spørgsmaal, om han kommer over det. Og ærlig talt, jeg var stærkt i Beraad med mig selv, hvorvidt jeg skulde lade hende vide eller ej. Men rent . . menneskelig . . De, der stod ved Siden — Fæhoveder, som ikke tog et Tag i Skjorten — hørte ham raabe: Mor, Mor!

FRU LIND (gentager)

— Mor . . Mor . .

KAPTEJNEN

— Og det var Yndlingsbarnet! Hun har ellers to flinke Sønner, en i Marinen og

FRU LIND

— En i store Nordiske i Kina.

KAPTEJNEN (smilende)

— I Mødre ved nok alt om hinandens Børn! . . Naa. Jeg lod Mester om at gøre det saa læmpelig som mulig. Jeg er for haardhændet. Naar hun kommer op, kan det være, hun trænger til en Kvinde i Nærheden . . Men . . vil hun ikke vide noget, saa tier De . . Giv mig Deres Haand paa det! (Hun rækker ham Haanden) — Og vær De saa glad, at De har Deres fire store Unger godt anbragt! (Fru Lind nikker stille.)

GROSSERER BALLE (der under de sidste Repliker er kommen ind og har gaaet op og ned i stigende Raseri, kommer nu hen)

— Maa jeg spørge, hvad Meningen er?

KAPTEJNEN

— Hvis De vilde forklare Dem lidt mere tydeligt!

GROSSERER BALLE

— Der staar en Slubbet paa Vagt udenfor min Kahytsdør om Natten.

FRU LIND (overvældet af alt, rejser sig nu brat)

— Ja. Ja, saa gaar jeg . . lidt op . .

KAPTEJNEN

— Vi skal da have vores Whist iaften?

FRU LIND (med rystende Stemme henne fra Døren)

Ja . . Tak . . Maaske . . (ud)

GROSSERER BALLE

— De svarer ikke paa mit Spørgsmaal!

KAPTEJNEN

— Vær De glad, at jeg ikke svarede i Overværelse af andre.

GROSSERER BALLE

— Hvad berettiger Dem til at insultere mig? Har jeg ikke betalt min Kahytsplads? Er jeg ikke Herre over den?

KAPTEJNEN (med slet dulgt Skadefryd)

— Jeg er Kaptejn paa Skibet, men jeg har ikke det bitterste Ret til at insultere Dem. De har ærligt og redeligt betalt Deres Køjplads. (Grosserer Balle vil bryde ud) — Men. . . De har ikke betalt Køjplads mere end *et* Sted!

GROSSERER BALLE (rød af Vrede)

— Skulde jeg maaske spørge nogen om Forlov til at gaa, hvorhen jeg ønsker?

KAPTEJNEN

— I høj Grad, ja — naar Deres Ønsker gaar i Retning af Damekahytterne.

GROSSERER BALLE

— Saa man bliver udspioneret ombord?

KAPTEJNEN

— Kald det ganske, hvad De vil! Saalænge jeg er Kaptejn, er jeg ansvarlig for Velanstændigheden ombord — enten det behager Dem eller ej!

GROSSERER BALLE (1er krampagtigt)

— Vi skal være Pattebørn! Hvad? (højere) —
Hvad? (knytter Hænderne og iler ud)

MRS. KENNAN

— Fru Lind — for Guds Skyld De maa komme!

FRU LIND

— Men hvad er der dog?

MRS. KENNAN

— Etatsraadinden er blevet syg. Hun vil kun se Dem . . (begge hurtigt ud)

KAPTEJNEN (til Fru Lind, der rejser sig for at ile ud)

Ja, nu trænger hun selv til en Mo'r.

(Tæppet falder under Musik)

TREDIE AKT

(Værelse hos Fru Linds tre Børn i 3die Avenue i New York. Stuen er smal og dyb. Det eneste Vindue sidder paa Skraa i venstre Hjørne og vender ud mod et Indhug mellem Huse, hvor man har Tøj til Tørre paa Snore spændt fra Hus til Hus mellem Vinduerne. Der er propert, men alt tyder paa Armod. Værelset er nødtørftigt møbleret med Bord, umage Stole og den i Amerika uundværlige Trægyngegestol. Ved Vinduet et mindre Bord med Sysager ophobet. Paa Kaminhylden i Baggrunden staar en lille gammel Kobberkedel, en Messingmorter, et Messingfyrfad med Kaffekande, samt en Række Bøger og et indrammet Billede. Paa Langvæggen tilvenstre — man tænke sig Klaveret har staaet dér — hænger et forstørret Billede af Fru Lind og ved Siden af dette Billedet af en ung Mand i smuk ny Mahogni Ramme. Underneden staar en Stol pakkfuld af indbundne og uindbundne Noder. Midt paa højre Væg er Enkeltør ud til Korridoren, hvorfra der er Adgang til de andre Værelser, der altsaa ikke er forbundne direkte. Paa samme Væg, til højre og venstre for denne Dør, to Tapetdøre til Vægskabe. De er meget synlige, fordi Tapetet er slidt og snavset. Gassen over Bordet har to Arme, kun den ene med Glas og Kuppel. Hvert Øjeblik rystes Huset af Larm fra Luftbanen, der løber lige forbi, og der lyder Kimen af Sporvognen. Idet Tæppet gaar op, staar *Ingrid* ved den aabne Dør og tager imod to Mænd, der kommer slæbende med en brugt Chaiselongue. Efter dem kommer *Helga*, i mørkeblaa korrekt, men tarvelig Gadedragt. Hendes Holdning er meget rank, hun virker noget arrogant. Man ser tydeligt paa begge Søstre, at de er underernærede og i enhver Henseende kæmper en haard Kamp for Udkommet.)

INGRID

— Put it here, please! (Mændene stiller Chaiselonguen under Billederne og skubber Stolen med Noderne tilside)

HELGA (halvhøjt)

— De er betalt!

INGRID (til Mændene)

— Thank you

DEN ENE MAND

— All right! (de gaar, Helga lukker efter dem, kommer tilbage og hænger under de følgende Repliker Hat, Trøje og Muffe ind i det ene Vægskab.)

INGRID

— Hvad gav du for den?

HELGA

— Gæt engang!

INGRID (vurderende)

— Syv Dollars? Otte?

HELGA

— Prøv du hellere at gaa hele third Avenue og Bowery igennem. Jeg har været hos hver eneste . .

INGRID (hastigt)

— Hvad da? Ti?

HELGA (skuffet)

— Tænkte jeg det ikke nok! Ti! Femten gav jeg.

INGRID

— Femten! (mærker Søsterens Skuffelse) —
 . . . Forresten er den rigtig pæn . .

HELGA

— Den er modbydelig — men det var den eneste, der kunde være Tale om.

Ingrid (sætter sig paa den)

— Blød er den . . .

HELGA

— Netop, og det er det vigtigste.

INGRID

— Fik du ogsaa Puder?

HELGA

— Er Tingene ikke kommen fra Blumendale?

INGRID

— Jo, men

HELGA

— Du har ikke lukket op? Du turde ikke.

Jeg kender dig . . . (ud og derefter ind med en Del store Pakker, som hun flaar Snore og Papir af i sin Utaalmodighed for at vise frem. Vikler først to Sofapuder ud betrukket med broget Silke)

— Naa?

INGRID

— Du tog altsaa Silke?

HELGA

— Det var Aftalen to Dollars Styk-
ket, de stod til fem, der var stort „sale“.

INGRID (ser knapt paa dem, regner)

— Femten og fire — nitten og Sen-
gen?

HELGA

— Sengen kommer, C. O. D. — jeg havde
ikke nok Penge med.

INGRID

— Ikke nok Har du brugt alle dem?

HELGA (trækker paa Skuldrene)

— Det er Takken, fordi jeg er nærvædt at løbe
Livet af mig for at faa det saa billigt som mu-
ligt . . (oprømt) — Men her skal du se, for det
er virkelig ikke ilde . . . (aabner en anden Pakke og
vikler ud et tyndt Vattæppe betrukket med bleggult smaablomstret
Silke, der er stukket fast med smalle Silkesløjfer)

INGRID (mellem Frygt og Beundring)

— Det er jo bedaarende men Helga . . .

HELGA (roligt)

— Synes du, det er for kønt til Mor? (Ingrid
maalløs) — Skulde Mor maaske nøjes med de
Pjalter, vi ligger med?

INGRID

— Nej . . . men

HELGA (smilende)

— Og saa har jeg kun givet syv Dollars for det!

INGRID

— Det er umuligt!

HELGA vender det. Der er store Brandhuller paa den anden Side)

— Derfor! Og dem rimper du sammen i en Svip!

INGRID

— Det er yndigt . . . yndigt! Jeg ser Mor ligge og føle paa det

HELGA

— Og jeg hører Mor fortælle om det i Kerteminde . . .

INGRID

— Hvad mere har du købt?

HELGA

— Jamen du maa ikke skælde ud! En Slaabrok, vatteret og foret med Silke (ser Søsterens Rædsel) — Ogsaa fra Branden! (flænger op og viser) Kun en Blind kan gaa med den. Men to Dollars og femoghalvfjers — har kostet femten!

INGRID (lettet og beundrende)

— Det maa jeg sige, du forstaar at købe! . . . Men naar Mor kommer hjem, hvad saa med Hullerne?

HELGA

— Vi har haft et Uheld . . . Vi var ved at vadske Handsker med Benzin . . . Vrøvl . . . Vi gaar jo ikke med vadskede Handsker! Det overlader vi til . . . Smaafolk! (i en anden Tone) — Jeg var lige ved at købe et Par til os til Deling mine er saa blækkede, at jeg faar sorte Fingre, naar det er en Smule fugtigt . . . Bare ikke bange — jeg turde ikke!

INGRID

— Hvor jeg vilde ønske, jeg var rig?

HELGA

— Det var da et løjerligt Ønske!

INGRID

— Saa du altid kunde gaa med hvide Handsker.

HELGA

— Det var dengang, da jeg stillede Fordringer til Livet Det er sandt, Lagner købte jeg, ganske billige, og saa ikke vred, Ingrid en Kniplingsdug!

INGRID

— Men Helga er du da rent . . . Hvad tænker du paa?

HELGA

— Hvad tænker du paa? At Mor kommer! Nu skal du se! (pakker ud) — Den er for lille

til Bordet (breder den) Men vi lader den hænge ned, hvor Mor skal sidde! (gør det og sætter sig foran den) — Saadan!

INGRID (oplivet)

— Og Rosen! (henter fra Vinduet en „American Beauty“, en rød Rose med meget høj Stængel) — Se!

HELGA

— Hvem skældte ud, da jeg købte den?

INGRID

— Hvis jeg ikke holdt igen, saa

HELGA

— Havde jeg købt et halvt Dusin, ja — det kan saamænd godt være. Jeg har ligefrem følt mig som et Menneske idag, fordi jeg gav det Par Skilling ud.

INGRID

— Bare vi vidste, naar Skibet kommer ind!

HELGA

— Janus telefonerer jo, saa saare det meldes. Naar vi tager thirty four cross-town, kommer vi sagtens tidsnok til Hoboken.

INGRID

— Jeg vilde nok have set Mor, da hun fik det Traadløse . . .

HELGA

— Hun blev to Tommer højere — mindst
 Naar vi bare ikke skulde gaa og spille
 den forbandede Komodie.

INGRID

— Det synes jeg er ligemeget, blot Mor ikke
 mærker noget.

HELGA

— Tak! Hvis Mor blev en Time eller en Dag,
 men sæt hun bliver Maaneder!

INGRID

— Man siger, blinde Folk har saa uhyre
 skarpe Sandser . . . Ved du igrunden
 tror jeg ikke, Mor vilde tage sig Fattigdommen
 saa nær, naar hun bare har os om sig, og vi
 lever og er raske.

HELGA (smerteligt)

— Lever! Og det kan du sige!

INGRID

— For Mor lever vi alle fire . . . (udbrydende)
 .. Tænk, at Mor kommer! Aah! At Mor kom-
 mer! Jeg synes, det er som et Mirakel. Som
 hvis Skoven sprang ud midt om Vinteren . .

HELGA

— Mor fik Livsglæden for os allesammen.

INGRID (hen til Vinduet, begynder ivrigt at sy Perler paa sort Overlæder) — Jeg tror, det kommer af, at Mor ikke tænker, hun bare føler!

HELGA

— Du er ikke færdig endnu?

INGRID

— Jeg sad oppe til over to inat . . nu har jeg kun tre Par tilbage.

HELGA

— Vent med dem — jeg skal hjælpe Dig, naar jeg kommer hjem.

INGRID

— Det manglede blot! Naar Du har siddet og spillet seks Timer i Træk.

HELGA

— Fem, om jeg maa bede! Der er to Pavser, hvor „Orkestret“ hviler og spiser.

INGRID

— Jeg bliver helt kold, naar jeg tænker . . .

HELGA

— Lad os nu være Mennesker, lille Ingrid. Har vi ikke godt nok prøvet baade at sulte og fryse? Nu tager jeg, hvad jeg kan faa — og er glad til.

INGRID

— Glad!

HELGA

— Som jeg nu engang kan blive det. Forresten er det slet ikke saa svært at sidde der og dunke løs paa Klaveret. Jeg tænker ikke paa, at det er mine Hænder, der laver den Kattemusik. Men jeg tænker: Femten Dollars om Ugen, nu Mor netop kommer, og to Maaltider Mad hver Aften . .

INGRID (pludselig)

— Men Helga . . .

HELGA

— Naa?

INGRID

— Saa skal Du jo gaa hver Aften . . . hver Aften?

HELGA

— Ja, de lægger næppe Middagen om Morgen, fordi Mor kommer.

INGRID

— Jamen det er jo umuligt — at finde paa noget hver Aften.

HELGA

— Lad Du mig om det . . Højst tænker Mor, at jeg er en stor Egoist — men hun siger det ikke.

INGRID

— Ogsaa Juleaften?

HELGA

— Ogsaa Juleaften. (under dette gaar Helga og samler Papirerne, og lægger dem og Tæppet og Slaabrokken ind i det ene Vægskab.)

INGRID (slipper Sytøjet, hulkende)

— Mor opdager det!

HELGA (oprømt eller galgenlystigt)

— Saah! Gør Mor det? (gaar hen og stryger Søsteren over Ryggen) — Her i Huset bliver Urene stillet seks Timer foran, forstaar Du! Klokken seks er det altsaa Midnat, alle gaar til Ro, og Helgalil svipper let paa Taa ud af Døren.

INGRID

— Og det var Dig, der ikke kunde sige et usandt Ord, da Du var Barn!

HELGA

— Heller ikke nu. Der er bare temmelig stor Forskel paa, hvad der var Sandhed dengang og nu.

INGRID

— Hvad giver vi som Grund for, at vi ikke mere har Klaveret?

HELGA

— Der gik Møl i Filtet, og nu faar vi en ny Sangbund sat i. Det kan tage Maaneder . . .

Men der er noget andet, jeg ikke kan klare.
 Mor skrev om at gaa til en af de store Specialister . . .

INGRID (henrykt)

— Jeg har det . . . Flemming!

HELGA (haanligt)

— Flemming!

INGRID (stille)

— Ja, Flemming.

HELGA

— Og hvis han . . hvis der er Haab? Hvordan skaffer vi Penge til en Operation?

INGRID

— Flemming skal sige, der *ikke* er Haab.

HELGA (gyser)

— Det maa Du ordne . . jeg kan ikke . . .
 pakker et Dannebrogflag paa Stander ud, stiller det paa Bordet

— Og Telegrammet (med brudt Stemme) fra „Hjertebarnet“?

INGRID

— Det er færdigt . .

HELGA (tager sig til Struben)

— Jeg holder det ikke ud!

INGRID (hen til hende)

— Ikke nu, ikke nu Helga . . for Mors Skyld.

HELGA

— Og vi jog ham bort . . jog ham bort !

INGRID

— Erik vilde jo selv til Kanada.

HELGA

— Vilde ! Vilde ! Han forstod, at vi ventede det af ham. Han fandt, det var hans Pligt . . . Den sidste Nat, før han rejste, sad vi oppe, vi to, I andre sov . . . Jeg har aldrig sagt det før . . . Jeg kunde ikke. Ved Du, hvad vi talte om. Om Gaderne i Kerteminde . . Og Husene. Hvem der boede i dem . . i hvert eneste Hus . . Saadan længtes han efter Danmark ! Og vi jog ham bort . . længere bort . .

INGRID

— Det var jo altsammen for Mors Skyld . .

HELGA

— For Mors Skyld . . . (det ringer, begge farer sammen)

INGRID

— Lille Helga — lille søde Søster ! (til Døren)

— Aah, er det Dem Flemming ! (Flemming ind, ser Helgas Oprør. Ingrid nikker og hvisker) — vi talte om Erik.

FLEMMING

— Hvor her er fint! (ser sig om) — ikke til at kende; Man mærker, hvem der er i Vente!
(tager en Pakke op fra Inderlommen og rækker til Ingrid)

INGRID

— Uforbederlige; (aabner, glad) — Candy, Helga! Fra Park and Tilford! Og Mor som er saadan efter søde Sager!

HELGA

(Flemming har imidlertid taget en anden Pakke fra Overfrakkelommen og givet den til Helga, som ligegyldigt aabner, men da hun lukker den lille Papæske op, udbryder hun) — En Orchidé Ingrid. En Cattleya!

FLEMMING (halvt smerteligt)

— At De ikke er født som Millionær!

HELGA (betragter ufravendt Blomsten, der ligger i Vat)

— Ja, jeg egnede mig vist dertil!

INGRID

— De skulde nu engang se Helga til en af de fine Auktioner! Hun kan sidde otte Timer i Træk uden at faa Vaadt eller Tørt, og naar hun kommer hjem, skulde man tro, hun havde drukket Champagne.

FLEMMING

— Hvert Menneske dyrker sin Gud — Helgas hedder Skønhed.

HELGA

— Ja, Flemming, og derfor sidder jeg nu hver Aften fra seks til tolv og lirer Tangovalse af i et snusket Hotel ovre i sixth Avenue.

FLEMMING

— Fortæl mig ikke hvor, jeg kunde blive fristet . .

HELGA

— Aah, Stedet er for den Sags Skyld meget anstændigt, men lurvet.

FLEMMING

— Var det ikke bedre at have Elever?

HELGA

— Jo, til 25 Cents Timen . . . men kan De skaffe mig dem?

INGRID

— Flemming, vil De gøre os en Tjeneste?

FLEMMING

— Behøver jeg at svare?

INGRID

(Helga stopper Fingrene i Ørene) — De er altsaa den „berømte“ Professor Flemming. De under-søger Mors Øjne og siger — at en Operation er umulig.

FLEMMING

— Jeg fatter ikke?

INGRID

— Det er ogsaa ligemeget.

FLEMMING

— En ganske lille Forklaring?

INGRID

— Herregud . . . Mor venter at faa sit Syn herovre, og nu har vi saa tidt skrevet, at hvis hun bare var her, var det ingen Sag . . Og . .

FLEMMING *(forstaaende)*

— Ja, ja, jeg er ogsaa et Asen . . Naturligvis!
(Helga tager Hænderne fra Ørene)

INGRID

— Og De kommer Juleaften som sædvanlig?

HELGA

— Paa én Betingelse!

FLEMMING

— Jeg gaar ind paa alt!

HELGA

— De maa lege med . . .

FLEMMING *(bukker)*

— Jeg var halvvejs bange for at blive lukket ude i Aar.

INGRID

—Jul uden Dem . .

HELGA

— Ja De kan da sandelig prale af at være den eneste, der er beæret med Familiens Fortrolighed . . Iaar skal De jo hjælpe os . .

INGRID

— Iaar maa vi netop fejre Julen.

HELGA

— Sidste Juleaften kom der Telegram fra Erik . . og Dagen efter . . Det Telegram har taget hans sidste Penge . .

INGRID

— Vi maa hjælpes ad at glemme.

HELGA (voldsomt)

— Den Dag, jeg kommer saavidt, kan I kaste mig paa Møddingen, saa er jeg ikke bedre værd.

FLEMMING (sagte)

— Kan De dog aldrig gøre Dem fortrolig med, hvad der er sket? Det var jo det bedste for ham.

HELGA (hysterisk)

— Kom ikke for tyvende Gang med Deres Hjerneanæmi . . . Det er jo ikke det . . .

Men tænk paa Dagene, der gik forud, paa Timerne . . . og den sidste . . den allersidste . . Han elskede os saa højt . . og han maatte gaa . . alene . Saa De Kufferten med „Afdødes Ejendele“. Ved De, hvad den indeholdt? Brevene fra Mor og os, vores Billeder og saa — en Skjorte, en eneste Skjorte . . .

INGRID

— Gud give, at vi aldrig havde set den Kuffert.

HELGA

— Lumpent er det, lumpent, Ingrid . . Men Du vil helst være fri for at vide, hvad Erik led . . Og jeg anede det ikke. For havde jeg anet det, ved den levende Gud . . . jeg havde solgt mig selv . . eller myrdet . . for at skaffe Penge og rejse op til ham . .

INGRID (stille)

— Du kunde ikke have forhindret det!

HELGA (ude af sig selv)

— Tror Du, jeg vilde? Har du tænkt det et eneste Øjeblik? Nej . . . jeg vilde kun have været hos ham . . (med Højhed) Haft Lov at være hos ham til det sidste . . Sidde ganske stille og fortælle ham om Mor og Kerteminde . . til Øjnene lukkede sig . .

FLEMMING

— Hvor De elskede den Broder!

HELGA (som vaagnende)

— Ja, vi er ikke lunkne i vor Familie — enten elsker eller hader vi.

FLEMMING

— Gælder det alle Mennesker?

HELGA

— Mennesker? Jeg kender jo ingen Mennesker. Det Krapyl, jeg tilfældigt kommer i Berøring med — naar jeg syr Veste i Italienerkvarteret eller forsøger mig som Hattepynter i Division street — Min Slægt er igrunden de eneste Mennesker, jeg kender . . . Ja, *De* er noget af et Menneske . . . ikke helt. Saa nøjedes De ikke, som De gør . .

FLEMMING

— Jeg har vel mine Maal!

HELGA

— Bah! . . Men nu er det bedst, De forsvinder. Vi skal jo klædes i Zobel og Maar for at tage imod Mor.

FLEMMING

— Overbring Fru Lind min ærbødigste Hilsen . . .

HELGA (rækker ham Haanden)

— Ja, Flemming, naar De altsaa bliver Millionær, bygger vi et Marmorslot med Udsigt til Maanen hele Vejen rundt.

INGRID (der attér har listet sig til at sy)

— Og saa kommer De Juleaften!

HELGA

— Juleaften foregaar her i Huset paa Slaget tolv Middag — for Mors Skyld . . (Flemming mod Døren og ud)

INGRID (der følger ham)

— Hverken Helga eller Janus er jo hjemme om Aftenen.

HELGA (aabner den anden Tapetdør, tager en sort Silkekjole med Paljetter ud) — Las ved Las! (Ingrid ind) — Kan Du huske, da vi købte den?

INGRID

— Nede i Bowery for to Dollars og twenty five og saa gik vi hen og blev fotograferet i den, først Du og saa jeg . .

HELGA

— Og den blev til „to kostbare Aften-toiletter!“ . . Jeg gad vide, hvor dybt ind i Sjælen et Menneske kan skamme sig — uden at blive anderledes.

INGRID (der har tændt Gassen, tager en slidt Fløjskjole frem)

— Det er jo for Mors Skyld. Hvis vi ikke bildte hende alt det ind, fik vi hende jo ikke til at tage hverken Penge eller Gaver . . (citerer) — „Du kommer saa er alting godt og alt det Onde glemt!“ Det er vist et Kærlighedsdigt, men „Du kommer saa er alting godt, og alt det Onde glemt!“ — Kan Du huske, naar Mor blev hentet ud om Natten . . og vi vilde vaage, til hun kom hjem?

HELGA

— Det er underligt . . dengang skammede jeg mig, fordi Mor var Jordemor. Nu synes jeg bare, det er saa pudsigt.

INGRID

— Og jeg var saa stolt af Mor . . Jeg syntes, hun var den fornemste Dame i hele Kerteminde.

HELGA

— Sig Du bare: I hele Verden, saa tager Du alligevel ikke Munden for fuld. Sagen er, vi er nu engang saa storsnude, at vi ikke regner med andre end os selv. Hvem vi saa har det fra. Vi vil være som Vorherre selv, og derfor sidder vi lunt og godt i Muddergrøften.

INGRID (lykkeligt)

— Mor kommer!

HELGA *(revet med)*

— Vi vil have en Jul som aldrig før . . Hører Du! Ingrid! Med Pebbernødder og Klejner og brune Kager . . Masser!

INGRID

— Klejner har vi da haft hvert Aar.

HELGA

— Og Risengrød og Gaasesteg.

INGRID

— Bagefter Kaffe og Æbleskiver.

HELGA

— Juletræ til Loftet.

INGRID

— Mor klippede altid Net af lyserødt Silke-papir.

HELGA

— Jeg klistrer Æg.

INGRID

— De koster fem Cents Stykket!

HELGA

— Hvem skal pynte Træet?

INGRID

— Janus!

HELGA (forstemt)

— Ikke engang Julenat er han fri! ... Opad én Trappe, nedad en anden, dreje paa et Ur og forfra igen . .

INGRID

— Janus er saa taalmodig.

HELGA

— Sløv, mener Du — som Fangerne bliver det, naar de har været længe nok i Tugthuset.

INGRID

— Janus er ikke sløv. Han arbejder paa sin Bog.

HELGA

— Bogen om „De spildte Værdier“! Den har han talt om alle de Aar herovre, og hvad blir den til?

INGRID

— Der har været Tider, hvor vi alle tre har levet af det, han fik som Nattevagt. Desuden, siden han mistede Haanden, er der jo ingen ellers, der kan bruge ham . . Og du da?

HELGA

— Jeg? Jeg har sat mig selv udenfor. Kvinder dur kun til at føde Børn og gøre Hjemmet godt for Manden. De, der ikke opfylder den Pligt af Mangel paa Vilje eller Evne, tæller

ikke med. Men det forstaar du ikke, lille Søster. Og du tæller med. En skønne Dag sidder du som Mrs. Flemming omgivet af et halvt Dusin smaa Flemminger.

INGRID

— Du er ikke god imod Flemming.

HELGA

— Jeg skænker ham til Dig!

INGRID

— Kunde Du ikke holde lidt af ham?

HELGA

— Jo, saasnart jeg glemmer Erik.

INGRID (udbrydende)

— Hønen! (Haster ud med Kjolen over Armen)

HELGA (leende)

— Den bliver yngre, jo længere den koger . .
(raaber) — Hvormeget har vi tilovers fra Klaveret?

INGRID (udefra)

— Jamen Du maa ikke købe mere! . . . Syvogtyve Dollars.

HELGA

— Store Verden! Vi er jo rige! Og saa mine!
. . Ingrid (raaber) — Vi tager Mor til Middag paa Astor og bagefter i Operaen og Vogn hjem!
(gaar imens og retter paa Puderne og Noderne og Stolene)

INGRID (udefra)

— Jeg foreslaar en Tur til Niagara!

HELGA (som før)

— Alvorlig talt, alt det vi virkelig kan gøre for lille Jordemoder Lind! . . Giv mig Lov til noget taabeligt? Det koster kun tyve Cents!

INGRID (ind, hægtende Fløjelskjolen i Ryggen)

— Værsaagod!

HELGA (hægter)

— Lad mig! . . Giv mig tre Lys!

INGRID

— Tak! Til hvad? (gaar ud efter dem).— Værsgod!

HELGA (hen til Vinduet)

— Kan Du huske, da Kongen kom til Børgense, og vi i Kerteminde, vi ogsaa illumine-rede? Jeg vil illuminere for Mor!

INGRID (smiler)

— Mor ser det jo ikke!

HELGA

— Vi fortæller . . . og saa er der da lidt Sandhed deri . . . for engangs Skyld (tænder Lysene) — Og nu gør jeg mig Mor-fin (ud).

INGRID (ser efter hende)

— Lille Søster! (begynder atter paa Perlerne, som hun

syр paa staaende for bedre at se, da hun udbryder) — Guir-
landen! (Iler ud og kommer ind med en grøn Guirlande omviklet med
røde og hvide Baand, hænger den over Døren, hvor to Spiger
er slaaet ind til det samme).

HELGA (udefra)

— Vi havde engang et Par Silkestrømper!

INGRID

— Vi har dem endnu, jeg bruger den ene som
Pudseklud.

HELGA (som før)

— Giv mig den anden — Mor skal føle.

INGRID

— Saa siger Mor: — „Lille Børn, I maa da
fryse halvt ihjel med saadan Spindelvæv ude
i Kulden!“

HELGA (som før)

„— Jamen Mor, naar det er koldt, saa gaar vi
ikke, vi kører!“ (ind)

INGRID

— Du ser saa godt ud i den Kjole!

HELGA

— Hør, Ingrid, jeg har faaet en Ide til Mors
næste Gave. Mor holder saa meget af at køre.
Hvad siger Du om at sende Penge til Vogn-
mand Jensen, at han en eller to Gange om

Ugen skal holde for Døren og køre Mor en Tur? Hun kan jo tage sine Venner med paa Omgang! (det kimer voldsomt og vedholdende, Helga stivner)
— Der er sket noget med Skibet! . .

INGRID (selv angst)

— Vist ikke, vist ikke nej! (hen til Døren, aabner)

JANUS STEMME (dybt nedefra)

— Hallo girls! —

INGRID (skriger)

— Mor! (styrter ned, Helga staar et Øjeblik som fortabt med Haanden mod Hjertet, farer saa efter. Scenen staar tom. Saa høres fjern Mumlen og Udbrud og Latter, derefter)

HELGAS STEMME

— Mor! Mor! (noget efter)

FRU LINDS STEMME

— Aah, Gudskelov . . Gudskelov. . Tak lille Janus, jeg kan godt selv . . Vi er vel snart oppe?

INGRIDS STEMME

— Bare én Afsats til . . Saa . . (Fru Lind føres ind af Ingrid, umiddelbart efter Helga og Janus, der mangler venstre Haand, hvilket man ser paa det nedhængende Frakkeærme. Han hjælper sig godt uden.)

HELGA (mumlende)

— Mor! Mor!

JANUS (opdager Lysene i Vinduet)

— Saa lille Fru Lindemor, nu kan Du bilde Dig ind, Du er til Kongens Guldbrøllup, for nu er der illumineret for Dig i selve New York!

FRU LIND (der omfatter Stuen i et eneste Blik, bøjer Hovedet et Par Gange, som bekræftende en Tanke, tager sig saa sammen)

— Nejmen Børn da, illumineret! Jeg faar rigtignok noget at fortælle om i Kerteminde!

HELGA (hjælper hende Tøjet af)

— Havde Du det godt ombord?

FRU LIND

— Aah, jeg blev saa forkælet, saa forkælet ..

HELGA (stille)

— Mor! Mor!

MODEREN (tager om hende)

— Saa tynd Du er bleven . . Spiser Du ordentligt? Jeg mener . . . Der er jo ingen Næring i al den fine Mad . .

HELGA (med et hastigt Blik til Ingrid)

— Alle Folk er tynde her, det er moderne. Hele ifjor drak jeg hver Dag en halv Pot Fløde og spiste Nøddekærner og raa Æggeblommer (Ingrid knuger Hænderne) — Men ligemeget hjalp det!

MODEREN

— Lille Børn, jeg har en Bøn til Jer!

HELGA

— Hvad saa?

MODEREN

— Saalænge jeg er her, vil I saa ikke leve paa dansk, saadan som i Kerteminde? . . Det er jeg vant til, og det bekommer mig bedst . . .

INGRID (der har taget Tøjet fra Helga og hængt det ind i Væskabet) — Naar Du beder saa pænt, skal Du faa det aller Kertemindeske, vi kan finde paa, er Du saa fornøjet?

HELGA (der hele Tiden staar og rører ved Moderen)

— Det er saa lunt at have Dig . . . Du er som en gammel Kobbermaskine, der staar og snurrer Hyggelighed omkring i Stuen. (Bøjer sig kærteg-
nende) — Det var nu godt, Du kom!

MODEREN

— I kære elskede Børn!

INGRID

— Men det var uforskammet af Grossereren, at han ikke sendte Bud, saa vi kunde have været ved Skibet . . Hvordan kom I hertil?

MODEREN (oprømt)

— Det er næsten et helt Eventyr. Tænk,

Børn, jeg har allerede været baade i en Færge saa stor da vist som Markedspladsen i Kerteminde, og i Sporvogn uden Hest, og kørt højt, højt oppe i Luften. Hvad hed det nu Janus?

JANUS

— „Elevated“ Mor! (Til Søstrene) — I told her, all the taxes were engaged!

MODEREN

— Og som Toldmanden vist rodede i min Kuffert! Jøss, bare Glassene ikke kom noget til! (betroende) — Jeg har Oldemors Glas med til Jer!

HELGA (klapper i Hænderne)

— Jamen først Juleaften!

INGRID (tager fra Kaminen den lille Messingmørtel)

— Føl Mor!

MODEREN

— Det er jo Mørtelen fra det gamle Hjem! Og jeg, som troede, den var kastet væk for længe siden . . .

HELGA

— Vi har ogsaa Kobberkedlen og det lille rustne Timeglas!

MODEREN

— Gudskelov . . I ligner Jer selv! . . Bare

Erik ogsaa var her! (der opstaar en lille Pavse, som Moderen ligesom lyttende sporer) — Ja, han véd da, jeg er her?

INGRID (hastigt)

— Om han véd! Vi telegraferede straks! Og hør her! (tager op af Lommen det fingerede Telegram, bryder hør ligt Konvolutten og læser) — Til den kæreste Kertemindemor med sønlig Omfavnelse fra Erik!

MODEREN

— Min egen, egen Erik . . .

HELGA (uvilkaarligt)

— Hjertebarnet . . .

MODEREN (ømt)

— Lille Helga — I er alle „Hjertebarnet“, naar I trænger til mig. Og nu synes jeg, Erik har det saa ensomt . . . derfor er han vist Hjertebarnet for Øjeblikket. Men gør det noget?

JANUS

— Skal Mor staa op hele Tiden? (ud, hvisker i Forbigaaende noget til Ingrid, der nikker og straks efter gaar ud)

HELGA (trykker Moderen ned i Chaiselonguen og retter de nye Puder op om hende)

— Her skal Du ligge og sove til Middag. Den er godt blød ikke?

MODEREN

— Den haardeste Stol er saamænd blød for mig, bare jeg har Jer om mig.

HELGA sætter sig hos hende)

— Mor, naar man holder saameget af sine Børn, saa bliver der vist ikke synderligt til Manden, vel?

MODEREN

— Du siger selv, I holder af hinanden og mig! Skulde jeg saa ikke have holdt af Far og Jer?

HELGA

— Jo, det er sandt.

MODEREN

— Kunde Du ikke skaffe mig lidt Vand?

HELGA

— Om et Sekund! (ud)

MODEREN (løfter Brillerne. Ser sig om i Stuen og gentager flere Gange dybt sukkende) — Hm! Hm! Hm!

HELGA

— Værsgod Mor — Det er godt Vand!

MODEREN (drikker)

— Tak Barn, ja, det er rigtignok bedre end det, vi fik paa Skibet, men det var jo ogsaa gammelt . . Hvad er det dog for en Larm?

HELGA

— Det er Luftbanen, Mor . . Synes Du ikke, det er flot, den kører lige til Døren her?

MODEREN

— Alting er saa storartet her . . (rører ved Helgas Kjole) — Du har Silkekjole paa . . og Ingrids er af Fløjl! Folk vilde da vende sig efter Jer i Kerteminde . .

HELGA

— Saa skulde Du se alle vore fine Klæder!

INGRID (ind med en grape fruit til Moderen)

— Nu skal vi straks spise!

HELGA

— Explain about the servant ! Kan du høre, jeg taler ondt om Dig?

JANUS (ind)

— Saa Mor — til Bords! (Hjælper Moderen over paa Plads, hun sidder og fingerer ved Dugen. Helga ser det og smiler glad).

MODEREN

— Skal vi nu spise igen? Paa Skibet spiste vi hele den lange Dag.

JANUS

— Mor drikker da Vin?

MODEREN

— Gudvelsigne Jer, maa jeg bede om Vand! (Janus skænker alligevel) Jaja, maaske ti Draaber for engangs Skyld!

INGRID (tager Moderens Hænder og lægger dem om den halve grape fruit).

— Hvad tror du, det er, Mor?

MODEREN

— Det lugter som Citron . . men den Størrelse!

JANUS

— Den hedder grape fruit, Mor! (kommer Sukker paa)

MODEREN

— Vil Du skrælle den, Janus!

INGRID (leende)

— Skrælle en grape fruit! Nej Mor, man spiser den med Ske ligesom Syltetøj —

HELGA

— Tell about the servant!

INGRID

— Ja, Mor, Du maa tage til Takke med den Mad, vi selv kan lave sammen. Vi havde det Uheld, at Pigen løb iforgaars — og paa denne Side Jul er der ingen at faa. De vil allesammen holde Jul.

HELGA

— Og vi plejer endda at give 25 Dollars om Maaneden.

MODEREN

— Om Maaneden ! Det en hel Familie hjemme kan leve af ! Men ved I hvad — jeg vil da bede til, at I ingen maa faa, saalænge jeg er her. Man er meget mere ugenert og kan gaa og tale om alting . .

HELGA (faar en Indskydelse)

— Mor har igrunden Ret, men saa bliver vi nødt til at lukke nogle af Værelserne af, ellers bliver der for meget at holde rent . .

INGRID

— Saa kan vi heller ikke gøre Selskaber saa længe . .

HELGA

— Hvad gør det ? Mor har jo ingen Glæde af at høre vildtfremmede Mennesker sidde og tale Engelsk, som hun ikke forstaar . . (indsmigrende) Men Mor, Du faar nu finde Dig i, at jeg gaar fra Dig de fleste Aftener. Det er jo midt i Sæsonen, og vi er saa uhyre meget bedt ud . . Til Middage og Baller og Soireer.

INGRID (kappes med Søsteren om at overbevise Moderen)

— Og det gaar jo ikke an at sige nej, for

mange af de Familier har jo Børn, der spiller hos Helga . . Tænk Mor, fem Dollars Timen, er det ikke glimrende?

MODEREN

— Fem Dollars! Og jeg synes, det var mange Penge, da I gav én Krone Timen!

INGRID

— Hvor skal Du hen iaften, Helga?

MODEREN (skuffet)

— Iaften?

HELGA (til Moderen)

— Jeg har sagt ja for en hel Maaned siden . . Det er hos en af de „Firehundrede“, dem har Du nok hørt Tale om, Mor! Du er ogsaa en lille bitte Smule stolt af, at Din grimme Ælling kommer i saa fine Svanedamme, ikke?

MODEREN (bevæget og hemmelig urolig)

— Ja, ja . . . jeg havde jo kun tænkt, at iaften . . .

HELGA (fortvivlet over Moderens Skuffelse)

— Og nu maa jeg ind at klæde mig om, ellers naar jeg det ikke . . . Hvad skal jeg tage paa, Ingrid? Den gule Brokades eller Chiffon-dragten? (aabner Paneldøren og tager Klæder ud)

INGRID

— Tag Din blaa Crepe de Chine . . (Helga ud)

INGRID

— Du maa godt lade den staa, Mor, den er Dig vist for sur . . Nu kommer der en ganske almindelig Høne — Jeg er jo ikke vant til selv at lave Mad, men jeg haaber, den er god! (ud)

JANUS

— Var Du slet ikke søsyg?

MODEREN (oplivet)

— Ok nej, det var der rigtignok ikke Tid til. Og den dejlige Kahyt, og som Jomfruen var mageløs imod mig gamle Kone . . Doktoren kom hver Dag og spurgte, hvordan det gik med Helbredet, og Kaptejnen . . .

INGRID (ind med Hønen)

— Du fik vel mange Venner ombord?

MODEREN

— Altfor mange næsten . . Og allesammen vilde de jo høre om Børnene . .

INGRID (skærer for)

— Se, her er det hvide Kød, det véd jeg, Du holder af. Skal jeg skære itu? (skærer hastigt for til Janus, der spiser hurtigt).

MODEREN (tager Kniv og Gaffel)

— Tak lille Ingrid, men jeg kan godt selv. Tænk bare, Kæmner Sørensens er begyndt at holde Kaniner, og de spiser dem . . De siger, det smager akkurat som Hønseskød, men det er jeg nu for gammeldags til . . .
(spiser) — Du er jo en hel Mester til at lave Mad. Det smager mig bedre end noget paa Skibet — skønt det var rigtignok delikat til-lavet. Jeg er vis paa, de steger i Smør . .

JANUS (rækker over efter mere)

— Den Høne er Du kommen godt fra, Ingrid!

MODEREN

— Og Allesammen vilde de jo høre, hvordan Edison var . . Min lille Ida derhjemme var helt fornærmet over, at de ikke ogsaa lærte om Janus i Skolen . . Hvad vilde ikke Jeres Far have sagt — en Søn, der er Op-finder!

INGRID (med et bønligt Blik til Janus, der rynker Brynene)

— Jamen, Mor, Janus er jo blot en af mange hos Edison. Det er et stort Firma . . mægtigt.

JANUS (brutalt)

— Kan vi nu ikke blive fri for at tale om mig!

MODEREN (overrasket)

— Jo, jo . . . Men sig mig kun en Ting, lille Janus, tager det ikke paa Kræfterne og paa Nerverne saadan at arbejde om Natten?

JANUS (i indre Oprør)

— Mor ved nok, jeg har altid været en Natteravn, og saa sover jeg jo om Dagen — naar jeg ikke staar nede ved Pieren og venter paa et Skib med en Kertemindemor i.

INGRID

— Janus er en god Broder!

MODEREN

— Det er Erik da ogsaa . .

HELGA (ind i samme tarvelige Gadedragt som først, hører Ordene, gaar hen bag Janus Stol, klapper ham) —

— Maaske er Janus alligevel den bedste!

MODEREN (der med en lille Studsen bemærker Helgas Paa-klædning).

— Der er da ikke noget Uvenskab mellem Dig og Erik, Helga?

HELGA

— Hvor kan det falde Dig ind?

MODEREN

— Jeg ved ikke rigtig . . Før var det altid I to . . Og nu . . . han nævner Dig næsten

En Mo'rs Øjne

aldrig i Brevene, og Du skriver ogsaa saa lidt om ham . .

INGRID (hastigt)

— Aah, det er saamænd tilfældigt . . . Mor, Du skulde bare vide, hvor glimrende Helga ser ud i den lyseblaa Crepe de Chine Kjole . .

HELGA (forceret)

— Mor — gem alting om Kerteminde til imorgen! . . Jeg maa vide hver eneste Forlovelse og Barnedaab og Skilsmisse . . og hvem der betaler højest Skat. (bryder af) — Jeg maa skynde mig, Vognen har vist ventet et helt Kvarter. (hen bag Moderens Stol, bøjer sig og kysser hende) Lille gamle Mor Rikke! (hastigt hen til Døren med Galosjer i Haanden).

MODEREN (tager sig til Hjertet)

— Det er saa meget paa engang . . Ja, ja, . . . mor Dig nu godt, lille Skat. (Helga ud, Tæppet falder)

FJERDE AKT

24. December om Formiddagen hos Linds. Samme Stue som Akten før. Foran Vinduet staar nu istedetfor Sybordet et ret højt Juletræ pyntet med hvide og røde Roser af Silkepapir. Idet Tæppet gaar op, sidder *Fru Lind* i Sofaen og klipper Julenet af blegrodt Silkepapir.

HELGA (der sidder hos hende)

— Det er utroligt, saa smukt og akkurat Du gør det!

FRU LIND

— Du gør mig ganske indbildsk ... Men hør, Barn, huskede Du at tænde den lille røde Lampe?

HELGA

— Nu skal jeg! (rejser sig og tænder)

FRU LIND

— Og saa, lille Helga, hvis Hr. Møller skulde komme, medens Minna er her, maa Du endelig bede ham vente.

HELGA

— Maa jeg bande, Mor?

FRU LIND

— Nej, fy dog — Eder i en Kvindes Mund!

HELGA

— Jeg vilde bare sige: Gid Fanden havde
Din Hr. Møller!

FRU LIND

— Saadan maa min Helga ikke tale . . Hvis
Du vidste, hvor omhyggelig Hr. Møller var
imod mig paa Skibet. Altid pakkede han mig
ind i sit eget Rejsetæppe, naar jeg laa paa
Dækket — for det var foret med Lamme-
skind . . Og sørgede for, at jeg kom til at
sidde i Læsiden . . .

HELGA

— Jamen forstaar Du ikke nok, Mor, at vi
vil have Dig for os selv, helt og holdent for
os selv . . (Pause) — Derfor gør vi jo heller
ingen Selskaber eller noget . . . (det ringer) —
Du skal se, det er Din Hr. Møller, som Fan-
den altsaa *ikke* maa tage . .

INGRID (aabner Døren)

— Værsgod, her er Mor!

HELGA (hvisker)

— Mor, det er hende, Minna! (rejser sig og
gaar ud)

MINNA (ung, lys, sart, men forgræmmet og forskræmt. Hun har en tarvelig graa Kjole paa og derover en tynd sort Sommertrøje. Bomuldshandsker. Hun er forlegen og ved ikke, hvad hun skal sige eller gøre, men da hun faar Øje paa Lampen, stirrer hun paa den, gaar uvilkaarligt nærmere, tager sig sammen og siger, stadig med Blikket hæftet paa Lampen)

— Jeg fik Brev fra Fru Lind . .

FRU LIND

— Lille Minna . . . Er det Dem! (rækker Hænderne ud, men bliver siddende) Kom hen til mig, lille Minna! Giv mig Deres Hænder!

MINNA (med Blikket fortryllet af Lampen)

— Tak!

FRU LIND

— De smaabitte Hænder . . De kender ikke mig Minna . . nej, det gør De ikke, og det er ogsaa ligemeget. Sæt Dem her hos mig (gør Plads) — Jeg kommer fra Kerteminde . . fra Deres Mor . . . (Minna begynder at græde sagte)

— Deres Mor længes saadan efter sin lille Pige . . Og nu har jeg lovet, at Minna med det lyse Haar (stryger hende over Tindingen) og de bittesmaa Hænder snart, rigtig snart, kom hjem. Maatte jeg ikke nok det?

MINNA

— Mor! . . . Mor! . . .

FRU LIND

— Deres Mor fortalte mig om en lille Pige, der

hver Nat satte en Lampe i Vinduet, for at Røverbrodueren fra Eventyrbogen skulde finde hjem . . Og da den lille Pige blev stor og rejste bort, lod hendes Mor hver Nat Lampen brænde . . . for at hun kunde finde hjem . .

MINNA (hulker)

— Mor! . . Mor! . .

FRU LIND

— Her i det store fremmede Land er det vanskeligt at finde Vej . . Derfor gav Deres Mor mig Lampen med til Dem . . Se, hvor den brænder stille og trofast og kærligt!

MINNA

— Den lille røde Lampe! (græder voldsomt)

FRU LIND

— Minna — Fortæl mig nu om Dem selv, saa jeg kan gøre Deres Mor glad og tryk igen . .

MINNA (ryster paa Hovedet)

— Mor maa ingenting vide . .

FRU LIND

— Stol paa mig, Minna . . jeg fortæller ikke Deres Mor, hvad der kunde gøre hende ondt . . Allerførst . . . hvorfor skrev De ikke i to lange Aar?

MINNA

— Jeg . . . vilde ikke . . at Mor . . . skulde vide . .

FRU LIND

— Hvor var De henne?

MINNA

— I . . . i Fængsel . . (udbrydende) . . . Jeg havde stjaalet . .

FRU LIND (lettet)

— Aah, Gudskelov . . (tager Minnas Hoved og kysser hendes Pande) Gudskelov . . !

MINNA (overvældet)

— Gudskelov? . .

FRU LIND

— De stjal . . fordi De sultede?

MINNA (med sænket Hoved)

— Ikke første Gang . . .

FRU LIND (tungt)

— Ikke første Gang . . . Tal ud, Minna, tal ud!

MINNA

— Jeg havde jo Plads . . hos danske . . i Brooklyn . . og saa . . for at sende Mor Penge . . Jeg havde jo laant til Rejsen . . Jeg stjal en Ring . .

FRU LIND (klapper hendes Hænder)

— De smaa Hænder stjal første Gang for at sende Mor Penge . . Og anden Gang?

MINNA

— Da jeg kom ud . . . Jeg tror, de kunde se det paa mig . . man bliver saa forkert i Fængsel . . . Jeg sad paa Bænkene om Natten . . og jeg var saa sulten — . . Jeg stjal en Silkeparaply i en Forretning . .

FRU LIND

— Og saa kom De igen i Fængsel?

MINNA

— Jeg fik et Aar . . .

FRU LIND (tungt)

— Og tredje Gang . . .

MINNA (ser op)

— Saa ikke mere . . .

FRU LIND (aander op)

— Deres Mors Bønner har reddet Dem! . . .
Og nu, Minna, hvad nu?

MINNA (stille)

— Jeg er . . paa et . . Vadskeri . .

FRU LIND (undrende)

— Og De sender mange Penge hjem?

MINNA

— Ikke mange — kun dem jeg kan undvære . .

FRU LIND (smiler)

— De sender ogsaa Billeder, hvor De er klædt som en Prindsesse?

MINNA (skamfuld)

— Jeg . . . jeg lejede Klæderne for en Dag . . . den Dag jeg gik til Fotografen.

FRU LIND

— For at Deres Mor skulde tro . . (Minna nikker)
 . . Og De vil aldrig hjem? Heller ikke paa Besøg? . . For at se Deres Mor?

MINNA (stille)

— Jeg tjener ikke ret meget . . Det er ikke altid . . Jeg kan faa Arbejde . . . Jeg er ikke saa stærk.

FRU LIND (lykkelig over en Tanke)

— Se nu Minna, hvis Deres Mor havde hørt hvert Ord, her er bleven talt, tror De saa ikke, hun var blevet . . *sjæleglad*! (klapper Minnas Hænder) — De smaa Hænder . . de har nok kendt baade Strid og Stræb . . Minna . . Deres Mor var bange for Pengene, De havde sendt . . Hun troede, hendes lille Pige havde købt dem med Vanære! (Minna ser op. Tanken er hende aabenbart fremmed). Og Billederne af den op-

stadsede Minna i de lejede Klæder, bestyrkede hende i Troen . . .

MINNA

— Hvad skal jeg da gøre? Jeg skriver, at jeg tjener Pengene . . Mor tror mig ikke . . Jeg er saa alene . . fordi . . siden jeg var i Fængsel . . Før lo jeg altid og sang . . Jeg er bange for danske . . for Mors Skyld.

FRU LIND

— Maa jeg raade Dem? Rejs hjem!

MINNA (udbryder)

— Mor skriver altid: Hjemme kan Du faa Plads i anstændige Hjem! Ja, men jeg kan ikke tjene nok, saa jeg kan hjælpe hende . . . Og det forstaar hun jo ikke.

FRU LIND

— Dr. Jessen derhjemme er min meget gode Ven. Naar jeg beder ham om det, sørger han for, at De bliver uddannet som Sygeplejerske . . Det tager nogle Aar, men ikke mange, og De er jo saa ung. Saa kan De bo hos Deres Mor og gøre hende Tilværelsen himmerigslykkelig. Tænk Minna, hvor Deres Mor vil være stolt den Dag, hun kan sige: Min Datter Sygeplejersken!

MINNA (mere og mere lysende)

— Og alt det . . . vil De . . (græder) Inde i

Fængslet var en Dame . . aah hun var saa kærlig og god, men da jeg kom ind anden Gang, troede hun ikke mere paa mig . . (ser paa Lampen, rejser sig uvilkaarligt, gaar hen til Bordet, siger stille) — **Maa jeg?** (Tager om Lampen og holder den nogle Sekunder, sætter den igen) — **Tak . .**

FRU LIND (tager sin Pung op af Lommen, lægger en lille Pakke Sedler paa Bordet) — **Minna**, da De kom til Verden, var jeg til Stede . . . Saadan paa en Maade er jeg jo en Slags Gudmor . . og jeg har aldrig givet Dem Daabsgave . . Tag nu de her Penge — det er til Billetten hjem . . Og saa gaar De op til Dr. Jessen og siger, at De skal hilse fra mig. Saa ved han Besked . .

MINNA (fortabt med Pengene)

— Det kan jeg . . da ikke . . tage imod!

FRU LIND

— Snik om en Snak! Naar De er blevet en dygtig Sygeplejerske og jeg en affældig Kone, kommer De og plejer mig til Gengæld. Er det et Ord? Farvel Barn, (kysser hende atter paa Panden) — Og gaa med Gud! (Slukker Lampen og rækker den til Minna) Nu har den opfyldt sin Mission i Amerika!

— Og saa fortæller De Deres Mor alt . . alt, *alt* . . Tror De, en Mor elsker sit Barn

mindre, fordi det i Maaneder eller Aar har været berøvet Vorherres milde Sol? (*Minna lægger sig med Hovedet i Fru Linds Skød, hun er for bevæget til at tale, pludselig rejser hun sig*) Lampen . . . Lampen! — (*gaar med Lampen knuget ind til sig*) — Glædelig Jul . . Minna! (*Fru Lind sidder et Øjeblik alene, rejser sig da og ser op til Eriks Billede*) Erik? . . Skulde det være det? . . Arme, arme Barn. . . Er det muligt? (*gaar hen mod Døren, Ingrid og Helga ind samtidig*).

INGRID

— Hun var sød! Jeg havde nær bedt hende blive og spise med . .

FRU LIND (*træt*)

— En anden Gang skal jeg fortælle Jer om hende . . Ikke nu . . Jeg gaar lidt ind til mig selv . . (*i Døren*) . . Men jeg glæder mig til iaften! (*ud*)

HELGA

— Ja, læg Dig Mor . . Nu pynter vi Juletræet!
— — (*Ingrid hænger hjemmelavede „Trapper“ og Kurve og Kræmmerhuse op, og Helga ordner Pakker, som hun henter fra Vægskabet og lægger under Træet*).

INGRID

— Du har da skrevet paa Pakkerne, hvad der er i dem? . . Hvad der *skulde* være i dem?

HELGA (læser)

— Helga fra Ingrid: Seks Par Silkestrømper!
 . . Janus fra Søstrene: Sølvcigaretetui . .

INGRID

— Tror Du ikke, Mor mærker paa Vægten,
 at det . .

HELGA

— At det er købt i 10 Cent Storen — aldrig!

INGRID

— Synes Du, Gaverne til Mor gaar an?

HELGA

— Hun faar jo at vide, hvad der er sendt til
 Kerteminde.

INGRID (sukkende)

— Og det er *ikke* Bluff!

HELGA (læser)

— Ingrid fra Janus: Skildpaddekamme!
 Flemming fra hele Familien: elegant Signet!
 (ler) — Nu haaber jeg da, han har det hos
 sig!

INGRID

— Hvis han ikke har pantsat det!

HELGA

— Flemming? Pantsat? Og vi . . som . .

INGRID ^(let)

Der var mig noget fordægtigt ved de 25 Dollars, han pludselig ikke havde Brug for . . Men selv om det kniber for ham, generer det mig ikke at laane de Penge . . Foreløbig gælder alting Mor.

HELGA

— Jeg vil nødig skylde Flemming noget.

INGRID

— Aah hvad. Vi har da delt ondt og godt før. Husker Du den Jul, hvor vi kogte Grød i en gammel rusten Mælkespand, og Flemming blev syg, — fordi han ikke havde spist i to Døgn?

HELGA

— Han kunde være blevet i Danmark, saa havde han maaske nu været en anset Læge.

INGRID

— Jeg regner Flemming det til evig Ære, at han holdt saameget af sin Mors Minde, at han foretrak Nøden her fremfor at se en fremmed Kone i sit Barndomshjem! . . . Jeg venter ham forresten hvert Øjeblik.

HELGA

— Saa tidligt?

INGRID

— For Mor . . Du ved jo . .

HELGA

— Jeg væmmes ved den Komedie!

INGRID

— Skam Dig!

HELGA

— Jeg tænker ustandseligt: Sæt der var Haab?

INGRID

— Ja, sæt der var! Og sæt, vi kunde give Mor hendes Syn! Og hun så . . os her!

HELGA

— Altid har Du Ret! . . Men sig mig, hvad kan Mor ville den Hr. Møller fra Skibet?

INGRID

— Ingen Anelse . . Hun siger jo selv, det er en Overraskelse, og det er alt, jeg véd.

HELGA (hidsig)

— Jamen her! Og netop nu! . . Nu har vi i alle de Aar holdt os borte fra danske for Mors Skyld . . Og nu prakker hun os selv det fremmede Mandfolk paa!

INGRID

— Saa nægter vi, at det er os! Han maa være gaaet Fejl. Vi har boet her i fem Aar og al-

drig hørt Navnet Lind . . Det er ikke første Gang!

HELGA (ryster paa Hovedet)

— Det er tydeligt, Mor har noget vigtigt for.
Hun har spurgt efter ham, lige fra vi stod op.

INGRID

— Well — saa faar han komme.

HELGA

— Har Du aldrig en . . saadan . . underlig
Fornemmelse overfor Mor?

INGRID

— Hvordan underlig?

HELGA

— Som . . som hun ikke helt troede os . .
hvad vi sagde . . Som hun mærkede eller . .
anede noget.

INGRID

— Ikke Spor! Du er bare nervøs!

HELGA (kaster sig med Ansigtet ned paa Sofaen)

— Jeg længes efter en Dag, hvor alting *er*, som
det giver sig ud for at være . . (farer op) . . Og
det kunde jeg glemme!

INGRID

— Hvad er der nu?

HELGA

— Gaverne fra Erik . . . (lukker Øjnene) . . Hvis Erik kunde se os nu!

INGRID

— Han kan se os (selv Graaden nær) og han siger :
— For Mors Skyld!

HELGA (stille)

— For Mors Skyld! (Henter i Vægskabet Papir, som hun krammer sammen i Form af smaa Pakker, skriver paa med Blyant) — Handskekort — seks Par 16 Knaps til Helga . . Money order til Ingrid — tyve Dollars til Silkeskørter . . Janus . . nej jeg kan ikke mere . .

INGRID

— Og Brevet?

HELGA

— Jeg kan ikke . . jeg tror, jeg begyndte paa tyve Breve inat . . Vil Du ikke, Ingrid? (det ringer).

INGRID

— Jo, jo — Jeg laver noget ud af Hovedet. Læg bare et Ark hvidt Papir i en Konvolut — for et Syns Skyld (løber ud, kommer straks efter ind med Flemming).

FLEMMING

— Maa man sige: Glædelig Jul?

En Mo's Øjne

HELGA (giver ham Haanden)

— Flemming . . tal ikke til mig om det . . De nok véd . . Jeg kan ikke være med.

INGRID (hurtigt)

— Kom hellere med mig . . men sagte, Janus sover og Mor vist ogsaa. Vi gaar ud i Køkkenet . . (de gaar, det ringer igen, Helga farer sammen. Ingrid fører en Herre ind, giver hans Kort til Helga) — Here, if you please! (ud)

HR. MØLLER

— Man maa vel nok tale Dansk?

HELGA (afmaalt)

— Det er Fru Lind, De ønsker at tale med?

HR. MØLLER

— Er det ikke Frøken Helga?

HELGA (overrasket)

— Kender De mig?

HR. MØLLER

— Vi saa jo Billeder af Dem fra Morgen til Aften ombord.

HELGA

— Aah! Naah!

HR. MØLLER

— Deres Mor er dog et herligt Menneske! . .

Hun er en af de faa, man gerne lod en Haand hugge af for.

HELGA (mod sin Vilje smilende)

— Ja, det kan man jo daarligt overfor ret mange . .

HR. MØLLER

— Det var dumt sagt, hvad? Men jeg er jo ogsaa bare fra Bogense, og der gaar vi ikke om og praler af at opfinde Krudtet . . . (ser sig forundret om).

HELGA (irriteret over hans undersøgende Blik)

— Nu skal jeg hente Mor! (ud uden at vente paa Svar)

HR. MØLLER (drejer sig langsomt, ryster paa Hovedet, banker sig paa Panden).

— Her er noget, der ikke klapper, ja mænd er der saa . .

FRU LIND (i Døren)

— Og nu sørger Du nok for, lille Helga, at ingen forstyrrer os. (lukker Døren)

HR. MØLLER (med udstrakte Hænder)

— Godmorgen, Godmorgen, og glædelig Fest med det samme.

FRU LIND (nervøst)

— Tak . . rigtig Tak, at De kom. (byder ham til Sæde ved Bordet).

HR. MØLLER

— De behøvede jo bare at fløjte . . Naa, hvad har vi saa paa Hjerte?

FRU LIND (sagte)

— Vil De købe . . Ejendommen?

HR. MØLLER (giver et Sæt)

— Om jeg . . hvad for noget? Det kan da aldrig have sin Rigtighed?

FRU LIND (tager sig til Hjertet)

— De vil ikke! . . (opgivet) De vil ikke!

HR. MØLLER

— Jo vel vil jeg da det, naar De vil sælge . . Men De sagde jo paa Skibet . .

FRU LIND

— Man siger saameget, der hellere burde være usagt.

HR. MØLLER (med et tvivlende Blik rundt i Stuen)

— De vil altsaa . . slaa Dem ned . . her?

FRU LIND

— Jeg behøver Penge, mange Penge, saamange som jeg kan faa, og saa snart jeg kan faa dem!

HR. MØLLER (slaar sig lystigt paa Brystet)

— De rare, rare Rullesten! (alvorligt) Det er da

ikke . . noget med en af Sønnerne . . Saa-
dan, hvad vi i Bogense kalder for Vidtløftig-
hed? Skrevet et Navn efter?

FRU LIND

— Jeg fristes til at sige : — Gid det var saa vel !
Jeg tror ikke, det vilde gøre mig saa bitterlig,
bitterlig ondt. (Hun har svært ved at faa Ordene frem)

HR. MØLLER (forskrækket)

— I Jesu Navn . . Hvad er da værre ?

FRU LIND (i Udbrud)

— Mine Børns Godhed ! Deres Kærlighed !
Deres Opofrelse . . Se Dem om . . Det her,
det er Herligheden, jeg brovtede med om-
bord ! Her bor mine arme elskede Børn . .
Se Dem om ! Og de samme Børn har hvert
Aar sendt deres Mor tolvhundrede Kroner,
foruden Gaver ! Gaver, som nu faar mit
Hjerte til at briste . . De har ofret alt for
deres Mor . . deres gamle taabelige Mor, der
ikke blot var blind paa Øjnene men ogsaa
paa Sjælen . . (Hr. Møller er bevæget og vil afbryde) —
Nej, lad mig tale . . Jeg tror, jeg sprænges,
hvis jeg skal tie . . Nu har jeg været her i fem
Dage . . Da min Mand var lagt i Kiste, blev
jeg hos ham den sidste Nat . . Det var som at
dø Døden med ham hver Time. Men her . .
midt i mine Børns grændseløse, ja grændse-

løse Kærlighed, er det, som om Døden vilde være en Befrielse . . Og jeg tør jo ikke tale . . De tror, jeg er *blind* . . (Hr. Møller giver et Udraab)
 — Ja, ja jeg *vilde* have overrasket dem . . Men da jeg så min Søn . . da jeg kom herop og så . . Børnene sætter Fisk og Kylling for mig — selv faar de kun Brød og Kartofler . . Ingrid sidder oppe de halve Nætter og syer Perler paa Sko . . Helga er borte hver Aften . . Jeg véd ikke, hvad hun tager sig til. Men det véd jeg, det er for min Skyld . .

HR. MØLLER (klapper hende forvirret paa Skulderen)
 — Hvis jeg maa sige min enfoldige Mening: Lykkelige Mor med saadanne Børn!

FRU LIND (langsomt)
 — Edderfuglen plukker Fjerene af sit Bryst for at gøre Reden lun til Ungerne. Saadan bør det være og ikke omvendt. Kærligheden, Børnenes Kærlighed dræber mig. (tager sig til Hjertet) — De vil ikke forraade en gammel Mor, der viser Dem Blodet, som drypper fra hendes Hjerter . . (brudt) Min Søn Janus . .

HR. MØLLER
 — Opfinderen?

FRU LIND
 — Ja . . „Opfinderen“! . . „Edisons Medhjælper“! (standser brat)

HR. MØLLER

— Han maa da have en anstændig Indkomst?

FRU LIND

— Hvad han har, véd jeg ikke. Han er . . Nattevagt! Nattevagt ved . . Edison Kompagniet! . . Naar de tror, jeg sover, hvisker de sammen, men Væggene er saa tynde, og jeg er bleven saa lydhør . . Nattevagt! . . Da han rejste hjemmefra, var han rask og sund — nu har han kun én Haand . . Naar og hvor har han mistet den anden? . . Og jeg maa ingenting vide . .

HR. MØLLER (snapper efter Vejret)

— Sig mig, hvad jeg kan gøre . . Snart . . Straks . .

FRU LIND

— Køb Stedet!

HR. MØLLER

— Ja, ja, men hvad mere? Det er jo kun at give mig selv en Julegave, jeg har haft paa Ønskesedlen i mange Aar. Hvad mere?

FRU LIND

— Det er alt. De giver mig Fred til at sove. De giver mig Tryghed til at spise, uden at Maden ligger som Stene i min Mund.

HR. MØLLER (forsøger at komme i Ligevægt)

— At tænke sig, at det Hus skal blive mit!
Prisen, Prisen, den maa vi da ogsaa blive
enige om.

FRU LIND (tager en tyk gul Konvolut frem)

— Prisen bestemmer De . . Her er Papirerne
. . Gudskelov at jeg tog dem med! (folder ud)
— Jeg maa jo ikke gerne læse . . Det (rækker)
er vist Skødet. Min Mand gav i sin Tid Tolv-
tusind for Stedet, men nu er der jo gaaet Slid
af det i alle de Aar!

MØLLER (oprømt, kigger i Dokumenterne)

— Gudvelsigne Dem, Fru Lind, men Forret-
ningsmand er De nu ikke, naar De ikke en-
gang véd, at en Ejendom med den Beliggen-
hed altid maa gaa i Vejret . . (mumler ved sig selv)
1ste Prioritet . . Sekstusind . . Treogenhalv
. . uopsigelig . . (til Fru Lind) — Om vi sagde
atten Tusind?

FRU LIND (overrasket)

— Atten . . Tusind!

HR. MØLLER

— At sige, altsaa tolv Tusind i Udbetaling, og
Prioriteten bliver staaende.

FRU LIND (ryster paa Hovedet)

— Nej . . nej . . Kun hvad Huset ærligt er
værd . .

HR. MØLLER

— Vil De ikke tro en gammel Kerteminder som mig! Jeg giver Dem mit Ord paa, at jeg gør en bedre Handel end De . . . Jeg kender jo Huset ud og ind — Lutter Eg . . . (slaar sig paa Laaret) — Er det nu ikke det, jeg altid har sagt: — Rullesten er godt! Dér ligger de smaa Kram og ruller ind og ruller ud og tænker paa ingen Verdens Ting og er ikke en rød Øre værd — ja ikke det Saltvand de slikker. Saa kommer der en Mand og siger til sig selv: Her er en Mølle, der maler Guld, bare man forstaar at sætte Kværnen i Gang! . . . Folk troede jo E. A. Møller var smaatovlig, da han begyndte at fiske Rullesten, og nu . . . (trækker Tegnebogen frem og lægger Seddel efter Seddel paa Bordet)! — Rullesten! Rullesten! Rulle, Rulle Rulle Rullesten! — Saa siger Andres, min Bror her, Du er en Nar, Du render rundt med alle de Penge paa Kroppen! Sæt dem i Banken! Men jeg siger: En Fugl i Haanden er bedre end ti paa Taget! Jeg foretrækker at rende rundt med mine Rullesten paa Kroppen. Kan De saa sige mig, uden Blyant, hvad 12 Tusind danske Kroner gør i Dollars? (Fru Lind, der har siddet som bedøvet, ryster paa Hovedet) — Heller ikke jeg! Men saa tager vi Blyanten (regner) Kursen er 26,8, gør 268 for Tusind, gør tre Tusind, to Hundred og seksten Dollars (tæller op) Femhundrede, *et* Tusind, to, tre, fem, *to*

Tusind og fem Hundred og tre og to, og saa Smaamønten, fem og to er syv, er ti, er tolv, fjorten, seksten (skyder Bunken hen til Fru Lind, tager hendes Haand og lægger den derover) — Top, nu er Huset mit! At sige, hvis De ikke fortryder paa Handelen!

FRU LIND (undrende)

— Jeg er saa let om Hjertet . . (smiler)

HR. MØLLER (skriver paa et Visitkort og siger)

— Undertegnede erklærer herved paa Tro og Love at have solgt og overdraget sin Ejendom i Kerteminde (ser i Skødet) Matrikelnummer 718 til Købmand E. A. Møller, Børgense. New York. 24. December Anno 1904. Nu sætter De Deres lille grønne Navn dér, og saa er den Sag i Orden, til De kommer hjem, og Prokuratoren gør det hele lovformeligt. Og her: Modtaget den fulde Udbetalingssum 12 Tusind Kroner! Og saa Navn.

FRU LIND (skriver)

— Aah, Gudskelov! Nu kan jeg da gøre Børnene den Glæde . . Inderlig, inderlig Tak.

HR. MØLLER

— Maa jeg have Lov til at kigge op en anden Dag, inden jeg rejser?

FRU LIND

— Naar rejser De?

HR. MØLLER

— 3die Januar . . Og saa skal det ikke vare mange Dage, inden Familien Møller staar foran Ejendommen i Kerteminde — om der aldrig er rullet saa mange Gardiner ned!

FRU LIND (i egne Tanker)

— Vil De gøre mig én Tjeneste til? (smilende) Den er ikke uoverkommelig. Vil De skrive et Par Ord til Dr. Jessen i Kerteminde, at jeg sender en ung Pige, som hedder Minna, og om han for min Skyld vil faa hende anbragt ved Sygeplejen. Og saa, at jeg genoptager min gamle Gerning, saa saare jeg kommer hjem.

HR. MØLLER (der har rejst sig)

— De vil da ikke . . .

FRU LIND

— Ingen menneskelig Magt faar mig fra det Forsæt.

HR. MØLLER

— Jamen Børnene . .

FRU LIND

— Børnene! (smiler) — De vil aldrig vide andet, end at deres Mor sidder paa Stadsen i det gamle Hjem! Men nu har hun jo vundet saa mange Penge i „Lottoriet“, og derfor siger hun nej til deres kærlige Hjælp . .

HR. MØLLER

— Hm, Hm, (ser Billedet paa Væggen) — Det er Sønnen oppe i Kanada — — Han har da et prægtigt Udtryk i Øjnene!

FRU LIND (ser ogsaa mod Billedet)

— Erik... Erik... (vender sig til Hr. Møller, sagte og indtrængende) — Der er noget med Erik . . noget de skjuler for mig . .

INGRID (i Døraabningen)

— Mor! Professoren er her for at undersøge Dine Øjne!

FRU LIND (kæmpende for at lade som ingenting)

— Ja, ja, ... straks... (griber krampagtigt om Hr. Møllers Haand) — Nu har de kaldt en Specialist . .

HR. MØLLER (forskrækket)

— Jamen saa . .

FRU LIND (ryster paa Hovedet)

— De faar ikke noget at vide . .

HR. MØLLER (hjerteligt)

— Glædelig Fest, kære Fru Lind! Saa ses vi i Kerteminde . . i mit nye Hus, hvor De bliver boende, til Deres Dødedag . .

FRU LIND

— Deres Godhed gør mig godt. Men De maa

nu lade mig faa min Vilje i de Dele. Glædelig
Jul for Dem og Deres . .

HR. MØLLER

— Lev rigtig, rigtig vel, (hurtigt ud).

FRU LIND (staar et Nu ubeslutsom, besinder sig saa, gaar hen
til Bordet, samler Pengene og stikker dem i Lommen) — Gud
være evig priset og takket!

INGRID kommer ind med Flemming, der bærer en Messingstage
med Lys, Spejl og andre Redskaber til Undersøgelsen) — Men
nu bliver Du ikke altfor ked af det Mor, hvis
der . . . ikke er noget at gøre . . (Fru Lind ryster
stumt paa Hovedet).

FLEMMING

— Det er mig en stor Ære og Glæde, Frue,
som mangeaarig Ven af Deres Børn . .

INGRID

— Saa gaar jeg saalænge.

FRU LIND (der ikke har gengældt Hilsenen, støtter sig tungt
til Bordet) — Ja . . gaa . . gaa kun Barn . .

FLEMMING (tænder begge Gasblus, tager frem af Lommen
flere blanke Genstande, som han lægger paa Bordet, medens han
siger følgende)

— De har mistet Synet for ni Aar siden? Og
der har aldrig været Tale om Operation? (vil fjerne
Brillerne, da Fru Lind gør et Skridt tilbage).

FRU LIND (sagte)

— Hr. Professor! (fjærner selv Brillerne, ser ham som forstenet ind i Øjnene, han farer tilbage) — Stille! . . . Stille! . . . (dyb minutlang Tavshed, under hvilken Flemmings Ansigt udtrykker Rædsel) — Stille! . . . (hæver atter Haanden paabydende Tavshed. Flemming knuger Hænderne i hinanden som for at bevare Ligevægten) — Sluk Lysene! Gem Deres Apparater! (med Vægt og Højhed) — Gaa ud og sig mine Børn, at deres Mors Blindhed er uhelbredelig . . uhelbredelig! (Pause).

FRU LIND

— De er mine Børns Ven . . mine Børns gode Ven!

FLEMMING

— De har . . set? . . De véd?

FRU LIND (sætter Briller paa)

— En Blind ser ikke! (Flemming pakker tavs Tingene sammen)

FLEMMING

— Hvis Deres Børn anede!

FRU LIND

— Børnene maa ikke . . . ane! Og vær ikke vred, at jeg nu beder Dem gaa. Jeg er saa usigelig . . saa usigelig træt . .

FLEMMING (bukker dybt)

— Jeg skal gøre mig værdig til Deres Tillid, Frue! (ud)

FRU LIND (tager sig til Hjertet)

— Det er formeget . . Det er altfor meget . .
(sætter sig, lader Hovedet synke).

INGRID (hurtigt ind til Moderen)

— Lille Mor . . Du maa ikke være bedrøvet
. . Du har jo dine Børns Øjne . . . Vi ser for
Dig allesammen. Gør vi ikke?

FRU LIND (lægger Hovedet op mod Ingrid's Skulder)

— Jeg er ikke bedrøvet, Barn, slet ikke . . Jeg
er kun saa træt . . Jeg tror, jeg har glædet
mig altfor meget til iaften! (med et lysende Smil)
— Til Overraskelsen . . min lille Over-
raskelse . .

INGRID

— Om jeg dog kan regne ud, hvori den be-
staar! Da Du skrev om Overraskelsen, Du
vilde komme med, gættede vi alle tre paa
Oldemors Glas . . Men dem gav Du os jo
straks . .

FRU LIND

— Det er noget meget bedre . . *meget* bedre!
Men nu vilde jeg gerne lægge mig lidt . . Kan
jeg være herinde?

INGRID

— Jeg synes hellere, Du maa ligge paa Sengen,
for her gaar vi ind og ud hele Tiden . . (hemme-
lighedsfuldt) — Kan Du lugte Juletræet?

FRU LIND (gaar ind paa Ingrid's Stemning)

— Ja og Gaasen! Det er som i Kerteminde i gamle Dage. Var vi aldrig saa fattige, Gaas og Juletræ fik I da altid! Ja. (de gaar mod Døren, i Døren møder de *Flemming*, som bukkende holder den aaben. Da han har lukket den, tørrer han Sveden af sin Pande, knytter Hænderne, aander tungt, gaar op og ned i stærk Sindsoprør).

INGRID (straks efter *Helga*)

— Sig mig saa Sandheden?

FLEMMING (aandende tungt)

— De havde ikke behøvet at lade Deres Mors Øjne undersøge . .

INGRID

— Er det sandt? Aah, Gudskelov! vender sig mod *Helga*, der lige er kommen) — Hører Du *Helga*, . . . der er ikke noget at gøre!

HELGA (gaar hen og ser *Flemming* ind i Øjnene)

— Overfor mig behøver De ikke at lave om paa Sandheden.

FLEMMING

— Ikke den største Læge i Verden kan faa Deres Mor til at se mere, end hun gør!

HELGA (fast)

— Godt! Saa blev vi sparet for den Skændsel! . .

INGRID

— *Flemming*, har De Deres Signet hos Dem?

FLEMMING (der er optaget af Helga, fraværende)

— Ja . . jo . .

INGRID (ler højt)

— Det var rart, for De skal have den i Julegave af Familien Lind!

FLEMMING (rækker den med Forsøg paa et Smil)

— Værsaagod!

INGRID

— Vi skal spille Halvtolv . . det elsker Mor. Saa spiller hun og jeg sammen . .

FLEMMING (stadig fraværende)

— Ja, Halvtolv . . Halvtolv er udmærket!

HELGA (rækker en Haand ud mod ham)

— Saa! En, to, tre, Lystighed over det Hele! Fred for Springgaasen!

FLEMMING

— Naar spises der? Jeg har Lyst at rende om et Par Blocks for at faa Appetit.

INGRID

— Nu er De ikke sandfærdig. Bild mig ind, De ikke har Appetit til Gaasesteg, om det saa var midt paa Natten!

FLEMMING

— De gennemskuer da ogsaa alt. Jeg vil hen i

5 og 10 Cents Storen efter Gevinster til vores Halvtolv!

INGRID

— Bravo! Og hør.. Hvis De finder en meget smuk Sauceskaal af Sølv til 10 Cents — tag den saa med. Vi har nøjedes med en hankeløs Kop, men naar det alligevel skal være saa fornemt med Gevinster og alting, saa . . det ringer, Flemming og Ingrid samtidig mod Døren og ud).

HELGA (gaar hen mod Broderens Billede)

— Erik . . Erik, hvor er Du?

MRS. KENNANS (Stemme høres i Korridoren)

— Delighted to meet you . . Miss Ingrid? Ja De kender ogsaa nok mig. Mrs. Lind har vel fortalt om det lille Utuske, der ser ud til allehaande, men i Grunden er Skikkeligheden selv. Ikke?

INGRID

— Sss . . Undskyld . . min Mor sover . .

MRS. KENNAN

— Sover hun, det kære søde Skind! . . Lad hende sove . . Jeg venter . . Min Gamle ved, hvor jeg er: — Hos den Dame er Du i gode Hænder!

INGRID

— Værsgod! (byder hende ind i Stuen) — Min Søster. Mrs. . .?

MRS. KENNAN

— Kennan . . slet og ret. Der er Tusind af det Navn . . (Ingrid trækker sig stille tilbage og overlader Mrs.

Kennan til Søsteren) — Men ligemeget med det, bedre et forslidt Navn end sletingen . . . Det er Dem, der spiller saa dejligt? Aah, spil et lille Stykke . . eller syng? Synger De? (nærmere hen) — Det vil jeg sige Dem, at Deres Mor er det kæreste og sødeste og dejligste Kvinde-menneske, jeg nogensinde er kommen om ved. Og saa tror hun godt om alle Mennesker

. . (trækker løs et Par af de mange Pakker, hun har dinglede i Baand om Haandleddet) — Jeg lovede Deres Mor

at komme, og De kan bide Dem i Næsen paa, at havde man bundet mig med Hampereb, jeg var kommen alligevel. Jeg sagde til min Gamle: — Jeg skal blive hos Dig hele Julen, ingen Eskapader, ikke et Øje . . men saa giver Du mig ogsaa en Julepresang til Mrs. Lind, for hende elsker jeg. Og nærig er han ikke, naar den Side vender ud. (rækker Helga en Pakke) —

Seks Østersgafler, Sølv og Perlemor! Havde det været mig, var de af Guld! (giver en anden Pakke)

— Og her er et Par Krøller til at sy i Hatten . . Deres Mor vil se henrivende ud med Krøller . . Jo, Farven er god nok, jeg snuppede en Lok ombord . . (hjerteligt) Naa, hvad sagde De saa til Overraskelsen? Ved Gud, midt om Natten, vaagnede jeg min Gamle: — Hvad tror Du, Mrs. Linds Børn

siger, naar hun med Et tager Brillerne af og kan se ligesaa lyslevende som Du og jeg!

HELGA (udstøder et Skrig)

— Aah!

MRS. KENNAN (lytter)

— Hvad?

HELGA (isnende, selvbehersket)

— Tager . . Brillerne af . . og kan . . se . .

MRS. KENNAN

— Var det mig — om jeg havde holdt tæt et Sekund! Alle de Aar blind og saa . . Hun er mageløs . . De skulde have set hende, naar hun viste os Billeder af Dem . . For igunden skulde hun jo være forsigtig efter Operationen, . . men nej, det kunde hun ikke . . Ved Gud, jeg var rent forlibt i ham Hjertebarnet i Kanada . . Ham holder hun mest af, jo det gør hun, men han er jo ogsaa længst væk . .

HELGA (har med den hende egne Bevægelse taget sig til Struben, hun er hvid i Ansigtet, Læberne bæver, Blikket er haardt og stirrende).

— Jeg tror, Mor sover . .

MRS. KENNAN

— Naar jeg bare er hjemme inden fem . . Vi har en coloured girl . . et Pragteksemplar . .

Naar hun knapper mine Støvler, kysser hun Støvlesnuden. Rørende, ikke? Men vi er ogsaa Venner! Naar min gamle er paa Forretningsrejse, saa laaner Mamie en af mine fine Kjoler, og saa gaar vi paa Daudi, naadada! Ja, i al Anstændighed, for er der noget, jeg er, saa er det anstændig — det skylder jeg min Gamle, at han giftede mig. Ja Vielsesattesten er iorden! . . Deres Mor har set den . . (bliver opmærksom) De ser ud, som om De helst vilde smide mig paa Porten? . . Det er Juletræet, hvad? Saa stikker jeg op en anden Dag . . Der kommer en Kurv med Frugt og Kandy . . man kan ikke slæbe alting med selv . . (ser Billedet af Erik, tilkaster det et Fingerkys) — Saadan skulde min Gamle se ud! (tager et Visitkort frem) — Hvis De faar Lyst at besøge mig i mit Hus. Aah hvad, kom . . kom allesammen, jeg er saa voldsom gæstfri! . . Og saa faar vi min Gamle til at give ud. Bare jeg kommer sammen med dannede Mennesker . . for det er det eneste, jeg mangler . . Skønhedsdoktoren, Gudbevares . . Guldhaar og glat her og dér og allevegne — men Dannelse, nej! En Dannelsesdoktor, det var noget, hvad! Jeg vilde godt give fem Dollars i Timen . . De er forresten sød . . but my — hvor er De stille! Jeg døde da af mig selv, hvis jeg sagde saa lidt bare en halv Time (henimod Døren) — Bring my love to your mother! (aabner, gaar)

HELGA (gaar et Par Skridt frem i Stuen, tager sig til Halsen først med den ene Haand saa med den anden, aabner Munden som til Skrig, holder Haanden for, iler hen til Sofaen, tager en af Puderne og stopper den i Munden. Slipper atter, gaar rundt i Stuen, rokkende, frysende, ser fra Væggene til Bordet, nedad s'n egen fattige Dragt, paa Juletræet. Hendes Fortvivelse er sønderrivende, den absolutte Tavshed gør den endnu forfærdeligere. Gaar hen foran Broderens Billede, tager det ned fra Væggen, stirrer paa det, holder det ganske nær, strækker det fra sig) — Hjælp mig nu, om Du kan, Erik . .

INGRID (pludselig ind i sin Fløjelskjole med Køkkenforklæde over. Tror Søsterens Fortvivelse udelukkende gælder den døde Broder) — **Helga!** (bønligt, bebrejdende) — **Helga!** . . For Mors Skyld!

HELGA (hænger Billedet, tonløst) — For Mors . . Skyld! (hun ligner en Søvnngænger)

INGRID — Vi maa snart spise. Træk nu for Vinduet og tag Din Silkekjole paa. Tænk, Flemming kom med røde Nelliker . . Saa tager vi hver én i Haaret . . Janus er vaagen, det Skind, han har ikke faaet mange Timers Søvn — Jeg tror saamænd, det var Duften af Gaasen, der vækkede ham. Og Mor . . Mor trækker i den Moirée! Jeg synes, alting er saa lyst og festligt . . (Helga giver sig god Tid ved Vinduet, Ingrid dækker Bord, rapt og kyndigt) — Jeg kan servere Grøden paa flade Tallerkener, ikke? Saa tror Mor, det er moderne her.

HELGA (søvnøgenagtigt)

— Hvor er Flemming?

INGRID

— Han piller Kartoffler og rører i Grøden —
Men gaa nu og bliv klædt om . . (det ringer, begge
ud, lukker Døren, lidt efter *Ingrid* ind med en mægtig Pyntekurv
fuld af Frugt og Æsker omvundne med Silkebaand) — Jeg
begynder skam at synes om den Mrs. Kennan,
trods hendes løjerlige Væsen! (sætter den midt paa
Bordet) — Og saa ud til Grøden!

JANUS (forsovet men oprømt)

— Er I da rent gale Pigebørn! Det er vel
Helga?

INGRID

— Nej tænk, Kurven er fra et af Mors Rejse-
bekendtskaber!

JANUS

— Det var svært! Bind mit Slips, *Ingrid*!

INGRID (binder)

— Gud, hvor Du trænger til et nyt!.. Kan Du
ikke tænde Stagerne og Træet? Det ser saa
yndigt ud, medens vi spiser. Uh, jeg har saa
travlt! (ud)

FLEMMING (støder mod hende)

— Om Forladelse! Kartofflerne er pillet og
Grøden ikke brændt paa!

JANUS

— Godmorgen højstærede . .

FLEMMING

— Du har nok ikke sovet ud! Hvad siger Du om en lille drink før Maden?

JANUS (der gaar og tænder Lys)

— Nejtak, jeg har nu éngang sat mig i Hovedet at klare mig uden. Begyndte jeg først paa det om Natten, saa . . .

FLEMMING

— Ja, jeg mente blot . .

FRU LIND (ind i stiv Stads, med nogle Konvolutter i Haanden, forventningsfuld).

— Som her lugter Gran og Gaas!

FLEMMING (straks forvirret, fatter sig)

— Festens Dronning!

FRU LIND (lyst)

— Ja, jeg kunde vist gaa til Hoffet i den Dragt!

JANUS

— Mor kunde gaa til Hoffet i Bomuldskjole . .

FRU LIND

— Lille Janus — kom hen til mig! (han kommer, hun hvísker, halvt glad, halvt klagende som et Barn — Lad mig ikke vente længere! . . Sig mig . . Sig mig, om han kommer? Om han *er* kommen?)

JANUS

— Hvem? (forstaar, lukker Øjnene, rynker Brynene) — Nej Mor, Erik kommer ikke. Det er umuligt. Hans Arbejde . . Og saa den lange Rejse . . Kan Du ikke prøve at være lidt glad for os andre, som Du har?

FRU LIND

— Jo, jo . . Men det kommer mig for, som om Erik er paa Vejen . . Han er ikke langt borte . . Nej, nej, en Mor ved bedre . . Han kommer nærmere . . (siger ud i Stuen) — For han længes . .

INGRID (ind med Grøden, hun bærer varsomt tre Tallerkener, Helga efter med to).

— Julegrøden Mor! Dansk Julegrød i New York . . Til Bords, inden den bliver kold! (Alle sætter sig. Helga ser paa Flemming og tager sig atter til Halsen)

— Glædelig Jul allesammen!

FRU LIND

— Tak! Tak! I kære Børn . . Men I maa ikke tage det fortrydeligt op, jeg har sletingen Appetit . .

INGRID (skuffet)

— Aah, Mor! Og Gaasen!

FRU LIND

— Husker Du ikke, da I var Børn, hvor I glædede Jer til Juleaften og til Gaasen — og saa

var det dog først Dagen efter, I rigtig havde
Appetit!

HELGA (sagte og uvilkaarligt)

— Flemming!

FLEMMING (slaaet af Tonen)

— Frøken Helga?

HELGA (rækker sin Haand over Bordet)

— Tag den!

FLEMMING (tager den, sagte)

— Tak!

FRU LIND

— Hvad er der i Vejen med min lille Helga?

HELGA (tager sig sammen, ser bort)

— Ingenting . . Mor.

FRU LIND

— Kom hen til mig, Barn!

INGRID (pudsig muggen)

— I *skal* sige, Grøden er god!

JANUS (medens Helga langsomt gaar hen til Moderen)

— Den er glimrende, men jeg vil ikke spolere
min Gaaseglæde! (Ingrid samler Tallerkener og bærer ud)

FRU LIND (tager om Helga og tvinger hendes Hovede ned til sig)

— Lille . . Hjertebarn . .

HELGA

— Mor! (med Rædsel i Stemmen) — Mor! (kaster sig ind til hende, river sig atter løs, og sætter sig som forstenet).

INGRID (ind med Gaasen)

— Nu skal I spise!

FLEMMING (medens Kartoffler og Rødkaal og Sauce gaar om)

— Maa jeg skære for? (rejser sig og gør det)

FRU LIND

— I maa ikke le ad mig, Børn, men jeg kan ikke vente længere . . Jeg har en lille Overraskelse til Jer . . . Gæt nu? (Helga stirrer. Hendes Blik møder Flemmings. Han ser bort).

INGRID

— Fortabt . . Aah Mor skynd Dig, skynd Dig!

FRU LIND (lægger fire Konvolutter paa Bordet)

— En til hver af mine Børn!

INGRID (aabner hastigt sin)

— Mor!

JANUS (aabner sin, lægger sig indover Bordet med Hovedet i sine Arme, dump)

— Mor! Mor!

FRU LIND (nyder Øjeblikket)

— Og Helga? . . .

HELGA (lydigt)

— Ja, Mor . . (aabner mekanisk, tager Pengene ud, stirrer træt uden at fatte, hvad hun ser)

FRU LIND

— Og det har jeg tiet stille med siden femte November, da jeg vandt i Lotteriet!

INGRID (flyver op, knuger Moderen)

— Mor . . Mor . . jeg tror, jeg bliver søsyg . .
Det danser for mine Øjne . .

FRU LIND

— Det maatte jeg da selv over at fortælle Jer . . . For det her er jo bare Overskuddet . . Jeg har købt mig den flotteste Livrente, akkurat saa stor som det Beløb, I kære ellers sendte mig . . Kan I saa forstaa, at jeg ikke var bedrøvet idag, da Jeres vakre Ven, Professoren sagde, der ikke var Haab for mine Øjne?

JANUS (til Flemming)

— Du, skaf mig alligevel noget stærkt, men i en Fart . . Jeg er ikke vant til den Slags Overraskelser. (Flemming springer op og udad Døren, Janus halvt ligger frem over Bordet, bedøvet af de mange Penge, som han ufravendt stirrer paa).

FRU LIND (prøvende, næsten listigt)

— Om nu blot Erik havde været her! . . (ingen

svarer) . . Hvad siger I, hvis jeg . . hvis jeg rejste op for at besøge ham?

HELGA (vildt)

— Mor!

FRU LIND (stadig prøvende)

— Helga kunde jo rejse med?

INGRID (hastigt)

— Rejsen er altfor . . altfor lang . . Og nu om Vinterdage . .

FRU LIND

— Ingen Rejse er for lang for en Mor, naar hendes Barn længes . .

INGRID (urolig)

— Erik kommer jo, saa saare han kan . .

FRU LIND (nikker til sig selv, tager sig til Hjertet)

— Jaja, . . Jaja . .

INGRID (afledende, kærtegner Moderen)

— Hvad skal jeg saa købe for alle, alle de Penge?

FRU LIND

— Ja, det bliver vel vanskeligt . . for I har jo næsten alt . .

HELGA (bider i Servietten)

— Vi . . har jo . . næsten alt . .

INGRID (straalende)

— Allerførst vil jeg en Aften i Operaen! . .
 (kommer i Tanker om, at hun er ved at røbe sig) — Bare,
 som Indledning . . Saa tror jeg . . En Auto-
 mobil . . eller . . nej, en Tur til Niagara!
 Os allesammen!

FRU LIND

— Hvad siger Helga?

HELGA (tvetydigt)

— Jeg har mest Lyst . . at rejse til Erik . .
 Jeg tror som Mor, han længes . . .

FLEMMING (forpustet)

— Saa, drik gamle Ven! (giver Janus en ganske lille Fla-
 ske uden Prop) Det er somtid godt at have Saloon
 i Huset . .

JANUS (drikker)

— Tak, Flemming! (kommer til sig selv) — Ogsaa
 Satans, man er saadan et Skravl!

HELGA (til Flemming)

— Vi taler om at rejse til Erik . .

FLEMMING (udbrydende)

— Helga . . For Guds Skyld! . . (Fru Lind lytter,
 tager sig med begge Hænder til Hjertet).

INGRID (pludselig)

— Nu skal Mor da heller ikke vente længere

paa sit Brev! (tager et Brev frem) Det kom for to Timer siden. Var det ikke godt regnet ud?

FRU LIND (dirrende)

— Fra Erik!... Fra Erik!... Læs, Barn, læs!

INGRID (læser, medens *Helga* stiv og hvid læner sig tilbage i Stolen, uafbrudt stirrende frem for sig)

— Min egen lille Mor! Din Dreng har det godt, hvor han er (gør en Bevægelse henimod de andre, som af Frygt for Udbrud) — Men han længes jo sommetider. Tro mig Mor, hvis jeg kunde, var jeg hos Eder Juleaften. Her er koldt, men jeg tænker paa, at Du har det lunt og godt. Jeg tænker paa hver en Jul i min Barn-dom og alle de Glæder, Du skaffede os. Det er mig ikke muligt at skrive mere nu. Jeg kysser Dine blinde Øjne — og synes, de var de klareste Stjerner paa hele min Barndoms Himmel. Hver Dag tænker jeg: — Nu er der én Dag mindre, til vi skal sees. Det er en god Tanke. Hils hvert Hus i Kerteminde og hvert Træ i Haven fra Din egen Søn Erik.

(*Helga* har tilsidst holdt Hænderne for sine Øren. *Janus* sidder med Pengene, som om han endnu ikke tør tro paa dem. *Fru Lind* lytter, men ryster nu og da paa Hovedet, da Brevet er færdigt, siger hun sagte hen for sig) — Hænderne er Esavs . . men Røsten er Jakobs . .

INGRID (uden at høre dette)

— Kan Du se, Mor, hvor han tænker paa Dig?

FRU LIND (med let rystende Stemme)

— Lad mig . . lad mig . . føle Brevet . .

HELGA (stønnende)

— Aah!

INGRID (rækker et tomt Blad over til Moderen)

— Du skal vist have det under Hovedpuden
inat!

FRU LIND (tager Brevet, og løfter det tæt op til Øjnene.

Ingrid bliver opmærksom og peger smilende paa Moderen, — ser til sin Undren Flemmings skrækslagne Ansigt, ser Helga med begge Hænder mod Struben og aaben Mund. Forfærdes uden at fatte Grunden. I det samme slipper Fru Lind Brevet og tager sig til Hjertet) — Erik! . . Erik! . .!
(synker langsomt sammen. *Flemming og Ingrid styrter til, Helga sidder som lammet. Janus farer til) — Erik! . . Ja, ja Vejen er lang . . . I elskede . . . I velsignede Børn! . .* (retter sig pludselig, breder Armene ud mod oven, rejser sig) — Nu kommer jeg, Erik . .
nu kommer jeg . . . (falder sammen, død)

INGRID (skrigende)

— Mor! Mor!

JANUS (tungt)

— Mor

FLEMMING (varsomt og dog betydningsfuldt)

— Din Mor . . sover . . .

HELGA (ser vidt frem, nikker)

— Nu er Erik . . . ikke mere alene . .

INGRID (hulkende)

— Mor! Mor! . . Hører Du da ikke, Mor?
Sig Farvel . . sig bare Farvel . .

FLEMMING (blødt til Ingrid)

— Deres Mor kom jo herover for at sige Far-
vel . .

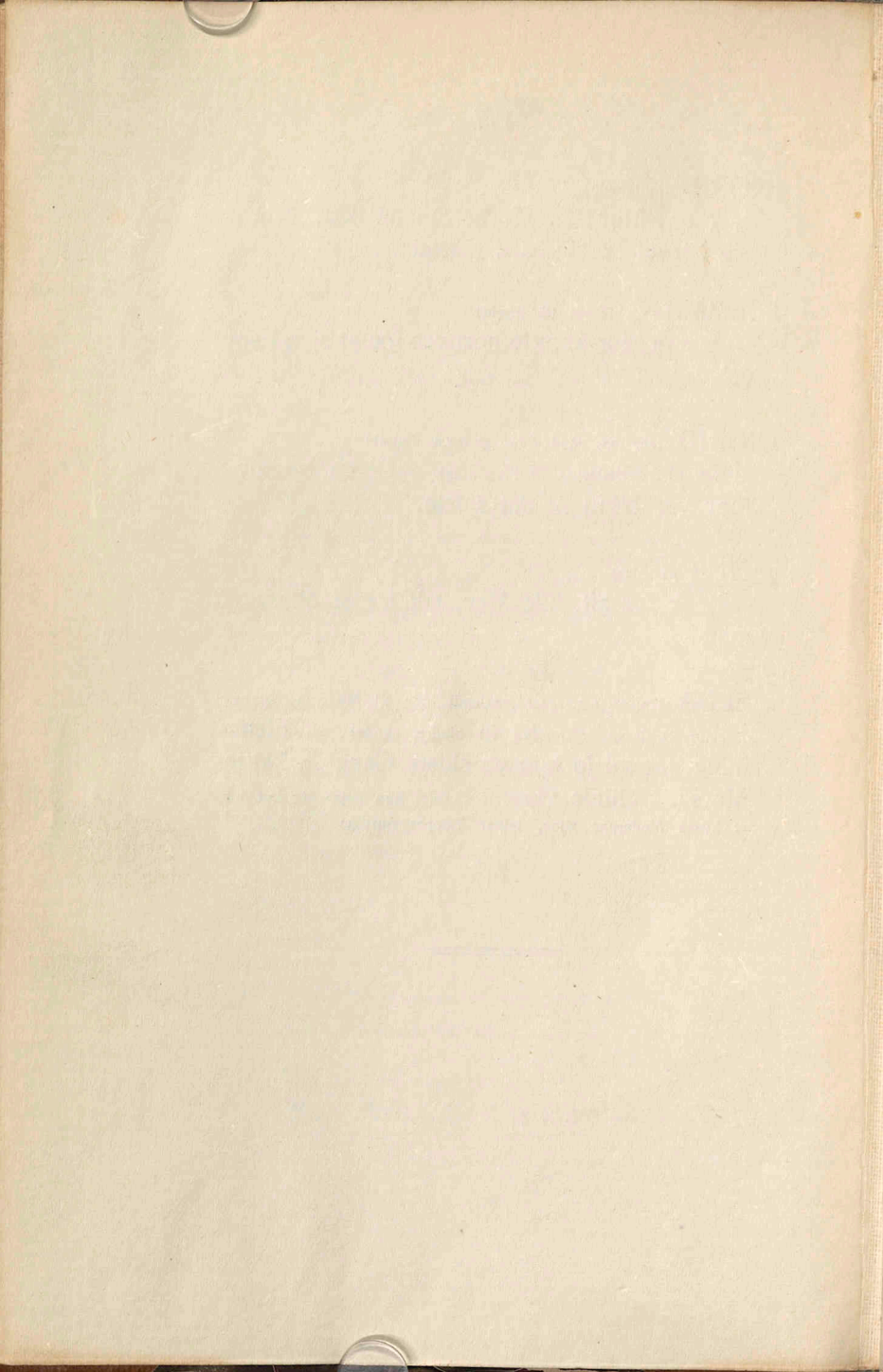
INGRID (ser op, med Smil gennem Taarer)

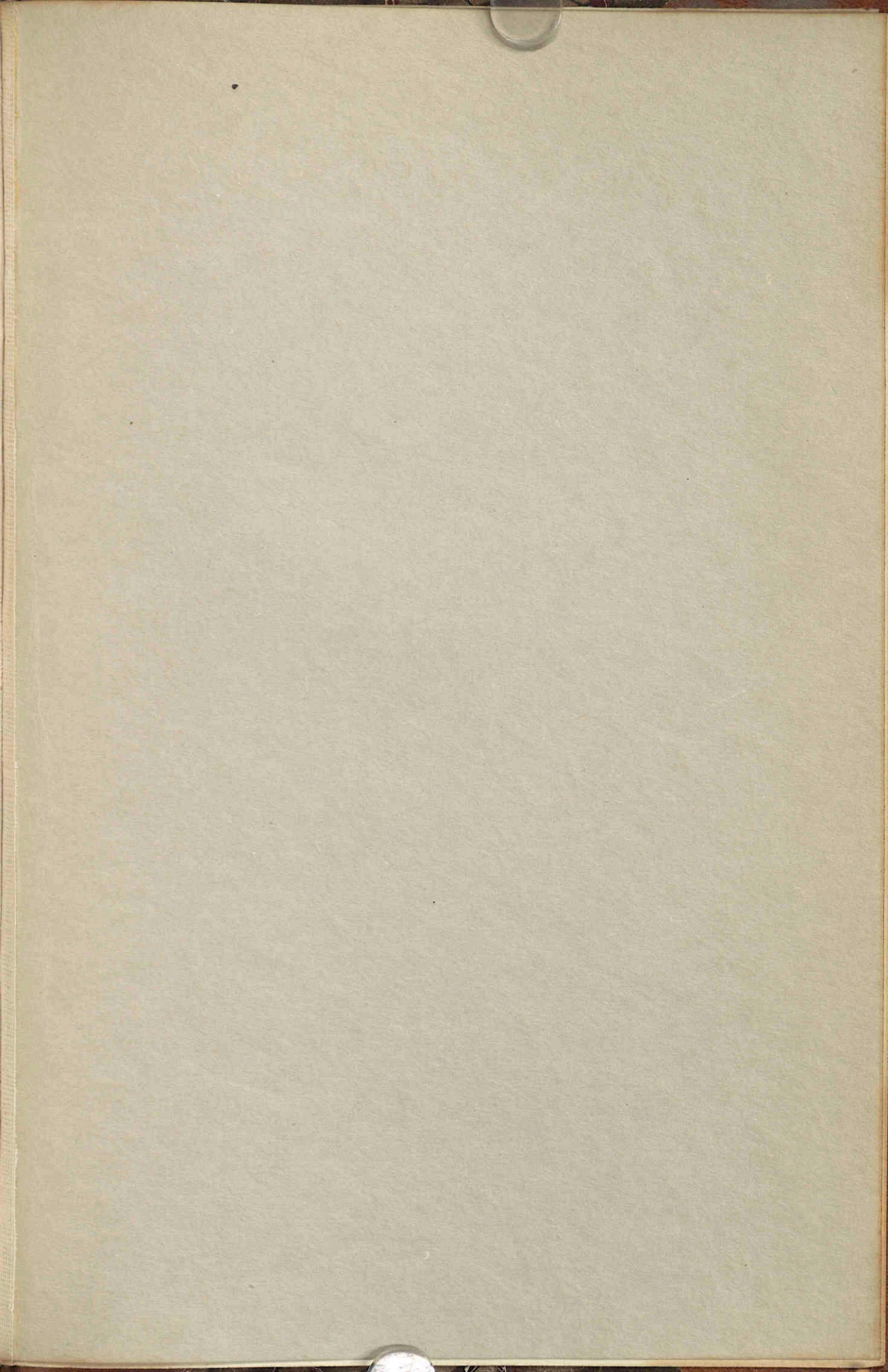
— Ja, ja . . (inderligt til Flemming) — Og Gudskelov,
Mor var blind til det sidste.

JANUS (knæler)

— Tak for alt, lille Mor, tak fra os allesam-
men . . .

HELGA (rejser sig, gaar vaklende hen til Moderen, fjerner
varsomt Brillerne, *Flemming* vil hindre hende) — *Flem-*
ming, jeg vil jo kun en sidste Gang . . kysse
Mors . . blinde Øjne . . (idet hun bøjer sig ind for
at kysse Moderens Øjne, falder Tæppet hurtigt).

GYLDENDALSKE
BOGHANDEL

◊ NORDISK FORLAG ◊

KJØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIET

